

Incepit prologus sancti iheronimi
Propterea in libros regum.
Triginta et duas esse litteras apud hebreos. si
 eoz quoque lingua et
 chaldeoz testatur: que hebreo
 magna ex parte confinis est. Ha
 et ipsi uiginti duo elementa ha
 bent: eodem sono. sed diversis ca
 racteribz. Samaritanam etiam pen
 tathemicum moysi totidem litteris
 scriptitant: figuris tantum et a
 picibz discrepantes. Certumque est
 hebreoram scribam legisque doctorem.
 post captam iherosolimam et in
 staurationem templi sub zorobabel.
 alias litteras reperisse. quibus nunc
 utimur: cum ad illud usque ad
 tempus. idem samaritanoz et
 hebreoz characteres fuerint. In li
 bro quoque numeroz hec eadem sup
 putatio. sub leuitaru ac sacerdo
 tum censu mystice ostenditur: et
 nomen domini tetragramaton in q
 busdam grecis uoluminibz usque
 hodie antiquis expressum litteris
 inuenimus. Sed et psalmi. trice
 simus sextus. et centesimus decimus.
 et centesimus undecimus. et cen
 tesimus octauus decimus. et cente
 simus quadragesimus quartus.
 quamcum diuerso scribantur metro.
 tamen eiusdem numeri texuntur
 alfabeto. et iheremie lamentacio
 nes. et oratio eius. salomonis quoque
 in fine prouibia ab eo loco in quo
 ait: mulierem fortem quis inue
 met: eiusdem alphabetis vel inci

sionibz supputantur. Porro quinq
 littere duplices apud hebreos sunt:
 caph. men. nun. phe. sade. Alter
 enim scribunt per has. principia
 medietatesque uerborum: alter fine.
Inde et quinq a plerisque libri.
 duplices estimantur: samuel. ma
 lachim. dabreiamin. esdras. ihere
 mias cum cynoth id est lamenta
 tionibz suis. Quomodo igitur ui
 ginti duo elementa sunt per que
 scribimus hebraice omne quod loqu
 mur. et eoz initus vox humana
 comprehenditur; ita uiginti duo
 uolumina supputantur: quibus
 quasi litteris et exordiis. in dei
 doctrina. tenera adhuc et lactens
 uiri iusti eruditur infanta. Tri
 mus apud eos liber vocatur bre
 fith: quem nos genesim dicimus?
Sed et ellesinoth: qui exodus ap
 pellatur. Tertius uagecrat: id est
 leuiticus. Quartus uagedaber:
 quem numeru uocamus. Quintus
 elleabdabarim: qui deuteronomi
 um pronotatur. **H**u sunt quinq libri
 moysi: quos pprie thorath id est
 legem appellant. **S**extus. pro
 phatarum ordinem faciunt: et inci
 piunt a ihu filio naue: qui apud
 illos iosephus bennum dicitur. De
 inde subtexunt sophium. id est
 iudicium librum: et in eundem.
 compingunt Ruth: quia in diebus
 iudicium facta eius narratur
 historia. Tercius sequitur samu
 el: quem nos regnoz primu et
 secundu dicimus. Quartus ma-

lachim id est regum: qui tertio &
 quarto regno uolumine contine-
 tur. Meliusq; est multo malachii
 id est regum: qm; malachot id est
 regno dicere. Non enim multas
 gentium regna describit. sed uni-
 us israelitici populi: qui tribubz
 duodecim continetur. Quintus
 est ysaias. sextus ieremias. septi-
 mus est ezechiel. octauius. liber
 duodecim. prophaz. qui apud illos
 vocatur thareasra. Tercius or-
 do: agiographa possidet. Et pri-
 mus liber incipit: a iob. Secundus a
 dauid: que quinque incisionibz. et
 uno psalmo uolumine compre-
 hendit. Tertius est salomon. tres
 libros habens: puerbia que illi
 fabolas id est masloth appellant.
 Quartus ecclesiastes: id est coe-
 leth. Quintus est canticum can-
 ticoz: que titulo syrasirim pno-
 tant. Sextus est daniel. Septimus
 dabreiamum id est uerba dieru:
 qd' significantius cronicon toci-
 us diuine historie possumus ap-
 pellare. Qui liber: apud nos. pa-
 ralipomenon primus. et scilicet in-
 scribitur. Octauius esdras: qui et
 ipse similiter apud grecos et lati-
 nos. in duos libros diuisus est.
 Bonus hester. Atq; ita sunt pa-
 riter veteris legis libri uiginti
 duo: id est moysi quinque. Et pro-
 phaz octo. agiographoz nouem;
 quinque nonnulli Ruth et cinoth.
 inter agiographa scriptent: et
 hos libros in suo putent numero

supputandos; ac p hoc esse prisce
 legis libros uiginti quatuor. qz
 sub numero uiginti quatuor semi-
 oz. apokalipsis iohannis inducit
 adorantes agnum. et coronas suas
 pstratis uultibz offerentes. Stan-
 tibz coram quatuor animalibz o-
 culatis retro et ante id est in pre-
 ritum et in futurum respicienti
 bz: et indecessa uoce clamantibz.
 sanctus. scs. scs. dñs deus omnip.
 qui erat. et qui est. et qui ueniu-
 tur est. Hic prologus scripturarz
 quasi galeatum principi. omnibz
 libris quos de hebreo uertimus i
 latinum. conuenire potest. ut sci-
 re ualeamus quicq; extra hos e.
 inter apocrypha esse ponendum.
 Igitur sapientia que uulgo salo-
 monis inscribitur: et ihu filii sy-
 rach liber. et iudith. et thobias &
 pastor. no sunt in canonе. Nacha-
 beoz primu librum: ebraicu rep-
 peri. Scilicet grecus est: qd' ex ipa-
 frash probari potest. Que cum
 ita se habeant: obsecro te lector.
 ne laborem meu. reprehensionem
 estimes antiquoz. In tabnaculo
 dei: offert unusquisq; qd' potest.
 Alij aurum et argentu. et lapi-
 des pretiosos: alijs byssum et pur-
 puram. et coecum offerunt. & ta-
 cinctum. Nobiscum bene agitur. si
 obtulerimus pelles et caprarum
 pilos. Et tamen apls contempti
 biliora nostra magis necessaria uidi-
 cat. Unde et tota illa tabnaculi
 pulchritudo. et p singulas species

ecclie p̄sentis futureq; distincio.
pellib; tegitur et ciliis: ardoreq;
solis et inuria hymbrū: ea que
uliora sunt phibent. Lege ergo
prīmū samuel. et malachim me
um: mēū iniquā mēū. Quicq; d
enim crebris uertendo et emen
dando sollicitius. et didicimus &
tenemus: nōm est. nōm est. Et
cum intellexeris qđ anteā nescie
bas; uel interp̄tem me estimato
si gratus es. uel parafrastē. si
ingratus: quamqm̄ in omnino
conscius non sim. mutasse me qđ
piam de hebraica ueritate. Certe
si incredulus es. lege grecos codi
ces et latinos. et confer cum hys
opusculis. Et ubiq; discrepa
re inter se uideris: interroga n̄
quemlibet hebreoz. cui magis ac
comodare debeas fidem. Et si no
stra firmauerit; puto qđ eum n̄
estimes connectorem: ut in eodē
loco metum similiter diuinarit.
Sed et uos famulas xp̄i rogo. qđ
dñi discubentis p̄iosissimo fi
dei mirro ungitis caput. que ne
quaqm̄ saluatorem queritis in
sepulchro. quib; iam ad patrem
xp̄e ascendit: ut contra latrantes
canes. qui aduersum me rabido
ore deseuunt. et circueunt ciuitatē.
atq; in eo se doctos arbitrantur
si ali⁹ detrahant: oratio
nū uraz clipeos opponatis. Ego
sc̄s. humilitatē meam. illius
semper sententie recordabor. Dixi
custodiā uias meas: ut nō de

linquā in lingua mea. Posui on
meo custodiā: cum consisteret
peccator adūsum me. Obmutui
et humiliatus sum: et filii a bo
nis. *Exphat prologus. Incipit pri
mus liber regum.*

169

Pvit uir unus de
ramathaim so
phim. de monte ef
fraym. et nomen
eius helcana. fili⁹
iervam. filii eliud. filii thou. filii
suph effrateus. Et habuit duas
uxores. nomen uni anna. et no
men secunde phennenna. fueritq;
phennenne filii: anne uero non
erant liberi. Et ascendebat uir
ille de ciuitate sua statutis die
bus: ut adoraret et sacrificaret
dño exercitu in sylo. Crant aut̄
ibi duo filii hely. ofni et finees.
sacerdotes dñi. Venit ergo dies.
et immolauit helcana: deditq;
fennenne uxori sue et cunctis fi
liis eius. et filiab; partes. Anne
aut̄ dedit partem unam tristis:
quia animam diligebat. Dñs au
tem: concluserat uiliuam eius.
Affligebat quoq; eam emula ei.
et uehemter angebat: in tantū
ut exprobaret. qđ conclusisset do
minus uiliuā eius. Sicq; facie
bat p singulos annos. cū redeunte
tempore in domū dñi ascenderent:
et sic puocabat eam. Porro illa
flebat: et nō capiebat cibum. Di
xit ergo ei helcana uir siuis. An
na cur fles. et quare nō comedis.

et quā ob rem affligitur cor tuū.
Numqđ nō ego melior sum tibi
quā decem filij. Surrexit autē
anna: postqđ comederat ī sylo
et biberat. Et hely sacerdote se-
dente sup sellam ante postes tem-
pli domus dñi: cum esset amaro
animo. orauit dñm flens largit.
et uotum uouit dicens. Dñe exer-
citū si respiciens uideris afflic-
tionē famule tue. et recordatus
mei fueris nec oblitus ancille
tue. dederisq; serue tue sexum ui-
rilem; dabo eum dño omnibus
dieb; uite eius: et nouacula nō
ascenderet sup caput eius. Factū
est autē cum illa multiplicaret
preces coram dño: ut hely obser-
uaret os eius. Porro anna loque-
batur in corde suo: tantumq; la-
bia illius mouebantur: et uox pe-
nitus illius nō audiebatur. Esti
mauit ergo eam hely temulenta:
dixitq; ei. Usq; quo ebria eris. Di-
gere paulisper uinum quo mades.
Respondit anna: nequaq; inq; dñe mi. Nam mulier infelix num
ego sum. Vinūq; et omne qđ me
briare potest non bibi. sed effudi
aiam meam in conspū dñi. Ne
reputes ancillam tuā quasi unā
de filiab; belial: quia ex multitu-
dine doloris et meroris mei locu-
ta sum usq; in p̄sens. Tunc hely
ait ei. Vade in pace: et deus isrl
det tibi petitionē tuam quā ro-
gasti eum. Et illa dixit. Stinā
muemat ancilla tua grām in

oculis tuis. Et abiit mulier in ui-
am suam: et comedit: uultusq; il-
lius nō sunt amplius in diuersa
mutati. Et surrexerunt mane. et
adorauerūt coram dño: reuersiq;
sunt. et uenerunt in domū suā ra-
mathā. Cognouit autē helcana
annam uxorem suā: et recordatus
est eus dñs. Et fñm est post circu-
lum diez: concepit anima. et pepit
filii. Vocauitq; nomē eius samu-
el: eo qđ postulasset eum a dño.
Ascendit autē helcana et omnis
domus eius. ut īmolaret dño hosti-
am sollempnē et uotum suū. et
anima nō ascendit. Dixit enī uiro
suo. Non uadam donec ablactetur
infans. et ducam eū: et appareat
ante conspectū dñi: et maneat ibi
uigiter. Et ait ei helcana uir su-
us. Fac qđ tibi bonum uidetur:
et mane donec ablactes eū. Pre-
corq; ut impleat dñs uerbū suū.
Manlit ergo mulier et lactauit fi-
lium suū: donec amoueret eum a
lacte. Et adduxit eum secum post
qđ ablactauerat in uitulis trib.
et trib; modys farine: et amphora
uini: et adduxit eum in domū
dñi in sylo. Puer autē erat adhuc
infantulus. Et īmolauerunt ui-
tulū: et obtulerūt puerum hely.
Et ait anna. Obsecro mi dñe: ui-
uit anima tua dñe: ego sum mu-
lier illa que steti coram te hic. o-
rans dñm. Pro puero isto ora-
ui: et dedit m dñs petitionē meā.
quā postulauit eū. Idcirco et ego

comendaui eū dñō: cunctis dieb; qv; fuit accōmodatus dñō: et adorauerunt ibi dñm. Et orauit anna: et exultauit cor meū. ¶ ait. **E**n dñō: et exaltatum ē cornu meū in deo meo. Dilatatum est os meū sup inimicos meos: quia letata sum in salutari tuo. Non est sēs ut est dñs; neq; enim ē aliud extra te: et n̄ est fortis sicut d̄s nr. Nolite multiplicare loqui sublimia: glāntes. Recedant uetera de ore uro: quia d̄s scientiāz dñs est: et ipsi p̄parantur cogitationes. Arcus fortium supatus est: et infirmi ac cincti sunt robores. Saturati p̄us p̄ panib; se locauerunt: et famelici saturati sunt: clonet sterilis peperit plurimos: et que multos habebat filios infirmata ē. Dñs mortificat et unificat: declicit ad infernū: et reddit. Dñs paupem facit et dītat: humiliat et subleuat. Suscitat de puluere egenū: et de stercore eleuat paupem: ut sedeat cū p̄ncipib; et solium glē teneat. Dñi enī sunt cardines terre: et posuit sup eos orbem. Pedes scōz suoz seruabit: et impy in tenebris conticescent: quia nō in fortitudine sua roborabit vir. Dñm formidabunt adūsari eius: et sup ipos in celis tonabit. Dñs iudicabit fines terre: et dabit imperiū regi suo: et sublimabit cornu xp̄i sui. Et abiit hēc ana in ramathā: in domū suā. Puer aut̄ erat minister in conspe-
ctu dñi: ante faciem hēc sacerdo-

tis. Porro filii hely filii belial: nescientes dñm: neq; officiū sacerdotū ad plm. Sed quicq; immolasse uictimā: ueniebat puer sacerdos dum coquerentur carnes: et habebat fuscinulam tridentem ī manu sua: et mittebat eam in lebetem uel in caldariam: aut in ollā suę in cācabum: et omne qd̄ leuabat fuscinula tollebat sacerdos sibi. Sic faciebant uiuūlo isrlī: ueniens in sylo. Crām anteqm adole-rent adipem: ueniebat puer sacerdotis: et dicebat īmolanti. Da m carnem: ut coquā sacerdoti. Non enī accipiam a te carnem coctam: s̄ crudam. Dicebatq; illi īmolans. Incendatur primū iuxta morem hodie adeps: et tolle tibi quantū cūq; desiderat aīa tua. Qui respo-dens aiebat ei. Nequaqm. Hunc enī dabis: alioquin tollā m. Crat ergo peccm puerorū grande nimis coram dño: quia detrahebant homines a sacrificio dñi. Samuel aut̄ ministrabat ante faciem dñi: puer accinctus ephōd lineo. Et tunica parua faciebat ei mater sua: quā afferebat statutis dieb: ascendens cum uiro suo ut īmolaret hostiā sollempnē. Et bñdixit hely helca-ne et uxori eius: dixitq;. Reddat tibi dñs semen de muliere hac: p̄ senore qd̄ cōmodasti dño. Et abie-runt in locum suū. Visitauit ergo dñs annā et concepit: et peperit tres filios: et duas filias. Et ma-gnificatus ē puer samuel: apud

I
R
dñm. Hely aut̄ erat senex ualde. Et audiuit om̄ia que faciebant filii sui iuuiso iseli: et quom̄ dormiebant cū mulieribz que obseruabant ad ostū tabnaculi. Et dixit eis. Quare facitis res huicmodi. quas ego audio. res pessimas. ab omnī poplō. Nolite filii mei. Non est enī bona fama quam ego audio. ut tūlgre di faciat poplī dñm. Si peccauerit uir in uirum. placari ei potest dñs. Si aut̄ in dñm peccauerit uir. quis orabit pro eo? Et nō audieunt uocem patris sui. qā uolunt dñs occidere illos. Puer aut̄ samuel pficiebat atq; crescebat. et placebat tam deo qm̄ hominibz. Nem̄ aut̄ uir dei ad hely: et ait ad eum. Hec dicit dñs. Humq; non aperte reuelatus sum domui patris tui. tū esset in egip̄to ī domo pharaonis; et elegi eum ex omnibz tribubz isel' michi in sacerdotem. ut ascenderet ad altare meū. et adoleretur ī incensum et portaret coram me ephod. et dedi domui patris tui omnia de sacrificiis filior̄ isel'. Quare calce abicitis uictimā meam. et munera mea que p̄cepi ut offerrentur in templo. et magis honorasti filios tuos qm̄ me. ut comederetis p̄mitias omnis sacrificij isel' poplī mei. Proptea ait dñs d's isel'. Loquens locutus sum ut domus tua et domus patris tui ministraret in conspectu meo. usq; ī sempitnū. Nunc aut̄ dicit dñs. Absit hoc a me. Sz qui

cūq; honorificauit me. glorificabo eum. Qui aut̄ contemptunt me. erunt ignobiles. Ecce dies uenit. et p̄ciam brachū tuū. et brachū domus patris tui. ut nō sit senex in domo tua. Et uidebis emulū tuū ī templo ī uniuersis p̄spēris isel': et non erit senex ī domo tua omnibz diebz. Veritatem nō auferam penitus uirum ex te. ab altari meo; sed ut deficiant oculi tui. et tabescat anima tua. et pars magna domus tue morietur. cū ad uitilem etatem uenerit. Hoc autem erit tibi signū. qd uenturum est duobz filiis tuis. ofni. et finees. In die uno. morientur ambo. Et suscitabo ī sacerdotē fidele. qui iuxta cor meū et animā meā faciet. Et edificabo ei domū fidele. et ambulabit coram xp̄o meo cunctis diebz. Futurū est autē ut qui cūq; remanserit in domo tua. ueniat ut oretur pro eo. et offerat nummū argenteū. et tortam panis. dicitq;. Dimitte me obsecro ad unam partem sacerdotale. ut comedā bucellam panis.

Puer aut̄ samuel ministrabat dñō coram hely: et sermo domini erat p̄ciosus. In diebz illis. n̄ erat uisio manifesta. Factum est ergo. in die quadam. hely iacebat in loco suo; et oculi eius caligauerant. et n̄ poterat uidere lucernā dei anteqm̄ extingueretur. Samuel aut̄ dormiebat in templo dñi. ubi erat archa dei. Et uocauit dñs sa-

muel. Qui respondens ait. Ecce ego.
 Et currevit ad hely. et dixit. Ecce
 ego. uocasti eum me. Qui dixit. No
 uocauit te. Reuertere dormi. Et abiit
 et dormiuit. Et adiecit dominus rursus
 uocare samuel. Consurgensque sa
 muel abiit ad hely. et dixit. Ecce
 ego. quia uocasti me. Qui respon
 dit. Non uocauit te fili mihi. reuertere
 et dormi. Porro samuel needum scie
 bat dominum. neque reuelatus fuerat ei
 sermo domini. Et adiecit dominus. et uoca
 uit adhuc samuel tertio. Qui con
 surgens abiit ad hely. et ait. Ecce
 ego. quia uocasti me. Intellexit igit
 hely quia dominus uocasset puerum. et
 ait ad samuel. Vide. et dormi. Et
 si deinceps uocauerit te. dices. Lo
 quere domine. quia audit seruus tuus.
 Abiit ergo samuel. et dormiuit in
 loco suo. Venitque dominus et stetit. et
 uocauit sicut uocauerat secundo. Sa
 muel. samuel. Et ait samuel. Lo
 quere domine. quia audit seruus tuus.
 Et dixit dominus ad samuel. Ecce ego
 facio uerbum in israel. quod quicumque
 audierit tinnient ambe aures ei.
 In die illo suscitaro aduersum hely.
 omnia que locutus sum super dominum
 eius. Incipiam. et complebo. Pre
 dixi enim ei quod iudicaturus essem
 dominum eius. in eternum. propter iniqui
 tatem. eo quod nouerat indigne age
 re filios suos. et non corripuit eos.
 Idcirco uirauit domini hely. quod non
 expierit iniquitas dominus ei. uic
 timis et numeribus. usque in eternum.
 Dormiuit autem samuel. usque ma

ne. Aperuitque ostia domini domini. Et
 samuel timebat indicare uisionem
 hely. Vocauit ergo hely samuelum.
 et dixit. Samuel fili mihi. Qui res
 pondens ait. Presto sum. Et inter
 rogauit eum. Quis est sermo. quem
 locutus es ad te dominus? Oro te. ne ce
 laueris me. Hec faciat tibi dominus. et
 hec addat. si absconderis a me ser
 monem ex omnibus uerbis que dicta
 sunt tibi. Indicauit itaque ei. samu
 el uniusquis sermones. et non abscon
 derit ab eo. Et ille respondit. Dominus
 est. quod bonum est in oculis suis
 faciat. Creuit autem samuel. et
 dominus erat cum eo. et non cecidit ex
 omnibus uerbis eius in terram. Et
 cognovit uniusquis israel a deo usque
 versabeee. quod fidelis samuel. propheta
 erit dominus. Et addidit dominus ut appa
 reret in sylo. quoniam reuelatus fuerat
 dominus samueli in sylo iuxta uerbum
 domini. Et uenit sermo samuelis.
 uniuerso israel.

Et factum est in diebus illis conue
 niverunt philistini in pugnam.
 Egressus est namque israel obuiam
 philistinum in pluia. et castra me
 tatus est iuxta lapide adiutorij.
 Porro philistini uenerunt in afee.
 et instruxerunt aciem contra israel.
 Inte autem certamine. terga uicit
 israel philisteis. et cesa sunt in illo
 certamine. passim per agros. quasi
 quatuor milia uirorum. Et reuersus
 est plures ad castra. Dixeruntque ma
 iores natu de israel. Quare peruersit
 nos hodie dominus. coram philistinum?

Afferamus ad nos de sylo archā federis dñi; et ueniat in medū nři: ut saluet nos de manu ini micoꝝ nrōꝝ. Satisit ḡ ppls in sylo: et tulerunt inde archam federis dñi exercitū. sedentis sup cheru bin. Erantq; duo filii hely cū ar cha federis dñi: ofni. et phinees. Cumq; uenisset archa federis dñi in castra; uociferatus ē om̄is isrl clamore grandi: et psonuit terra. Et audierūt philistim uoce clamo ris: dixeruntq; Que nam est hec uox clamoris magni. in castris he breoꝝ. Et cognouerūt qđ archa dñi uenisset in castra. Timuerūtq; phi listim: dicentes. Venit d's in castra. Et ingemuerūt dicentes. Ne nobis. Nō enī fuit tanta exultatio: heri et nu dius tertius. Ne nobis. Quis nos seruabit de manu deoꝝ sublimū is roꝝ. H̄i sunt duꝝ: qui pauserunt e giptū om̄i plaga in deserto. Con fortamini et esto te uiri philistim: ne seruatis hebreis. sicut illi ser uerunt nobis. Comfortamini: et bellate. Pugnauerūt ḡ philistim. et celsus ē isrl: et fugit unusquisq; in tabernaculū suū. Et fēa ē plaga magna nimis. Et cecidēt de isrl triginta milia peditum: et archa dei capta ē. Duo quocq; filii hely mortui sunt: ofni et finees. Cur rens aut uir de beniamin ex acie: uenit in sylo in die illo. scissa ueste: et consipis puluere caput. Cumq; ille uenisset: hely sedebat sup sel lam cōtra uiam spectans. Crat enī

cor eius pauens: p archa dñi. Vir aut ille postqm ingressus ē nūcia uit urbi: et ululauit oīs ciuitas. Et audiuit hely sonitum clamoris: dixeruntq; Quis est hic sonit' tumul tus hui? At ille festinauit: et uenit: et uintiauit hely. Hely aut erat nonaginta et octo annos: et oculi eius caligauerant: et uidere n̄ po terat. Et dixit ad hely. Ego sum q ueni de p̄lo. et ego qui de acie fu gi hodie. Cui ille ait. Quid actū est fili mi? Respondens autē ille qui nūciabat. fugit inq; isrl corā philistim: et ruina magna facta est in p̄lo. Insup et duo filii tui mor tu sunt ofni. et phinees: et archa dei capta ē. Cūq; ille nominasset archam dei: cecidit de sella retro sum. iuxta ostium: et fractis cer uicib; mortuus ē. Senex enī erat uir et grandeinus: et ipse iudica uit isrl quadraginta annis. Sur aut eius. uxor phinees pregnans erat: incinaq; partu. Et audito nuncio. qđ capta ēt archa dei. et mortuus sacer siuus et uir siuus: i curuauit se et pepit. Irruerant enī in eam. dolores subiti. In ipso aut momto mortis eius. dixerunt ei que stabant circa eam. Ne timeas: quia filiu peperisti. Que n̄ respon dit eis: neq; animadūtit. Et uocauit puerum hichabod. dices. Translata est gl̄a de isrl: quia capta est archa dei. Et pro sacerdo suo et pro uiro suo ait: translata ē gl̄a ab isrl: eo qđ capta ēt archa dei.

Philistum autem tulerunt archam dei: et asportauerunt eam a lapide adiutorio in aratum. Tuleruntque philistum archam dei; et intulerunt eam in templu dagon: et statuerunt eam iuxta dagon. Cumque surrexisset diluculo aratum altera die: ecce dagon pnis iacebat in terra ante archam domini. Et tulerunt dagon: et restituerunt eum in locum suum. Rursumque mane die altero consurgentes: inuenierunt dagon iacentem super faciem suam in terra coram archa domini. Caput autem dagon: et due palme manus eius absente: erant super limen. Porro dagon truncus solus: remanserat in loco suo. Propterea causam non calcant sacerdotes dagon et omnes qui ingrediuntur templu eius super limen dagon in arato: usque in hodiernum diem. Aggrauata est autem manus domini super aratos: et demolitus est eos. Et periret in secretioni parte natuum: aratum et fines eius. Videntes autem vires aratum: huiuscmodi plagam: dixerunt. Non maneat archa dei israel apud nos: quoniam dura est manus eius super nos. et super dagon dominum nostrum. Et mittentes congregauerunt omnes satrapas philistinorum ad se: et dixerunt. Quid faciemus de archa dei israel? Respondebantque gerhei. Circunducatur archa dei israel. Et circumduxerunt archam dei. israel. Illis autem circumducentibus eam: siebat manus domini super singulas ciuitates infectionis magnitudinis: et partiebat viros unius.

civitatis urbium a parvo usque ad maiorem: et computrescebant: prominentes extra eorum. Interiuntque gerhei consilium: et fecerunt sibi sedes palatias. Sicut ergo archam dei in acharon: exclaimauerunt accaronite dicentes. Adduxerunt ad nos archam dei israel: ut interficiat nos et populum nostrum. Misericordia itaque: et congregauerunt omnes satrapas philistinorum. Qui dixerunt. Dimitte archam dei israel: et reverteretur in locum suum: et non interficiat nos cum populo nostro. Siebat enim pavor mortis in singulis urbibus: et grauissima ualde manus domini. Viri quoque qui mortui non fuerant: partiebantur in secretioni parte natuum: et ascendebat ululatus uniuscuique ciuitatis. **V**itque archa domini in celum. in regione philistinorum. Septem insibz. Et vocauerunt philistinum sacerdotes et diuinos: dicentes. Quid faciemus de archa dei? Indicate nobis: quoniam remitteremus eam in locum suum. Qui dixerunt. Si remitteritis archam dei israel: nolite dimittere eam in vacuam: sed quod debetis redire ei pro peccato. et tuum curabimur: et scietis quare non recedat a uobis manus eius. Qui dixerunt. Quid est quod pro delicto reddere debeamus ei? Responderuntque illi. Juxta numerum prouinciarum philistinorum: quinque annos aureos facietis. et quinqz mures aureos: quia plaga una fuit omnibus uobis. et satrapis

uris. Facietisq; similitudines anoy
uroz et similitudines murū qui de
moliti sunt éram; et dabitis do isrl
glam. si forte relevet manū suā a
uobis. et a dys uris. et a terra uestra.
Quare aggrauatis corda uera. sicut
aggrauauit egyptus et pharaeo cor
suum. Nonne postqm pcessus ē: tūc
dimisit eos. et abierunt. Nunc g
arripite. et facite plaustri nouū
unū; et duas uaccas fetas quib;
non est impositū uigum. uingite
in plaustro. et recludite uitulos
earū domi. Tollitisq; archam dñi.
et ponitis in plaustro; et uasa au
rea que exsoluistis ei pro delicto.
ponitis in capsella ad latus eius.
et dimittite eam ut uadat. et as
piciatis. Et si quidē p uiam finū
suoy ascenderit contra bethsames.
ip̄e fecit nobis malū hoc grande.
Sic autē minime; sciemus quia
nequaqm manus ei tergit nos.
sed easu accidit. Fecerunt ergo illi
hoc modo. Et tollentes duas uac
cas que lactabant uitulos. iuxte
runt ad plaustru. uitulos quoq;
earū recluserunt domi. Et posuerūt
archam dei sup plaustru. et cap
sellam que habebat mures aureos.
et similitudinē anoy. Iuant autē
in directum uacce p uiam que du
cit bethsames. et itinere uno gra
diebantur p̄gentes et mugientes.
et nō declinabant neq; ad dexterā
neq; ad sinistrā. Et satrape
philistinorū sequebantur. usq; ad
terminos bethsames. Porro beth

samite metebat triticū i ualle. Et
eleuantes oculos uiderunt archam.
et gaui sunt cū uidisset. Et plau
strum uenit in agrum iosue beth
samite. et stetit ibi. Erat autē ibi
lapis magnus. Et conciderūt lig
na plaustri. uaccasq; imposuerunt
sup ea holocaustū dñi. Leuite autē
depositerūt archam dei. et capsellā
que erat iuxta eam in qua erant
uasa aurea. et posuerūt sup lapide
grandem. Iuri autē bethsamite ob
tulerunt holocausta. et immolauerūt
uictimas in die illa dñi. Et quinq;
satrape philistinorū uiderūt. et reū
si sunt in accharon in die illa. Hū
sunt autē amī aurei. quos reddiderūt
philistini dñi p delicto. azotus u
num. gaza unū. ascalon unum.
geth unū. accaron unū. et mures
aureos scdm numerū urbū philisti
im quinq; prouinciaz. ab urbe mu
rata usq; ad villam que erat absq;
muro. et usq; ad abel magnū sup
quē posuerunt archam dñi. que e
rat usq; in die illa in agro iosue
bethsamitis. Percussit autē de ui
ris bethsamitib; eo qd uidissent
archam dñi. et paullit de pplo sep
tuaginta uiros. et quinquaginta
milia plebis. Luxitq; popl's. qd p
cussisset dñs plebem plaga magna.
Et dixit iuri bethsamite. Quis
poterit stare in conspectu dñi dei sc̄i
hius. et ad quem ascendet a nobis.
Naseruntq; nuncios ad habitatores
carathiarum. dicentes. Reduxe
runt philistini archam dñi. dea

audiret eū dñs. Factum ē autē cū samuel offerret holocaustū: philisteos mīre prelū contra isrl. Intonuit autē dñs fragore magno i die illa sup philistim. et exterruit eos: et celi sunt a facie isrl. Egressiç filii isrl de masphat. psecuti sunt philisteos: et peruerterunt eos usq; ad locum qui erat subi bethachar. Tulit autē samuel lapidem unū. et posuit eū inter masphat et int̄ sen: et vocavit nōm loci illi lapis adiutorij. Dixitq; Huc usq; auxiliatus ē nobis dñs. Et humiliati sunt philistim: nec apposuerunt ultra ut uenirent in tūmos isrl. facta est itaq; manus dñi super philisteos cunctis dieb; samuelis; et rediret sunt urbes quas rulerant philistim ab isrl israheli. ab accaron usq; geth. et tūmos suo. liberauitq; isrl de manu philistinor. Cratq; par inter isrl + amor reum. Judicabat qq; samuel isrl. cunctis dieb; uite sue. Et ibat per singulos annos circuens bethel. et galgal et masphat. + iudicabat isrl in supradictis locis. reuertebaturq; in ramatha. Ibi enī erat domus eius: et ibi iudicabat isrl. Edificauit ibi etiā altare dñi.

Factum ē autē cum seniisset samuel: posuit filios suos iudices isrl. Fuitq; nomen filii eius p̄mogeniti iohel. et nōm secundi abyja. iudicū in versabee. Et nō ambulauerunt filii eius in iuis eius. si declinauerūt post au-

cendite et reducite eā ad uos. **VII**
Tenerunt ḡ uiri cariathiarim. et reduxerūt archam dñi: + in tulerunt eam in domū amīnādāb i gabaa. Cleazarū autē filiū eius sc̄i cauerunt: ut custodiret archam dñi. Et fēm est ex qua die mansit archa dñi in cariathiarim: multiplicari sc̄ dies. Erat quippe iam annus uice simus. Et requieuit oīs dom' isrl. post dñm. At autē samuel ad unū usam domū isrl. dicens. Si in toto corde uero reūtimini ad dñm: auferite deos alienos de medio uerm: et astaroth. Et p̄pare corda uera dño. et seruite illi soli: et eruet uos de manu philistim. Abstulerunt ergo filii isrl baalim et astaroth: et seruerunt dño soli. Dixit autē samuel. Congregate uniuersum isrl in masphat: ut orem p̄ uobis dñm. Et conuenerunt in masphat. Hau seruntq; aquā. et effuderunt in cōspectu dñi: et ieunauerunt i die illa: et dixerunt. Tibi peccauimus dñe. Judicauitq; samuel filios isrl. in masphat. Et audierūt philisti in qd̄ congregati eēnt filii isrl in masphat. et ascenderunt satrape philistinor ad isrl. Qd̄ cum audirent filii isrl: timuerūt a facie phili stinor. Dixeruntq; ad samuel. Ne cesses p̄ nobis clamare ad dñm dñm n̄m: ut saluer nos de manu philistinor. Tulit autē samuel agnū lactentē unum: et obtulit illū holocaustū integrū dño. Et clamauit samuel ad dñm pro isrl: et ex-

I R e
riam. Accepunt munera: et pū-
terunt iudicium. Congregati q̄ uni-
uersi maiores natu isrl: uenerunt
ad samuel in ramathha. Dixeruntq;
ei. Ecce tu senuisti: et filii tui non
ambulant in iujs tuis. Constitue
nobis regem ut iudicet nos. sicut
et uniuersit̄ habent nationes. Dis-
plicuntq; sermo in oculis samuelis:
eo qd̄ dixissent. da nobis regē. ut
iudicet nos. Et orauit samuel ad
dñm. Dixit autē dñs ad samuel.
Audi uocem ppli: in omnibz que
loquuntur tibi. Non enī te abiece-
nunt sed me: ne regnum sup eos.
Juxta omnia opera sua que fece-
runt a die qua eduxi eos de egip-
to usq; ad diem hanc. Sicut dere-
liquerunt me et seruerunt dñs
alienis: sic faciunt etiā tibi. Nūc
ergo: audi uocem eoz. Veritatem
contestare eos: et predic eis ius re-
gis. qui regnaturus est sup eos.
Dixit itaq; samuel omnia uba-
dñi ad pplm qui petierat a se re-
gem: et ait. Hoc erit ius regis: q̄
impatitur est uobis. Filios uros
tollet. et ponet in curribz suis. fa-
cietq; sibi equites et precursores
quadrigaz suaz. et constituet sibi
tribunos et centuriones. et arato-
res agroz suoz. et messores sege-
tum. et fabros armoz et currū
suoz. Filias quoq; uras faciet si-
bi unguentarias: et focarias et
panificas. Agros quoq; uros et ui-
neas. et olueta optima tollet. et
dabit seruis suis. Sed et segetes

uras et uineaz redditus addecima-
bit: ut det eunuchis et famulis su-
is. Seruos etiam uros et ancillas
et uienes optimos et asinos auſe-
ret. et ponet in opere suo. Greges qz
uros addecimabit: uos qz eritis ei-
serui. Et clamabitis in die illa a
facie regis urū quē elegistis uobis:
et non exaudiet uos dñs in die il-
la. Soluit autē ppli audire uocē
samuelis: sed dixerunt. Nequaq;
Rex enī erit sup nos: et erimus
nos quoq; sicut omnes gentes. et
iudicabit nos rex nr̄: et egrediet
ante nos: et pugnabit bella nr̄a
pro nobis. Et audiuit samuel oīa
uerba ppli: et locutis ē ea in au-
ribz dñi. Dixit autē dñs ad sa-
muel. Audi uocem eoz: et con-
stitue sup eos regem. Et ait sa-
muel ad uiros isrl. Uadat unus
quisq; in ciuitatem suā. P
Et erat uir de beniamin nōiē
cys. filius abihel. filii seor. fi-
lii bechor. filii aphya. filii uiri ie-
mini. fortis robore. Et erat ei fi-
lius uocabulo saul. electus et bo-
nus: et non erat uir de filiis isrl.
melior illo. Ab humero et sursum
eminebat sup omnē pplm. Perie-
rant autē aliae cys. patris saul.
Et dixit cys ad saul filium suū.
Tolle retum unū de pueris: et co-
surgens. uade. et quere asinas. Q̄
cum transiſſent p monite effraym
et p terram salisa. et n̄ inueniſſet:
transiſſet etiam p terram salim. et
nō erant: sed et p terra remini.

et minime reppererunt. **Cū** autē uenissent in terrā sup̄h. dixit saul ad puerum suū qui erat cū eo. **V**eni et reūtamur; ne forte dimi-
serit pater n̄s asinas. et sollicitus
sit p nobis. **Q**ui ait ei. **E**cce uir
dei est in ciuitate hac: uir nobilis.
Omne qd̄ loquitur: absq; ambi-
guate uenit. **N**unc ergo eamus
illuc: si forte indicet nobis de ma-
nūa ppter quā uenimus. **D**ixitq;
saul ad puerū suū. **E**cce ibim. **Q**uā
feremus ad uirum? **P**anis defecit
in cistareis n̄ris; et sportulam nō
habemus ut demus homini dei:
nec quicqm̄ aliud. **R**ursum puer
respondit sauli: et ait. **E**cce mūe-
ta est in manu mea quarta pars
stateris argenti; demus homini
dei: ut indicet nobis uiam n̄am.
Olim in isrl sic loquebatur unus
quisq;: uadens consulere dm̄. **V**e-
nire: et eamus ad uidentē. **Q**ui
enī proph̄a dicitur hodie: uocabar-
tur olim uidens. **E**t dixit saul ad
puerū suū. Optimus sermo tu-
us. **V**eni. eamus. **E**t ierunt in ci-
uitatem: in qua erat uir dei. **C**ūq;
ascenderent cliuū ciuitatis: inue-
nerunt puellas egredientes ad hau-
tiendam aquā. **E**t dixerit eis. **N**um
hic est uidens? **Q**ue respondentes.
dixerunt illis. **H**ic est. **E**cce ante-
te: festina nūne. **H**odie enī uenit
in ciuitatem: quia sacrificiū est
hodie ppli in excelso. **I**ngredientes
urbem. statim inuenietis eum:
anteq; ascendet in excelsum ad

uestendū. **H**ecq; enī cōmētūrus ē
ppli donec ille ueniat; qā ille bene-
dicer hostie: et deinceps comedent
qui uocati sunt. **N**unc ergo cōscen-
dere: quia hodie reperiētis eum.
Et ascendērunt in ciuitatē. **C**ūq;
ambularent in medio urbis; appa-
ruit samuel egrediens obuiam ei:
ut ascenderet in excelsū. **D**ns aut̄
reuelauerat auriculam samuelis.
ante unā diem qm̄ ueniret saul:
dicens. **H**ac ipsa que nūc est hora.
eras mittam ad te uicum de tra-
beniamin: et unges eū ducem
sup̄ poplin meū isrl. **E**t saluabit
populū meū de manu philistinor̄:
quia respexi ppli meum. **V**enit
enī clamor eoz ad me. **C**umq; as-
perisset samuel saulem: dñs ait
ei. **E**cce uir: quem dixeram tibi.
Iste dñabitur poplo meo. **A**cessit
autem saul ad samuelem i medio
porte: et ait. **I**ndica ozo m̄: ubi ē
domus uidentis. **E**t respondit sa-
uel sauli dicens. **E**go sum uidens.
Ascende ante me in excelsum ut co-
medas mecum hodie: et dimittā
te mane et omnia que sunt i corde
tuo: indicabo tibi. **E**t de asinis
quas nudius tercius p̄didisti ne
sollicitus sis: quia inuente sunt.
Et cuius erunt optima queq; isrl.
Nonne tibi: et omni domui pat̄s
tui. **R**espondens autem saul: ait.
Humqd̄ nō filius remini ego sū.
de minima tribu isrl: et cognatio
mea nouissima inter oīs famili-
as de tribu beniamin. **Q**uare ḡ

locutus es in sermonem istum? Assi-
mens itaq; samuel saulem et pue-
ru eius. introduxit eos in triclinium.
et dedit eis locum in capite eoz qui
fuerant iunctati. Crant eni. quasi
triginta uiri. Dixitq; samuel cōco.
Da partem qua deeli tibi. et p̄cepi
ut reponeres seorsum apud te. Le-
uauit autē coccus armū. et posuit
ante saul. Dixitq; samuel. Ecce
qd remansit pone ante te. et come-
de. quia de industria seruatum est
tibi quando p̄lm uocauit. Et come-
dit saul cum samuele. in die illa.
Et descendenterunt de excelso in oppi-
dum. et locutus ē cum saule in so-
lario. Strauitq; saul in solario. et
dormiuit. Cumq; mane surrexisset.
et iam dilucēceret. uocauit samu-
el saul in solarium. dicens. Surge.
ut dimittā te. Et surrexit saul. C
gressiq; sunt ambo. ipse uidelicet
et samuel. Cumq; descendenterunt in
extrema parte ciuitatis. samuel
dixit ad saul. Dic puer ut antece-
dat nos. et transeat; tu autem sub-
sistere paulisp. ut iudicem tibi ubi
Sulit autē samuel **X** dñi.
lenticulam olei; et effudit
sup caput eius. et deosculatus ē eu.
et ait. Ecce unxit te dñs sup here-
ditatem suā. in p̄ncipem. Cum
abieris hodie a me. inuenies duos
uiros iuxta sepulchrum rachel in
firib; beniamin. meridie. Dicētq;
tibi. Inuente sunt asine. ad quas
ieras p̄quirendas. Et int̄missis
pater tuus asinis. sollicitus est p

uobis. et dicit. Quid faciā de filio
meo. Cumq; abieris inde. et ultra
transieris et ueneris ad querum
thabor. inuenient te ibi tres uiri
ascendentes ad dñm in bethel. un
portans tres hedos. et aliis tres
torcas panis. et aliis portans la
genam uini. Cumq; te salutauerit.
dabunt tibi duos panes. et accipi
es de manu eoz. Post hec uenies in
collum dñi. ubi est statio phlisti-
nor. Et cum ingressus fueris ur
bem. ibi obuium habebis gregem
p̄phaz descendenterū de excelso; et
ante eos psalterium. et tympanū.
et tybiam. et cytharam. ipsosq; p
phetantes. Et insiliet in te sp̄s do
mini; et p̄phetabis cum eis. et mu
taberis in uirum aliū. Quando
ergo euenerint signa hec omnia
tibi. fac quecūq; inuenient manus
tua. quia dñs tecum ē. Et descen
des ante me in galgala. Ego q̄ppe
descendam ad te. ut offeras obla
tionē et imoles victimas pacifi
cas. septem dieb; expectabis doni
ueniam ad te. et ostendam tibi
quid facias. Itaq; cum auertisset
humerū suū ut abiaret a samuele.
inuertauit ei dñs cor aliud. Et uene
runt omnia signa hec in die illa.
Ueneruntq; ad p̄dictum collum. et
ecce cuneus p̄phaz obuius ei. Et
insiliet sup eum sp̄s dñi. et p̄pha
uit in medio eoz. Videntes autem
om̄s qui nouerant eū heri et nudi
terius. qd esset cum p̄phaz et p̄phaz
ret. dixerunt ad inuicē. Quenam

res accidit filio cys. **H**um et saul
inter phas. Responditq; aliis ad
alterum. dicens. Et quis pater ei?
Propreia uersum est in prouerbi.
Iacob et saul inter prophetas. Cessa
uit aut prophare. et uenit ad exel
sum. **D**ixitq; patrius saul ad eum.
et ad puerum ei. Quo abiistis? **R**e
spondet. Querere asinas. Quas
cum non repperissemus. uenim ad
samuel. **D**ixitq; ei patrius su
us. Indica mihi quid dixerit tibi sa
muel. **E**t ait saul ad patrium suum.
Indicauit nobis qd inueniente eent
asine. De sermone aut regni non
indicauit ei. quod locutus fuerat ei
samuel. **E**t conuocauit samuel po
plim ad domum in masphat. et ait ad
filios isrl. Hec dicit dominus deus isrl.
Ego eduxi isrl de egypto. et erui
uos de manu egyptiorum. et de manu
omnium regum qui affligeabant uos.
Uos autem hodie precepsis domum uram.
qui solus saluauit uos de iniuris
malis. et tribulationibus uestris. **E**t
dixistis. Nequaquam. sed regem con
stitue super nos. Nunc ergo state co
ram domino. per tribus uestras et per fami
lias. **E**t applicuit samuel omnes
tribus isrl. et cecidit sors super tri
bum beniamini. **E**t applicuit tribu
beniamini et cognationes eius; et
cecidit cognatio methri. et puenit
usq; ad saul filium cys. Quiesceret
ergo eum. et non est inuentus. **E**t
consuluerunt post hec domum. utrum
nam uenturus esset illuc. **R**espon
ditq; dominus. Ecce absconditus est

domini. Cucurrerunt itaq; et tulerunt
eum inde. **S**teritq; in medio populi.
et altior fuit uniuerso populo ab hu
mero et sursum. **E**t ait samuel ad
omnem populum. Certe uidetis quem elegit
dominus. quem non sit similis illi in omni
populo. **E**t clamauit cunctus populus. et
ait. **V**iuat rex. Locutus est autem sa
muel ad populum legem regni. et scrip
tit in libro. et reposuit coram domino.
Et dimisit samuel omnem populum.
singulos in domum suam. **S**ed et saul
abut in domum suam in gabaath.
et abut cum eo pars exercitus. quae
retingerat dominus corda. **F**iliu uero belial
dixerunt. Num saluare nos potest
iste? **E**t despererunt eum. et non at
tulerunt ei munera. Ille uero dissu
mulabat se audire. **XI**

Heccedit autem naas ammonites.
Et pugnare cepit adulterus iacob
galaad. Dixeruntq; omnes uiri
iabes. ad naas. **H**abeto nos federa
tos. et seruemus tibi. **E**t respon
dit ad eos naas ammonites. In
hoc feriam uobiscum fedus; ut em
am omnium uestrum oculos dextros. po
namque uos obpbrum in uniuerso
isrl. **E**t dixerunt ad eum seniores
iabes. Concede nobis septem dies.
ut mittamus nuncios in uniueros
terminos isrl. **E**t si non fuerit qui
defendat nos. egrediemur ad te. Be
nerunt ergo nuncios in gabaath sau
lis. et locuti sunt uerba. audiente
populo. **E**t leuauit oīs populus uocem
suam. et fleuit. **E**t ecce saul uenie
bat sequens boues de agro. **E**t ait.

I
Re
Quid habet ppls quod plorat? Et narrauerunt ei uerba uiror iabes. Et insiluit sps dñi in saul cū audiisset uerba hec. et iratus ē furor eius nimis. Et assumens utrumq; bouem concidit in frusta. militq; in om̄s terminos isrl p manū nūtior. dicens. Quicq; non exierit secutusq; fuerit saul et samuel. sic fiet bobus eius. Inuasit ergo timor dñi poplin. et egressi s̄t quasi vir unus. et recensuit eos i bēzec. Fueruntq; uirox isrl trecenta milia. uirox aut iuda triginta milia. Et dixerunt nuntii qui uenerāt. Sic dicens uiris. qui sunt i iabes galaad. Cras erit uobis salus. cū mealuerit sol. Venerunt g nuntii. et nuntiauerunt uiris iabes. Qui letati sunt. et dixerūt. Nane exhibimus ad uos. et facietis nobis omne qd placuerit uobis. Et fēm est cum uenisset dies crastinus. constituit saul p̄lin in tres partes. Et ingressus ē media castra in uigilia matutina. et p̄cussit amon usq; dum incalesceret dies. Reliqui aut disp̄si sunt. ita ut n̄ relinquerentur in eis duo pariter. Et ait ppls ad samuelem. Quis est iste qui dixit. saul non regnabit sup nos? Date uiros. et interficiemus eos. Et ait saul. Non occiderit quisquā in die hac. quia hodie fecit dñs salutē in israhel. **Dixit aut samuel ad p̄lin.** Venite et eamus in galgala. et innouemus ibi regnum. Et perrexit

omnis ppls in galgala. Et fecerūt ibi saul regem coram dñō in galgala. et imolauerunt ibi victimas pacificas coram dñō. Et letatus ē ibi saul et cuncti viri israhel. nimis. **D**ixit aut samuel ad **XII** uniuersum isrl. Cœe audiuim uocem uiram iuxta omnia que locuti esis ad me. et constitui sup uos regem. et nunc rex graditut ante uos. Ego aut senui. et incanui. Porro filii mei uobiscū sūt. Itaq; coniūsus coram uobis ab adolescentia mea usq; ad diem hāc. ecce presto sum. Loquimini de me corā dñō et coram xpō eius. utrum buuem cuiusqm; tulerm an asimū. si quēpiam calumpniatus sum. si oppressi aliquē. si de manu cuiusq; munus accepi. et contempta illud hodie restituamq; uobis. Et dixerunt. Non es calumpniatus nos neq; oppressisti. neq; tulisti de manu alicuius quippiam. **Dixitq; ad eos.** Testis est dñs adūsum uos. et testis xp̄c eius in die hac. quia nō inuenieritis in manu mea quippiam. Et dixerunt. Testis. Et ait samuel ad poplin. Dñs qui fecit moyse et aaron. et eduxit patres n̄tos de terra egyp̄ti. Nunc ergo state ut iudicio contendam adūsum uos coram domino de om̄ib; misericordiis dñi quas fecit uobiscum et cum patrib; uiris; quom ingressus ē iacob in egyptum. et clamauerūt patres n̄ri ad dñm. et misit dñs moyse et aaron. et eduxit patres n̄tos ex

egyptio et collocauit eos in loco
hoc. Qui obliti sunt dñi dei sui;
et tradidit eos in manus sybare
magistri milicie asor. et in manu
philistinoz. et in manu regis mo
ab. et pugnauerunt adūsum eos.
postea autē clamauerūt ad dñm.
et dixerunt. Peccauimus. qā dere
liquimus dñm. et seruimus baa
lim et astaroth. Nunc ḡ erue nos de
manu inimicorū nrōz. et seruem⁹
tibi. Et misit dñs iherobal. ⁊ be
dam. et barach. et iephé. ⁊ samu
el. et eruit uos de manu inimicorū
nrōz p̄ circuitum. et habitastis co
fidenter. Videntes autē qd̄ naas
rex filiorū amon uenisset adūsum
uos. dixistis m̄. Nequaquam; s; rex
impabit nobis. cum dñs deus ur
regnaret in uobis. Nunc ḡ presto
est rex ur. quē elegistis et petistis.
Ecce. dñs dedit uobis regem. Si
timueritis dñm et seruieritis ei. et
audieritis uocem eius. et nō exaspera
ueritis os dñi. eritis et uos et rex
qui impat uobis. sequentes dñm
dñm uēm. Si autē nō audientis uo
cem dñi. sed exasperaveritis sermonē
eius. erit manus dñi super uos ⁊
sup patres uōs. s; et nūc state.
et uidete rem istam grandem. qm̄
facturus ē dñs in conspectu uōo.
Numqđ nō messis tritici ē hodie?
Inuocabo dñm. et dabit uoces et
pluuias; et sciētis et uidebitis
quia grande feceritis uobis malū
in conspectu dñi. petentes super
uos regem. Et clamauit samuel

ad dñm. et dedit dñs uoces et plu
uias in die illa. Et timuit omnis
popl's nimis dñm. et samuelē.
Et dixit uniuersus popl's ad samue
lem. Ora pro seruis tuis ad dñm
dñm tuum. ut nō moriamur. Addi
dimus enī uniuersis peccatis nr̄is
malū. ut peteremus nobis regem.
Dixit autē samuel ad poplin. Holice
timere. Vos fecistis malū hoc. Ve
nūc tam nolite recedere a tergo do
mini; sed seruite dñm in omni corde
uōo. et nolite declinare post uana
que nō p̄derunt uobis. neq; eruent
uos quia uana sunt. et non dere
linquet dñs poplin suū ppter nom̄
suū magnū. quia uirauit dñs
facere uos sibi poplin. Absit autē
hoc peccatū a me in dño. ut cessem
orare p̄ uobis. et docebo uos uiā
rectam et bonam. Igitur timete
dñm. et seruite ei in ueritate. et
ex toto corde uōo. Vidistis enim
magnifica. que in uobis gesserit.
Quod si p̄seueraueritis i malicia.
et uos et rex ur pariter peribitis.

Thūs unius anni XIII
erat saul cum regnare cepis
set. duob; autē annis regnauit sup
iscl. Et elegit sibi saul tria milia
de iscl. Et erant cum saul duo mi
lia in machinas et in monte be
thel. mille autē cum ionatha in
gabaath beniamin. Porro ceterū
poplin remisit. unūquēz in tab
nacula sua. Et p̄cessit ionathas
stationem philistinoz. que erat
in gabaa. Quod cū audissent phi

listum. saul cecinit buena i omni
terra. dicens. Audiant hebrei. Et
immissus isrl. audiuit huicmodi
famam. Percussit saul stationem phi-
listinorum. et erexit se isrl aduersum
philistinum. Clamauit g ppls post
saul in galgala; et philistini con-
gregati sunt ad plandum contra
isrl. triginta milia currunt. et sex
milia equitum. et reliquum vulgus
sicut arena que est in littore ma-
ris plurima. Et ascenderentes. cas-
tra metati sunt in machinas. ad
orientem bethauen. Qd cu uidissent
utri isrl. se in arce positos. afflic-
tum erat ppls; et absconderunt se
in speluncis et abditis. in petris
quoq; et in autris et in cisternis.
Hebrei aut transierunt iordanem.
terram gad et galaad. Cumq; adhuc
eet saul in galgala. uniuersus po-
pulus prerritus e. qui sequebatur
eum. Et expectauit septem dieb;
iuxta placitum. samuelem. et no
uenit samuel in galgala. Dilaps
q; est ppls ab eo. At ergo saul. Af-
ferre michi holocaustum et pacifi-
ca. Et obtulit holocaustum. Cumq;
complesset offerens holocaustum.
ecce samuel ueniebat. Et egressus
est saul obuiam et. ut salutaret eu.
Locutusq; e ad eum samuel. Qd
fecisti. Respondit saul. Quia uidi
qd dilaberetur a me popls. et tu n
ueneras iuxta placitos dies; porro
philistinum. congregati fuerant in
machinas: dixi. Hunc descendet
philistinum. ad me in galgala. et fa-

ciem dñi no placauit. Necessitate co-
pulsus. obtuli holocaustum. Dixitq;
samuel ad saul. Sulte egisti. nec
custodisti mandata dñi dei tui. q
pcepit tibi. Qd si no fecisses. iam
munc pparasset dñs regnum tuu
sup isrl. in sempitnu. Dz nequaquam
regnum tuu ultra consurget. Quesi
uit sibi dñs uirum iuxta cor suu
et pcepit ei dñs ut esset dux super
poplm suu. eo qd non seruaueris
que pcepit dñs. Surrexit aut sa-
muel. et ascendit de galgalis in
gabaa beniamini. Et reliqui ppls
ascenderunt post saul obuiam ppls.
qui expugnabat eos uenientes ex
galgala in gabaa in colle beniamini.
Et recensuit saul ppls qui inuen-
ti fuerant cu eo. quasi sexcentos
uiros. Et saul et ionathas filius ei.
poplsq; qui inuenitus fuerat cum
eis. erat in gabaa beniamini. Por-
ro philistinum concenderat i mach-
inas. Et egressi sunt ad plandum
de castris philistinorum tres cunei.
Unus cuneus pgebat contra uiu
effrayim: ad terram saul. Porro ali
ingrediebatur p uiuam bethoron.
Tercius aut uerterat se ad iter ter-
mini sabaa imminentis ualli sebo
ui. contra desertum. Porro faber
ferrarius no inueniebat in omni
terra isrl. Cauerant enim philistini.
ne forte facerent hebrei gladium
aut lanceam. Descendebat ergo
omnis ppls isrl ad philistinum. ut era-
cueret unusquisq; uiomerem suu.
et ligonem. et securim. et sarculum.

Retinse itaq; erant acies uomerū et ligonū et tridentū et securū. usq; ad stimulū corrigendū. Cūq; uenisset dies prely. non ē inuētus ensis et lancea in manu tocius populi qui erat cum saul & ionatha. excepto saul et ionatha filio eius. Egressa est aut̄ statio philistym. ut transcederent in machmas.

Et accidit quada **RH** die. ut diceret ionathas fili' saul ad adolescentē armigerū suū. Deni et transeamus ad statio nem philistinor. que est trans locum illum. Patri aut̄ suo. hoc ipsum nō indicauit. Porro saul morabatur in extrema parte gabaa. sub malogranato que erat in magron. et erat ppls cum eo quasi sex centorū iuroz. Et achias fili' achi' tob fr̄is hichabod. fili' finees qui ortus fuerat ex hely sacerdote dñi in sylo. portabat ephod. Sed et populus ignorabat. quo iacet ionathas. Erant aut̄ inter ascensus p̄ quos nitebatur ionathas transire. ad stationē philistinor eminentes petre ex ultraq; parte. et quasi in modum dentium scopuli. hinc inde prupri. H̄om um boles. et alteri nomen sene. Iunus scopulus. pm̄ nens ad aquilonē ex aduerso machmas. et alter ad meridiem contra gabaa. Dixit aut̄ ionathas. ad adolescentē armigerū suū. Deni transeamus ad stationem incirculor horz. si forte faciat dñs pro nobis. quia nō est dñs difficile saluare uel

in multis uel in paucis. Dixitq; ei armiger suus. Fac omnia. que placent animo tuo. Perge quo cupis. & ero tecum ubicumq; uolueris. Et ait ionathas. Ecce nos transimus ad uiros istos. Cumq; apparuerim' eis. si taliter locuti fuerint ad nos. manere donec ueniamus ad uos. sumus in loco nro. nec ascendam' ad eos. Si aut̄ dixerint ascendite ad nos. ascendamus. q̄a tradidit eos dñs in manib; nris. Hoc erit nobis signū. Apparuit igitur uterq; statio omni philistinor. Dixeruntq; philistini. En hebrei egreduntur de caueris. in quib; absconditi fuant. Et locuti sunt de statione uiri ad ionathan et ad armigerum eius. dixeruntq;. Ascendite ad nos. et ostendemus uobis rem. Et ait ionathas ad armigerū suū. Ascendam'. Sequere me. tradidit enī eos dñs in manus isrl. Ascendit aut̄ ionathas reptans manib; et pedib; et armiger eius post eum. Itaq; aliud eadebant ante ionathan. alios armiger eius interficiebat sequens eum. Et facta ē plaga prima quā percussit ionathas et armiger eius quasi uirginū iuroz. in media parte uigeris quā par boum in die arate consuevit. Et fēm est miraculum in castris pagros. Sz et oīs popl's stationis eoz qui ierant ad p̄don dum obstupuit. et cōturbata sūt castra. Et accidit quasi miraculū a deo. Et respererunt speculatores saul qui erant in gabaa beniamin.

et ecce multitudo pistrata: et huc
et illuc diffugiens. Et ait saul
poplo: qui erat cum eo. Requiri
te et uidete: quis abierit ex no
bis. Cumq; requisissent: reper
tum est non adesse ionathan et ar
migerū eius. Et ait saul ad achi
am. Applica archam dñi. Erat
enim ibi archa dei in die illa: cū
filis isrl. Cumq; loqretur saul
ad sacerdotem: tumultus magn
exortus est in castris philistinor.
Crescebatq; paulatim: et clari
resonabat. Et ait saul ad sacro
tem. Contrahe manū tuā. Con
clamauit ergo saul et oīs popl's
qui erat cum eo: et uenerunt usq;
ad locum certaminis. et ecce uni
cuiusq; gladius uersus fuerat ad
proximū suū: et cedes magna m
mis. Sed et hebrei qui fuerant cū
philistinū heri et nudiū terecius.
ascenderantq; cum eis in castris:
reuersi sunt ut eēnt cum isrl qui
erant cū saul et ionatha. Omnes
quoq; isrlite qui se absconderant
in monte esraim. audientes qd
fugissent philistei. sociauerūt se
cum suis in phio. Et saluauit dñs
in die illa isrl. Pugna aut pue
nit usq; bethauen: et uir isrl so
ciatus est sibi in die illa. Adiu
uit aut saul. plm. dicens. Ma
le dictus uir qui comedenter panē
usq; ad uespam: donec ueliscar
de inimicis meis. Et nō mandu
cauit uniusus pl's panem. Om
nesq; terre uulgas uenit in saltū:

in quo erat mel sup faciem agri. In
gressus est itaq; popl's saltum: et
apparuit fluens mel: nullusq; ap
plicuit manū ad os suū. Timebat
enim pl's uranū. Porro ionatha
nō audierat: cū adiuraret pater ei
plm. Extenditq; summatem uir
gule quam habebat in manu: et
intinxit in fauū mellis. Et conu
tit manū suam ad os suū: et illu
minati sunt oculi eius. Responde
tq; unus de pl'o: ait. Iureuando
constrinxit pater tuus plm: dices.
Maledictus qui comedenter panem
hodie defecerat aut pl's. Dixitq;
ionathas. Turbavit pater meus
terrā. Videlicet ipi quia illuminati
sunt oculi mei: eo qd gustauerūt
paululū de melle isto. Quanto m
agis si comedisset pl's. de preda mi
micor suor quā repperit? Homine
maior plaga fuisse facta in phi
listinū. Peccaverunt ḡ in die illa
philisteoꝝ: a machinis usq; in haia
lon. Defatigatus est autē popl's m
mis: et uetus ad pdam tulit oves
et boues et uitulos. et mactauerūt
in terra: comeditq; pl's cum san
guine. Mactaueruntq; sauli dice
tes: qd popl's peccasset dño. come
dens cum sanguine. Qui ait. Pre
uaricati estis. Volute ad me iam
nunc saxum grande. Et dixit saul.
Dispergamini in uulgis: et dicite
eis ut adducat ad me unusquisq;
bouem suū et arietem. et occidite
sup illud et uescimini: et nō pecca
bitis dño. comedentes cū sanguine.

Adduxit itaq; oīs ppl's unusquisq; bouem in manu sua usq; ad noctē: et occiderunt ibi. Edificauit autē saul altare dñō. Tuncq; primū ce pit edificare altare dñō. Et dixit saul. Irruamus super philisteos nocte: et uastemus eos usq; dum illucescat mane: nec relinquamus ex eis uirū. Dixitq; popl's. Omne qd' bonum uidetur in oculis tuis. fac. Et ait sacerdos. Accedam̄ huic ad dñm. Et consuluit saul dñm dicens. Slum philistum psequar. Si tradas eos in manus isti. Et nō respondit ei in die illa. Dixitq; saul. Applicate huic uniueros angulos populi: et scitore et uidete: per quem acciderit hoc peccatum hodie. Siuit dñs saluator isti: quia si p ionathan filiū meū fcm est absq; retractatione morietur. Ad quod nullus contradixit ei: de omni populo. Et ait saul ad uniuersum isti. Sepamini uos in partem unā: et ego cum ionatha filio meo ero in parte una. Responditq; popl's ad saul. Quod bonū uidetur in oculis tuis. fac. Et dixit saul: ad dñm de um isti. Dñe dñs isti da iudicium: quid est qd' nō responderis seruo tuo hodie. Si in me aut in ionatha filio meo est iniquitas hec: da ostensionē. Aut si hec iniquitas ē in plo tuo: da sc̄icatem. Et deprehensus ē ionathas et saul: popl's aut exiuit. Et ait saul. Mittere sor tem: inter me et int̄ ionatham filiū meū. Et captus ē ionathas. Dixit

aut̄ saul ad ionatham. Indica m̄ quid feceris. Et indicauit ei ionatha: et ait. Gustans gustauit in sumitate uirge que erat in manu mea paululum mellis. et ecce ego morior. Et ait saul. Hec faciat michi dñs et hec addat: quia morte morieris ionatha. Dixitq; popl's ad saul. Ergo ne ionathas morietur: qui fecit salutē hanc magnam in isti. Hoc nefas est. Siuit dñs si ceciderit capillus capitis ei in terram: qā cum deo opatus ē hodie. Liberauit ḡ ppl's ionatham: ut n̄ moreretur. Recessitq; saul: nec psecutus ē philistum. Porro philisti in abierunt in loca sua. Et saul confirmato regno sup isti. pugnabat p circuitum aduersus om̄s inimicos eius. contra moab et filios amon. et edom. et reges soba: et philisteos: et quocumq; se uerterat. supabat. Congregatoq; exercitu p cussit amalech. et eruit isti de manu uastator eius. Fuerunt aut̄ filii saul: ionathas. et ielui. et melchi sua. Homina duay filiaz eius: nomen primogenite merob. et nomen minoris michol. et nomen uxoris saul. achimoem. filia achimaas. Et nōm p̄ncipis milicie eius abner filius: patruelis saul. Porro eys fuerat pater saul: et ner pater abner. filius abihel. Crat aut̄ bellum potens adūsum philisteos: oībz dieb; saul. Nam quemcūq; uiderat saul uitum fortem et aptum ad prelū: sociabat eum sibi. XV

Et dixit samuel ad saul. Ne
misit dñs. ut ungere te in
regem sup pplm eius isrl. Hunc
ergo audi uocem dñi. Hec dicit do
minus exercituū. Recensui q̄cūq;
fecit amalech isrl: quoniam restitit
ei in iua. cū ascendere de egyp̄to.
Nunc igitur uade. et p̄cute ama
lech: et demolire uniuersa eius.
Non parcas ei: sed interfice a uiro
usq; ad mulierē. et paruulū atq;
lactentē. bouem. et ouem. camelū.
et asinum. Precepit itaq; saul po
pulo. et recensuit eos quasi agno
ducenta milia peditum. et decem
milia uirorū iuda. Cumq; uenisset
saul usq; ad ciuitatem amalech:
terredit insidias ī torrente. Dix
itq; saul cineo. Abite. recedite. at
q; discedite ab amalech: ne forte
inuoluam te cū eo. Tu enī fecisti
misericordiam cū omnib; filiis isrl:
cū ascenderent de egyp̄to. Et recel
lit cineus. de medio amalech. P
asslitq; saul amalech. ab euila do
nec uenias sur: que est e regione
egipti. Et apprehendit agag regē
amalech unuum. omne autē uil
gus interfecit in ore gladii. Et
peperit saul et pl̄s. agag. et op
timis gregib; ouiuū et armentorū.
et uestib; et arietib; et uniuersis
que pulchra erant. nec uoluerūt
disperdere ea. Quicq; uero uile
fuit et repub: hoc demoliti sūt.
Factum est aut̄ uerbum dñi ad
samuel. dicens. Penitent me qd̄ co
stituerim saul regem; quia dereli

quit me: et uerba mea opere n̄ im
pleunt. Contristatusq; est samuel:
et clamauit ad dñm tota nocte. Cū
q; de nocte surrexisset samuel ut i
ret ad saul mane; nunciatum est
samueli eo qd̄ uenisset saul in car
mēlum. et exerisset sibi fornīcē tri
umphalem. et reūsus transisset.
descenditq; in galgalā. Venit g
samuel ad saul. Et saul offerebat
holocaustū dñō. de initis predaz
que attulerat ex amalech. Et dū
uenisset samuel ad saul. dixit ei
saul. Benedictus tu dñō. Impleui
ūbum dñi. Dixitq; samuel. Et
que est hec uox gregum que reso
nat in autib; meis. et armentor.
quam ego audio. Et ait saul. De
amalech adduxerit ea. Pepercit enī
pl̄s meliorib; ouib; et armentis
ut īmolarentur dñō deo tuo: reli
qua uero occidimus. Aut autē sa
muell ad saul. Sine me: et indica
bo tibi que locutus sit dñs ad me
nocte. Dixitq; ei. Loquere. Et ait
samuel. Nonne cū paruulus es
in oculis tuis. caput in tribub; isrl
factus es? Inxitq; te dñs in regē
sup isrl: et misit te dñs in iua. et
ait. Vade et interfice peccatores a
malech: et pugnabis contra eos
usq; ad intermissionē eorū. Quare
ergo nō audisti uocem dñi. Et uer
sus ad p̄dam es. et fecisti malū in
oculis dñi. Et ait saul ad samue
lem. Immo audiu uocem dñi. Et
ambulau in iua p̄ quā misit me
dñs: et adduxi agag regē ama

lech: et amalech interfici. Tulerit autem de preda populi oves et boves, primas eorum que cesa sunt: ut immolent domino deo suo in galgalis. Et ait samuel. Numquid multus dominus holocausta aut victimas. et non potius ut obediatur uoci domini? Ne hinc est enim obedientia quoniam uictus me: et ascultare magis quam offerre adipem arietum. Quoniam quasi peccatum ariolandi est repugnare: et quasi scelus idolatrie est nolle acquiescere. Pro eo ergo quod abiecessisti sermonem domini: abiecerit te dominus ne sis rex. Dixitque saul ad samuel. Peccavi: quia prouocatus sum sermonem domini. et uerba tua: timens populum. et obediens uoci eorum. Sed nunc porta queso peccatum meum: et reuertere metum ut adorem dominum. Et ait samuel ad saul. Non reuerteretur tecum. Quia pietasti sermonem domini: et proieceris te dominus: ne sis rex super israel. Et consilus est samuel: ut abiatur. Ille autem apprehendit. summatem pallium eius: que et scissa est. Et ait ad eum samuel. Scidit dominus regnum israel a te hodie: et tradidit illud primo tuo meliori te. Porro triumphator in israel non parceret. et penitentiae non flectetur. Neque enim homo est: ut agat penitentiam. At ille ait. Peccavi. Sed nunc honora me coram senioribus populi mei: et coram israel: et reuertere metum ut adorem dominum dominum tuum. Reuertitur ergo samuel: securus est saulem. Et adorauit saul dominum. Dixitque samuel.

Adducite ad me agag: regem amalech. Et oblatus est ei agag: pinguisimus. Et dixit agag. Sicne separat amara mors. Et ait samuel. Sicut fecit absque liberis mulieres gladius tuus: sic absque liberis erit inter mulieres mater tua. Et iusta concidit eum samuel coram domino in galgalis. Abiit autem samuel in ramathah: saul uero ascendit in domum suam in gaba. Et non uidebat samuel ultra saul: usque ad diem mortis sue. Veritatem lugebat samuel saul: quoniam dominum penitebat quod constitueret regem saul super israel.

Dixitque dominus ad samuel. Ubi quo tu luges saul. cum ego piecerim eum. ne regnet super israel. Implo cornu tuum oleo: et ueni ut mittam te ad ysai bethleem mitte. Proudi enim in filiis eius mihi regem. Et ait samuel. Quoniam illa dam: Audierit enim saul: et interficeret me. Et ait dominus. Vitulum de armario tolles in manu tua: et dices. Ad immolandum domino ueni. Et uocabis ysai ad victimam. Et ego ostendam tibi quid facias: et uinges querentes monstrauero tibi. Fecit ergo samuel: sicut locutus est ei dominus. Venitque in bethleem. Et admirati sunt semores ciuitatis: occurrentes ei. Dixeruntque pacificus ne ingressus tuus. Et ait. Pacificus. Ad immolandum dominum ueni. Sacrificamini: et uenite metu: ut imolem. Sacrifica uit ergo ysai et filios eius: et uocauit eos ad sacrificium. Cumque in

gressi eent. uidit eliab. et ait. Hu coram dño est xp̄c eius. Et dixit dominus ad samuel. Ne respicias uultum eius. neq; altitudinem stature eius; qm abicer eum. nec uixta intuitum hominis iudico. Homo enim uidet ea que parent. dñs aut in tuetur cor. Et uocauit ysai aminadab. et adduxit eū coram samuel. Qui dixit. Hec hunc elegit dñs. Adduxit aut ysai samā. De quo ait. Cuiam hunc nō elegit dñs. Ad duxit itaq; ysai septem filios suos. coram samuel. Et ait samuel ad ysai. Non elegit dñs ex istis. Dixit samuel ad ysai. Numq; iam completi sunt filii. Qui respondit. Adhuc reliquus est parvulus. et pascit oves. Et ait samuel ad ysai. Nuit. et adduc eū. Hec enim discubemus. pūsq; illē huc ueniat. Misit ergo. et adduxit eum. Crat autem rufus. et pulcher aspectu. decorac; facie. Et ait dñs. Surge. et unge eum. Ipse est enim. Tulit igitur samuel cornu olei. et unxit eum i medio frattum eius. Et directus est sp̄s dñi in dauid. a die illa et in reliqui. Surgensq; samuel. abiit in ramatha. Spiritus aut dñi recessit a saul. et exagitabat eum sp̄s nequam a dño. Dixeruntq; serui saul ad eum. Ecce sp̄s dei malus. exagitat te. Iubeat dñs nr; et serui tui qui coram te sunt querent hōrem scientē psallere cithara; ut quando arripuerit

te sp̄s dei malus. psallat manu sua. et leuius feras. Et ait saul ad seruos suos. Prouideite m aliquem bene psallente. et adducite eū ad me. Et respondens unus de pueris. ait. Ecce uidi filiū ysai bethleemitem. scientē psallere. et fortissimū robore. et uirum bellicosum. et prudenter in uerbis. et uirū pulchru. et dñs est cum eo. Misit ḡ saul nuncios ad ysai. dicens. Nuite ad me dauid filium tuū. qui est in pastuis. Tulit itaq; ysai asinū plenum panib;. et lagenā uini. et hedum de capris unum. et misit p manū dauid filiū suū. sauli. Et uenit dauid ad saul. et stetit coram eo. At ille dilexit eū nimis. et factus ē eius armiger. Misit saul ad ysai. dicens. Steret dauid in conspectu meo. inuenit enim grām. in oculis meis. Igitur qndō cumq; sp̄s dei malus arripiebat saul. tollebat dauid cithara. et percutiebat manu sua. et refocillabatur saul. et leuius habebat. Recedebat enim ab eo sp̄s malus.

Congregantes XVII
autē philistij agmina sua in prelū. conuenerunt in sochot uide. et castra metati sunt inter sochot et azechā. i finib; domīn. Porro saul et uiri isrl congregati uenerunt in ualle terebinthi. et direxerunt aciem ad pugnandū contra philistij. Et philistij stabant sup monte ex hac parte. et isrl stabat sup monte ex alta

parte. uallisq; erat inter eos. **C**re
 gressus ē vir spurius de castis phi
 listinorū nomine goliath de geth:
 altitudine sex cubitorū et palmo.
Et cassis erea sup caput eius: & lo
 rica hamata induebatur. Porro
 pondus lorice eius: quinq; milia
 sicyorū eis erat. **E**t ocreas ereas ha
 bebat in crurib; & clipeus ereus
 regebat humeros eius. Hastile aut
 hastē eius: erat quasi litoriorū
 terentū. **I**pm aut ferrum hastē ei:
 sexcentos syclos habebat ferri. **C**et ar
 miger eius: antecedebat eū. Scans
 q; clamabat adūsus phalangas
 isrl: et dicebat eis. Quare uenisti
 parati ad prelū. **N**umq; ego nō
 sum philisteus. et uos serui saul?
Eligite ex uobis uirū: & descendat
 ad singulare certamen. **S**i quiuerit
 pugnare metū. et pauciter me: enī
 mis uobis serui. **S**i ego aut pua
 luero et percussero eum: uos serui e
 ritis. et seruatis nobis. **C**et aiebat
 philisteus. Ego expbraui agminib;
 isrlis hodie. Date michi uirum: et
 ineat metū singulare certām. Au
 diens aut saul et om̄s uiri isrlite
 sermones philistei huiuscemodi:
 stupebant. et metuebant nimis.
Dauid aut erat filius uiri ephra
 tei de quo supradictū est. de bethle
 em iuda. cui nomē erat ysai: qui
 habebat octo filios. et erat uir in
 dieb; saul senex: et grandeius int
 uiros. Abierunt aut tres filii eius
 maiores post saul: in prelū. **E**t
 nomina trium filiorū eius q; prece

runt ad bellum. heliab p̄mogenit.
 et sc̄ls amīadab. t̄cius q; s̄ama.
Dauid aut erat minimus. Trib;
 ergo maiorib; secutis saulē: abut
 dauid et reuersus ē a saul. ut pas
 ceret gregem patris sui in bethle
 em. Procedebat q; philisteus mane
 et uespere: et stabat quadraginta
 dieb;. **D**ixit aut ysai: ad dauid
 filium suū. Accipe fr̄ib; tuis ephy
 polente. et decem panes istos; et
 curre in castra ad fr̄es tuos: et de
 cen formellas casei has deferes
 ad tribunū. **C**et fr̄es tuos uisita
 bis si recte agant: et cum quib;
 ordinati sunt disce. **S**aul aut et
 illi et omnes filii isrl. in ualle te
 rebinthi pugnabant: aduersum
 philistinū. **S**urrexit itaq; dauid
 mane et comendauit gregem custo
 di: et om̄stis abiit sicut precepit
 ei ysai. **C**et uenit ad locū magala.
 et ad exercitum: qui egressus ad
 pugnam. uociferatus erat in cer
 tamme. Directerat enim aciem isrl:
 sed et philistinū ex adūlo fuerant
 parati. Derelinquens ergo dauid
 uasa que attulerat sub manu cu
 stodis ad sarcinas: cucurrit ad lo
 cum certaminis: et interrogabat
 si omnia recte agerentur erga
 fr̄es suos. **C**umq; adhuc ille loq̄re
 tur eis: apparuit uir ille spurius
 cendens. goliath nōis. philisteus de
 geth de castis philistineorū. **C**et loq̄n
 te eo hec eadem uerba: audiuit da
 uid. Om̄s aut isrlite cū uidissent
 uirum. fuderunt a facie eius: tim̄

I

R

081

res eū ualde. **E**t dixit unquispiā de isrl. **H**um uidisti virum hunc qui ascendit. **A**d expbrandū enī isrl ascendit. **V**irum ergo qui pcul serit eum ditabit rex diuitiis mag nis; et filiam suam dabit ei: **¶** do mū patris eius faciet absq; tribu to in isrl. **E**t ait dauid ad uiros q; stabant secum: dicens. **Q**uid dabi tur uiro qui pcesserit philisteum hunc. et tulerit obprobruū de isrl. **Q**uis enim ē hic philisteus incircensis. qui exprobrait acies di uiuentis? **R**eferebat autē popl's ei eundem sermonē: dicens. **H**ec da buntur uiro. qui pcesserit eū. **A**d cum audisset heliab frater ei' ma ior. loquente eo cū alijs; iratus ē contra dauid. et ait. **Q**uare ue nisti. et quare dereliquisti oues illas pauculas in deserto? **E**go no ui supbiaam tuam et nequiciam cordis tui. quia ut uideres plū descendisti. **E**t dixit dauid. **A**d feci. **N**umq; non uerbū est. **E**t declinavit paululū ab eo ad alii. dixitq; eundem sermonē. **E**t res pondit ei ppl's uerbum sicut pūs. **A**udita sunt autē uerba que locu tus ē dauid. et annūciata in co spectu saul. **A**d quē cum fuisse ad ductus. locutus ē ei. **N**on concidat cor ciuiscim in eo. **E**go serui tuus uadā. et pugnabo adiu sum philisteum. **E**t ait saul ad dauid. **N**on uales resistere phili steo isti. nec pugnare adūsus eū. quia puer es. hic autē uir bella

tor est ab adolescentia sua. **D**ixitq; dauid ad saul. **P**ascebat seruus tu us gregem patris sui; et ueniebat leo et ursus. et tollebat arietem de medio gregis. et psequebar eos et pueriebam. eruebamq; de ore eoz. **E**t illi consurgebant aduersū me. et apprehendebam mentū eoz. et sus focabam inticebamq; eos. Nam et leonē et ursum interfeci. ego ser uis tuus. **C**rit igitur et philisteus hic incircensis: quasi unus ex eis. **H**unc uadā. et auferam ob probruū ppli. **Q**uā quis ē iste phi listeus incircensis. qui ausus ē maledicere exercitu dei uiuentis? **E**t ait dauid. **D**ñs qui eripiuit me de manu leonis. et de manu ursi. ipse me liberabit de manu philistei huius. **D**ixit autē saul ad dauid. **H**ade. et dñs tecum sit. **E**t induit saul dauid uestimentis suis; et impo ssum galeam etream sup caput eius. et uestiuit eum lorica. Accinctus ergo dauid gladio eius sup ueste suam. cepit temptare si armatus posset incedere. **N**on enī habebat consuetudinē. **D**ixitq; dauid ad saul. **N**on possum sic incedere: q; ja nec usum habeo. **E**t deposituit ea. **E**t tulit baculū suū. quem semp habebat in manib;. **E**t elegit sibi quinq; limpidissimos lapides de torrente. et misit eos in perā pasto ralem quā habebat secū. **E**t fundā manū tulit. et pcessit adūsum phi listeum. **I**bat autē philisteus in ce dens. et appinquantis adūsum dauid.

67

et armiger eius ante eum. Cumque in spexisset philisteus. et uidisset dauid. despexit eum. Crat autem adolescens rufus. et pulcher aspectu. Et dixit philisteus ad dauid. Num quid ego canis sum. quod tu uenis ad me cum baculo? Et maledixit philisteus dauid. in diuis suis. Dixitque ad dauid. Veni ad me: et daibo carnes tuas uolatilibz celi. et bestiis terre. Dixit autem dauid ad philisteum. Tu uenis ad me cum gladio et hasta et clipeo: ego autem uenio ad te in nomine domini exercituui dei agminum israel. quibus exprobrasti hodie. Et dabit te dominus in manu mea: et paciam te. et auferam caput tuum a te. Et dabo cadauera castroy philistum hodie uolatilibz celi et bestiis terre; ut sciat omnis terra quia est dominus deus in israel: et nouerit uniuersa ecclia hec. quia non in gladio nec in hasta saluat dominus. Ipsius enim bellum est: et tradet uos in manus nostras. Cumque surrexisset philisteus. et ueniret et appinquaret contra dauid. festinauit dauid. et currevit ad pugnam ex aduerso philistei. Et misit manum suam in pera: tulitque unum lapide. et funda iecit. et paullit philisteum in fronte. Et infixus est lapis in fronte eius: et cecidit in faciem suam super terram. Preualuitque dauid adiumentum philistum in funda et lapide. paullumque philisteum interfecit. Cumque gladium non haberet in manu dauid. currevit et stetit super philisteum. et tulit gladium

eius. et eduxit eum de uagina sua. Et interfecit eum: perdidique caput eius. Hidentes autem philistum quod mortuus est fortissimus eorum: fugerunt. Et consurgentes uiri israel et iuda uociferati sunt: et persecuti sunt philisteos usque dum uenirent in ualem. et usque ad portas accharon. Cecideruntque uulnerati de philistum in via satrum. et usque ad gethem: et usque accharon. Et reuertentes filii israel postquam persecuti fuerant philisteos: invaserunt castra eorum. Assumens autem dauid caput philistei. attulit illud in iherusalem: arma uero eius posuit in tabernaculo. Co autem tempore quo uiderat saul dauid egredientem contra philistum: ait ad abner principem milicie. De qua stirpe descendit hic adolescentis abner. Dixitque abner. Ubi anima tua rex: si noui. Et ait rex. Interroga tu: cuius filius sit puer iste. Cumque regressus esset dauid peruerso philisteo: tulit eum abner et introduxit coram saule in manu caput philistei habentem. Et ait ad eum saul. De qua pugnare es o adolescentis. Dixitque dauid. Filius serui tui yslai bethleemite.

Exegi. factum est cum complessisset loquii ad saul. anima ionathae conglutinata est anime dauid: et dilexit eum ionathas quasi animam suam. Tulitque eum saul in die illa: et non concessit ei ut reueteretur in domum patris sui. Inierunt autem iona-

181

thas et dauid fedus. Diligebat
enī eum quasi aīam suam. Nam
expoliauit se ionathas tunica q̄
erat uestitus. et dedit eam dauid.
et reliqua uestimenta sua usq;
ad gladium et arcum suū. et usq;
ad bāltheum. Egrediebatur quoq;
dauid ad omnia quetūq; misseret
eum saul. et prudenter se agebat.
Posuitq; eum saul. sup uiros bel
li. Et acceptus erat in oculis unū
si populi. maximeq; in conspectu
familiorū saul. Porro cū reuertere
tur percutto philisteo dauid. eges
se sunt mulieres de iuuīlis urbib;
isrl. cantantes chorosq; ducentes ī
occursum saulis regis. in tympanis
leticie et in sistris. Et preceebat
mulieres ludentes. atq; dicentes.
Pūllit saul mille. et dauid dece
milia. Iratus ē autē saul nimis.
et displicuit in oculis eius iste ser
mo. Dixitq; Dederunt dauid de
cem milia. et in dederunt mille.
Quid ei supest nisi solum regnū?
Non rectis oculis ergo saul aspicie
bat dauid. a die illa et deinceps.
Post diem autē alteram iuasit sp̄s
dei malus saul. et p̄phetabat in
medio domus sue. Dauid autem
psallebat manu sua. sicut p̄ singu
los dies. Tenebattq; saul lanceam
et misit eam. putans qd configere
posset dauid cū pariete. Et decli
nauit dauid a facie eius. secundo.
Et timuit saul dauid. eo qd eēt
dñs cum eo. et a se recessisset. Amo
uit ergo eum saul a se. et fecit eū

tribunū sup mille uiros. Et egredie
batur et intrabat. in conspectu p̄oli.
In omnib; quoq; iuis suis dauid
prudenter agebat. et dñs erat cum
eo. Vidit itaq; saul qd prudens eēt
nimis. et cepit cauere eū. Omnis
aut̄ isrl et iuda diligebat dauid.
ip̄e enim ingrediebatur et egredie
batur ante eos. Dixit autē saul ad
dauid. Ecce filia mea maior me
rob. ip̄am dabo tibi uxorem. tantū
modo esto vir fortis. et phare bel
la dñi. Saul autē reputabat dices.
Non sit manus mea in eo. sed sit
sup eum manus philistinoz. Ait
autē dauid ad saul. Quis ego si
aut que est uita mea. aut cognac
tio patris mei in isrl. ut siam ge
ner regis. Factum ē autē tempus
cum deberet dari merob filia saul
dauid. data ē hadrieli molathre
uxor. Dilexit autē michol filia saul
altera dauid. Et nunciatum est
saul. et placuit ei. Dixitq; saul.
Dabo eam illi ut fiat ei in scanda
lum. et sit sup eum manus philis
tinoz. Dixit ergo saul ad dauid.
In duab; rebus. gener meus eris ho
die. Et mandauit saul seruis suis.
Loquimini ad dauid clam me. di
centes. Ecce places regi. et omnes
serui eius diligunt te. Hunc ergo
esto gener regis. Et locuti sūt ser
ui saul in aurib; dauid. omnia
uerba hec. Et ait dauid. Num pa
rum uobis uidetur. generum esse
regis. Ego autē sum paup̄ vir et
tenuis. Et renunciauerunt serui

saul dicentes. **H**uicmodi uba locutus est dauid. **D**ixit autem saul. **S**ic loquimini ad dauid. **N**on habet rex necesse sponsalia. nisi tantum centum preputia philistinorum. ut fiat ultio de inimicis regis. Porro saul cogitabat. tradere dauid in manus philistinorum. Cumque renunciassent servi eius dauid. uerba que dixerat saul. placuit sermo in oculis dauid. ut fieret gener regis. **E**t post dies paucos surgens dauid. abiit iaccharon cum uiris qui sub eo erant; et percussit ex philistinum ducentos uirios. et attulit preputia eorum. et annumerauit ea regi ut esset gener eius. **D**edit itaque ei saul. michol filiam suam uxorem. **E**t uidit saul. et intellexit quod dominus esset cum dauid. **M**ichol autem filia saul diligebat eum. et saul magis cepit timere dauid. **F**actusque est saul inimicus dauid. cunctis diebus. **E**t egressi sunt principes philistinorum. A principio autem egressionis eorum. prudentius se gerebat dauid quam omnes servi saul. et celebre factum est nomen eius nimis. **XIX**

Locutus est autem saul ad ionathan filium suum et ad omnes seruos suos. ut occiderent dauid. Porro ionathas filius saul. diligebat dauid ualde. **E**t indicauit ionathas dauid. dicens. **Q**uerit saul pater meus occidere te. **Q**uapropter obserua te queso mane. et manebis clam. et absconderis. **E**go autem egrediens stabo uicta patrem meum in agro. ubicumque fuerit et ego lo-

quar de te ad patrem meum. et quocumque uidero annuntiabo tibi. **L**ocutus est ergo ionathas bona de dauid ad saul patrem suum. **D**ixitque ad eum. Ne pecces rex in seruuum tuum dauid. quia non peccauit tibi. et opera eius bona sunt tibi ualde. **E**t posuit animam suam in manu sua et percussit philistinum. et fecit dominus salutem magnam uimiso isthi. **I**udisti. et letatus es. **Q**uare ergo peccas in sanguine innoxio. interficiens dauid qui est absque culpa? **A**d cum audiret saul. placatus uoce ionathae. uirauit. **I**uuit dominus. quia non occidetur. **D**ocauit itaque ionathas dauid. et indicauit ei omnia uerba hec. **E**t introduxit ionathas dauid ad saul. et fuit ante eum sicut fuerat heri et nudius tertius. **N**otum est autem tursum bellum. et egressus dauid pugnauit aduersum philistinum. **P**eculauitque eos plaga magna. et fugebunt a facie eius. **E**t factus est spiritus domini malus in saul. **S**edebat autem in domo sua. et tenebat lanceam. Porro dauid psallebat in manu sua. **H**ilusque est saul configere lancea dauid in pariete. et declinauit dauid a facie saul. Lancea autem callo uulnere plata est in pariete. **E**t dauid fugit. et saluatus est nocte illa. **S**uisit ergo saul satellites suos nocte in domum dauid. ut custodirent eum. et interficeretur mane. **A**d cum annuntiauisset dauid michol uxori sua dices. nisi saluaueris te nocte hac. cras mo-

I

R

281

rieris: depositus est p fenestra. Por
to ille abiit et aufugit: atq; sal
uatus est. Tulit aut michol statu
am. et posuit eam sup lectum; et
pellem pilosam capraz posuit ad
caput eius: et opuit eam uestimentis.
Misit autem saul apparatores: q
rapent dauid. Et responsum est: qd
egrotaret. Rursumq; misit saul
nuncios. ut uiderent dauid: dices.
Afferte eum ad me in lecto: ut oe
cidatur. Cumq; uenissent nuncios:
inuentum est simulacrum sup lectum.
et pelles capraz ad caput eius. Di
xitq; saul ad michol. Quare sic il
lusisti m. et dimisisti mimicu meū
ut fugeret. Et respondit michol
ad saul. Quid ipse locutus est m
dimitte me: alioq; inficiam te.
Dauid aut fugiens saluatus est.
Et uenit ad samuel in ramathā.
et nuntiauit ei omnia que fecerat
sibi saul. Et abierunt ipse et samu
el: et morati sunt i naioth. Nun
ciatum est sauli a dicentib;. Ecce da
uid in naioth in rama. Misit ergo
saul lictores. ut rapent dauid. Qui
cum uidissent cuneum pphaz ua
ticinantiū. et samuel stantem sup
eos. factus est etiam in illis sps do
mini. et pphetare cepunt etiam ipi.
Qd cum nunciatum esset sauli:
misit et alios nuncios. Prophauie
runt aut et illi. Et rursum saul mi
sit tercios nuncios. Qui et ipsi p
phauerunt. Abiit etiam ipse in ra
mathā. et uenit usq; ad cisternam
magnā que est in sochoth: et intro

gauit et dixit. In quo loco sunt sa
muel et dauid. Dicuntq; ei. Ecce
in naioth. sunt in rama. Et abiit in
naioth in rama. Et factus est etiam
sup eum sps dei: et ambulauit ingre
diens: et pphabat usq; dū uenire i
naioth in rama. Et exspoliauit se
etiam ipse uestimentis suis: et pphauit
cum ceteris coram samueli: et ceci
nit nudus tota die illa et nocte. n.
Unde exiuit puerbi. Num et saul

Propter prophetas. XX
vigit aut dauid de naioth que
est in rama: ueniensq; locutus est
coram ionatha. Quid fieri? Que
est iniquitas mea. et qd peccatum
meū in patre tuū. quia querit ami
mā meam? Qui respondit ei. Ab
sit a te. Non morieris. Neq; enim
faciet pater m̄s quicq; grande
uel paruu: nisi prius indicauerit
m̄. Hunc ergo celauit a me pater
m̄s sermonē tantum m̄. Nequaq;
erit istud. Et uirauit rursū dauid.
Et ille ait. Sic pfecto pater tuus.
quia inueni grām in oculis tuis: et
dicet. Nesciat hoc ionachas: ne forte
tristetur. Quinimo uiuit dñs et ui
uit anima tua: quia uno tantum
ut ita dicam gradu. ego morsq; di
uidimur. Et ait ionachas ad dauid.
Ecce dixi in anima tua: fa
ciām tibi. Dixitq; dauid ad iona
tham. Ecce kalende sunt crastino:
et ego ex more sedere soleo iuxta re
gem ad uescendū. Dimitte qd me
ut abscondar in agro: usq; ad ues
pam diei tūe. Si respiciens requi

sicut me pater tuus: respondebis
 ei. Rogauit me dauid ut iret cele-
 riter in bethleem ciuitatem suam:
 quia iuctime sollempnes ibi sunt
 uniuscis contribulibz eius. Si dire-
 rit bene: pax erit seruo tuo. Si
 aut fuerit iratus: scito quia com-
 pleta est malicia eius. Fac ḡ mis-
 ricordiam in seruū tuū: quia fe-
 dus dñi me famulū tuū tecum
 mire fecisti. Si aut est in me aliquā
 iniq̄itas: tu me interfice: et ad
 patrem tuū ne introducas me. Et
 ait ionathas. Abfir hoc a me. Necq;
 enim fieri potest: ut si certe cognō-
 uero completa esse maliciam pa-
 tris mei contra te: nō amittiem
 tibi. Responditq; dauid ad iona-
 tham. Quis renuntiabit michi: si
 quid forte responderit tibi pater
 tuus dure? Et ait ionathas ad
 dauid. Veni: egrediamur in agrū.
 Cumq; exissent ambo in agrum:
 ait ionathas ad dauid. Dñe deus
 vel si investigauero sententiā pa-
 tris mei crastino uel pēndie. et a-
 liquid boni fuerit sup dauid. et n̄
 statim misero ad te et notum tibi
 fecero: hec faciat dñs ionathe et
 hec augeat. Si autē pseuerauerit
 malicia patris mei adūsum te: re-
 uelabo aurem tuā. et dimittam te
 ut uadas in pace. Et sit dñs tecū:
 sicut fuit cum patre meo. Et si ui-
 xero: facies michi misericordiam dñi.
 Si uō mortuus fuerō: nō auferes
 miā tuā a domo mea usq; in
 sempiternū. Aut si non fecero:

quando eradicauerit dñs inimicos
 dauid unūquēq; de terra: auferat
 ionathān de domo sua. et requirat
 dñs de manu inimicorū dauid. Pe-
 pigit ergo ionathas fedus cū do-
 mo dauid: et requisivit dñs de
 manu inimicorū dauid. Et addi-
 dit ionathas deierare dauid. eo q;
 diligeret illum: sicut enim aīam
 suam ita diligebat eum. Dixitq;
 ad eum ionathas. Cras kalende
 sunt: et requireris. Requretur enī
 sessio tua: usq; pendie. Descendes
 ergo festinus. et uenies in locum.
 ubi celandus es in die q̄ndo ope-
 ri licet: et sedebis iuxta lapidem
 cui nomen est ezel. Et ego tres
 sagittas mittam iuxta eum: et
 iaciam quasi exercens me ad sig-
 num. Mittam quoq; et puerum:
 dicens ei. Vade: et affer n̄ sagit-
 tas. Si dixerō puerō ecce sagitte
 intra te sunt. tolle eas: tu ueni ad
 me: quia pax tibi est. et nichil est
 mali: uult dñs. Si autē sic lo-
 cutus fuero puerō. ecce sagitte ul-
 tra te sunt: uade: quia dimisit te
 dñs. De uerbo autē quod locuti
 sumus ego et tu: sit dñs inter
 me et te usq; in sempiternū. Ab-
 scinditus ē ergo dauid in agro.
 Et uenerunt kalende: et sedet rex
 ad comedendū panē. Cūq; sediss;
 rex sup cathedram suam scđm co-
 suetudinē: que erat iuxta parietē;
 surrexit ionathas et sedet abner
 ex latere saul: uacuusq; apparu-
 it locus dauid. Et n̄ est locutus

281

saul quicquid in die illa. Cogitabat enim quod forte euenisset ei ut non esset mundus nec purificatus. Cumque illuxisset dies secunda post kalendas: rursus apparuit uacuus locus dauid. Dixitque saul ad ionathan filium suum. Cur non uenit filius ysai nec heri nec hodie. ad uescendum. Et respondit ionathan sauli. Rogauit me obnoxie ut iret in bethleem: et ait. Dimitt me: quoniam sacrificium sollempne est in ciuitate. Unus de fratribus meis accersuit me. Hunc ergo si inueni grām in oculis tuis: uadā cito. et uidebo frēs meos. Ob hanc causam: non uenit ad regis misam. Igitur autem saul adūsum ionathan. dixit ei. Fili mulieris uirū ultro rapientis; numquid ignoror quia diligis filium ysai in confusionem tuam. et in confusionē ignominiose matris tue? Omnes enim diebus quibus ysai filius uixerit sup terra. non stabilieris tu neque regnum tuum. Itaque iam nunc merte: et adduc eum ad me: quia filius mortis es. Respondens autem ionathan sauli patruo: ait. Quare morietur. Quid fecit? Et arripuit saul lanceam: ut periceret eum. Et intellexit ionathan quod definitum esset a patre suo: ut interficeret dauid. Surrexit ergo ionathan a mīsa in ira furoris: et non comedit in die kalendas secunda panem. Contristatus est enim sup dauid: eo quod confudisset eum pater suus. Cumque

illuxisset mane. uenit ionathan in agrum iuxta placitum dauid: et puer parvulus cum eo. Et ait ad puerum suum. Vade: et affer mihi sagittas quas ego iacio. Cumque puer cucurisset: iecit aliam sagittam trans puerū. Venit itaque puer ad locum iaculi: quod miserat ionathan. Et clamauit ionathan post tergum pueri: et ait. Ecce ibi est sagitta: porro ultra te. Clamauitque ionathan: post tergum pueri. Festina uelociter: ne sterteris. Collegit autem puer ionathē sagittas: et attulit ad dūm suum: et quid ageretur penitus ignorabat. Tantummodo enim ionathan et dauid: tem nouerant. Dedit igitur ionathan arma sua pueri: et dixit ei. Vade: defer in ciuitatem. Cumque abiisset puer: surrexit dauid de loco qui uergebatur ad austrum: et cadens pronus in terrā. adorauit tertio. Et osculantes se alterutrum. fleuerunt pariter: dauid autem amplius. Dixit autem ionathan ad dauid. Vade in pace. Quecumque uirauimus ambo in nomine domini dicentes: dominus sit inter me et te: et inter semen tuum et semen meū usque in sempiternū. Et surrexit dauid: et abiit. Sed et ionathan ingressus est ciuitatem.

Ienit autem dauid in **XXI**. Nobis: ad achimelech sacerdotem. Et obstupuit achimelech: eo quod uenisset dauid. Et dixit ei. Quare tu solus. et nullus tecum es? Et ait dauid: ad achimelech sacerdo-

tem. Rex p̄cepit in sermone: et dixit. Nemo sciat rem ppter quā mis̄sus es a me: et cūiusmodi tibi p̄cepta dederim. Nam et pueris cōdixi: in illum et illum locum. Nunc igitur siq̄d habes ad manū: uel qnq̄ panes da michi: aut quicquid in ueneris. Et respondens sacerdos dauid: ait ei. Non habeo panes laicos ad manum: sed tantum panē sc̄m. Si mundi sunt pueri maxie a mulieribz. Et respondit dauid sacerdoti: et dixit ei. Et quidem si de mulieribz agitur. continuimus nos ab heri et nudiū fūis. qndō egrediebamur: et fuerunt uasa puerorū sancta. Porro uia hec poluita est: sed et ipsa hodie sc̄ifica bitur in ualis. Dedit ergo ei sacerdos. sc̄ificatum panē. Neq; enim erat ibi panis nisi tantum panis xpositionis: qui sublati fuerant a facie dñi. ut ponerentur panes calidi. Crat aut̄ ibi uir quidam de seruis saul in die illa intus in tabernaculo dñi: et nōm eius doct̄ ydumeus: potentissimus pastor saul. Dixit aut̄ dauid: ad achimelech. Si habes hic ad manū. hastā aut gladium. Quia gladiū meū et arma mea nō tuli meū. Sermo enī regis urgebat. Et dixit sacerdos. Ecce hic gladius goliath philistei quem p̄cussisti in ualle terebinthi: est inuolutus pallio post ephod. Si istum uis tollere: tolle. Neq; enim hic aliis ē: absq; eo. Et ait dauid. Non est huic alter

similis. Da m̄ eum. Surrexit itaq; dauid: et fugit in illa die a facie saul: et uenit ad achis regē geth. Dixeruntq; ei serui achis. Numqd non est iste dauid rex terre? Nonne huic cantabant p̄ choros dicentes. p̄cussit saul mille et dauid decem milia. Posuit aut̄ dauid ser mones istos in corde suo: et exumu it ualde a facie achis regis geth. Et imputauit os suum coram eis: et collabebatur inter manus eoz: et impingebat in ostiū porte. De fluebantq; saliuē eius in barbam. Et ait achis ad seruos suos. Didistis hōiem insanū. Quare adduxistis eum ad me. An desunt nobis furiosi. qd introduxistis istū ut fureret me p̄sente? Hic ne ingredietur domū meam. XXII

Tibit ergo inde dauid: et fugit in speluncā odollā. Quod cum audissent frēs eius. omnis dominus patris eius: descendērunt ad eum illuc. Et conuenerunt ad eum om̄s qui erant in angustia consti tuti. et oppressi ere alieno. et amarō animo: et factus est eoz p̄nceps. Fueruntq; cum eo quasi quadrin genti uiri. Et p̄fectus est dauid inde in maspha que est moāb: et dixit ad regem moāb. Maneat oro pater m̄s et mater mea uobiscum: donec sciām quid faciat in ds. Et reliquit eos ante faciē regis moāb. Manseruntq; apud eum: cunctis diebz quibz dauid fuit in p̄dio. Dicitq; gad p̄phā: ad dauid.

Aoli manere in p̄sidio: p̄fici sc̄ere
et uade in terrā iuda. **E**t profectus
ē dauid: et uenit in saltum areth.
Et audiuit saul: qd̄ apparuiss; da
uid: et uiri qui erant cū eo. **S**aul
aut̄ cū maneret in gabaa. et eēt in
nēmore qd̄ est in rāma-hastā ma
nu tenens. cuncti serui eius circū
starent eum: ait ad seruos suos q̄
assistebar ei. **A**udite me mīc filij
iemini. **N**umqđ omnib; uobis da
bit filius ysai agros et uineas. et
uniuersos uos faciet tribunos & cen
turiones. qm̄ coniurastis omnes
adūlsum me. et nō est qui renūciet.
maxime cum et filius mīs fedus
iunxerit cū filio ysai. **N**on ē qui
uicem meā doleat ex uobis. nec q̄
annūciet m̄. eo quod suscitauerit
filius mīs seruū meū adūlsum me.
misidante michi usq; hodie. **R**espo
dens aut̄ doech ydumeus qui assis
tebat. et erat primus inter seruos
saul. uidi inquit filium ysai. in
nobe apud achimelech filiuū achi
tob. Qui consuluit pro eo dñm: et
cibaria dedit ei. **S**ed et gladiū go
liath philistei. dedit illi. **M**isit ḡ
rex ad accersiendū achimelech filiuū
achitob sacerdotem: et omnem do
mū patris eius. sacerdotum qui
erant in nobe. Qui uniūsi uenierūt
ad regem. **E**t ait saul. Audi fili a
chitob. Qui respondit. Presto suū
dñe. **D**ixitq; ad eum saul. Quare
coniurastis adūlsum me. tu et fili
ysai. et dedisti ei panem & gladiū.
et consuluerūsti pro eo dñm. ut con

surgeret adūlsum me. insidiator: us
q̄ hodie p̄manens. **R**espondensq;
achimelech regi. ait. **C**t quis in om
nib; seruis tuis sicut dauid fidelis.
et gener regis. et p̄gens ad impū
tum. et gloriolus in domo tua.
Sum hodie ceipi consulere p̄ eo dñm.
Absit hoc a me. **N**e suspicetur rex
adūlsum seruū suū rem huiuscemo
di. in uniuersa domo patris mei. **N**ō
enī sciuit seruus tuus quicqm̄ sup
hoc negotio: uel modicū uel grande.
Dixitq; rex. Morte morieris achi
melech: tu et omnis domus patris
tui. **E**t ait rex emissariis: qui cir
cumstabant eū. **C**onūtimini: & in
terficide sacerdotes dñm. **H**am man
eoy cum dauid est. scientes qd̄ fu
gisset. et nō indicauerunt m̄. **H**o
luerunt aut̄ serui regis extendere
manū suam: in sacerdotes dñm. **E**t
ait rex ad doech. **C**onutere tu: et ir
rue in sacerdotes. **C**onūsusq; doech
ydumeus irruit in sacerdotes: et
trucidauit in die illa octogita qm̄
uiros. uestiros ephod linea. **N**obis
aut̄ ciuitatem sacerdotū paucis in
ore gladii. uiros et mulieres. par
uiulos et lactentes. bouemq; et asi
niū et ouem. in ore gladii. **C**uadens
aut̄ unus filius achimelech fili a
chitob cui nomen erat abiathar. fu
git ad dauid: et annūciauit ei qd̄
occidisset saul sacerdotes dñm. **E**t ait
dauid ad abiathar. **S**ciebam in
die illa quod cum ibi esset doech
ydumeus. paudubio annuntia
ret sauli. **E**go sum reis oīum ani

tu. Nam manū tu
quis queſiem tam mei
tam tuam: menos fer
ters. **XIII**
int̄rauenum dñm dñ
oleſtum obqueant et
deprimit aras. Cetim
nō dñm: dicens. **N**em
pontiam philistos stres
is ad dñm. **I**hesus p̄m
et saluabos celam. **C**it
in qui erant cū dauid: ad
ne h̄e in uide misericordia
et quanto magis si tecum
caſius agmina pholus
dñm ḡ dñm vultuſtūt
respondens ait. **S**urgi
lam: ego enī crudam p̄
matū nā. **H**oc dauid et
celam: et pugnauerūt
alere: alere uirina en
los juga magna: et sal
ut uiracous cele p̄m
p̄m uictor abiat̄ fi
reth dñ dauid in celā.
victor deſcedens. **N**ō
saul: qd̄ uictor da
uid. **E**t ait saul. **T**radit
enatus meā. **C**onclu
preslus uō: in qua
erit. **E**t p̄cepit saul oī
regia deſcedenter i ce
lā. **E**t dauid et uiros ei
uictor dauid quā p̄p
lam tuam: dicit ad
doech. **E**p̄ca ephod.
dñe de isti. audire
seruans qd̄ tibi quis fuit

uenire ad cœlam: ut eūtāt ppter me
urbem. Si tradent me uiri cœle in
manū eius. et si descendet saul. sic
audiuit seruus tuus. Dñe d's isrl.
indica seruo tuo. Et ait dñs. Desce
det. Dixitq; dauid. Si tradent me
uiri cœle et uiros qui sunt mecum.
in manu saul. Et dixit dñs. Tra
dent. Surrexit ḡ dauid et uiri eius
quasi sexenti. et egressi de cœla huc
atq; illuc uagabantur incerti. Nū
ciatumq; est sauli: qd fugisset da
uid de cœla. Quā obrem. dissimu
lauit exire. Morabatur autē dauid
in deserto in locis firmissimis.
mansitq; in mōte solitudinis ziph.
Querebat tamē eum saul cunctis
dieb; et nō tradidit eū d's in man
eius. Et uidit dauid qd egressus eet
saul: et quereret aīam eius. Porro
dauid erat in deserto ziph: in sil
ua. Et surrexit ionathas filius
saul. et abiit ad dauid in siluā: et
confortauit manus ei in deo. Di
xitq; ei. Ne timeas. Hęc enī inue
met te manus saul patris mei. Et
tu regnabis sup isrl. et ego ero tibi
fcl's. Sed et saul pater meus: scit
hoc. Perculit itaq; uterq; fcl's.
coram dño. Mansitq; dauid i silua:
ionathas autē reūsus est in domū
suam. Ascenderunt autē ziphēi ad
saul in gabaa. dicentes. Nonne
dauid latitat apud nos in locis tu
tissimis silue. in colle achile. que ē
ad dexterā deserti? Nunc ḡ sicut
desiderauit anima tua ut descen
deres descendē: nrm autē erit ut

mar patis tui. Nane meū: ne ti
meas. Si quis quesierit aīam meā.
queret et aīam tuam: meūq; ser
uaberis. **XXII**
Et annūtiauerunt dauid: dice
tes. Ecce philistum obpugnant cœ
lam: et diripiunt aeras. Cōsuluit
igitur dauid dñm: dicens. Num
uadam. et pecciam philisteos istos.
Et ait dñs ad dauid. Nadez pccias
philisteos: et saluabis cœlam. Et di
xerunt uiri qui erant cū dauid. ad
eū. Ecce nos hic in iudea consistētes
timemus; quanto magis si ierim
in cœlam adūsus agmina philisti
noꝝ. Rursum ḡ dauid consuluit
dñm. Qui respondens ait. Surgez
uade in cœlam: ego enī tradam phi
listeos in manu tua. Abiit dauid et
uiri eius in cœlam: et pugnauit ad
ūsum philisteos. et abegit uimta eoy;
et peccisit eos plaga magna. et sal
uauit dauid habitatores cœle. Porro
eo tempe quo fugiebat abiathar fi
lius achimelech ad dauid in cœla:
ephod sc̄u habens descendedat. Nū
ciatum ē autē sauli: qd uenisset da
uid in cœlam. Et ait saul. Tradidit
eum dñs in manus meas. Conclu
susq; est introgressus urbe: in qua
porte et sere sunt. Et pcpit saul ò
plo. ut ad pugnā descendaret i cœ
lam: et obſideret dauid et uiros ei.
Qd cum resculset dauid quia ppa
raret ei saul clam malū. dixit ad
abiathar sacerdote. Applica ephod.
Et ait dauid. Dñe d's isrl. audiuit
famā seruus tuus qd disponat saul

I
R
tradamus eū in manū regis. **Dixq;**
saul. Benedicti uos a dño: quia
doluitis uicem meā. Abite ergo &
diligentius p̄parate. et curiosius
agite; et considerate locum ubi
sit pes eius: uel quis uidet eū
ibi. **Recogitat enim de me:** quod
callide insidier ei. Considerate et
uidete omnia latibula ei: in quib;
absconditur: et reūtimini ad me
ad rem certam. ut uadā uobiscū.
Qd si etiā in terrā se abstinxerit:
p̄secutabor eum in cunctis milib;
iudā. At illi surgentes: abierunt
in ziph ante saul. **David autē et**
uiri eius erant in deserto maon in
campesribz: ad dextram ielimuth.
Iuit ergo saul et socii eius: ad que
rendū eū. **Et nunciatum ē dauid.**
Statimq; descendit ad petram: et
uersabatur in deserto maon. **Qd**
cum audisset saul: p̄secutus est da
uid in deserto maon. **E**t ibat saul
et uiri eius ad latus montis ex parte
una: dauid autē et uiri eius erant
in latere montis ex parte altera.
Porro dauid desperabat: se posse
euadere a facie saul. Itaq; saul et
uiri eius in modum corone cinge
bant dauid et uiros eius: ut ca
perent eos. **E**t nuncius uenit ad
saul: dicens. Festina et ueni: qm̄
infuderunt se philistym sup ter
ram. **R**eūsus est ergo saul desis
tens p̄sequi dauid: et prexit in
occursum philistinor. **P**rop̄ hoc
uocauerunt locum illum: petra
diuidentem. **XXIII**

HScendit ḡ dauid inde: et habi
trauit in locis tutissimis en
gaddi. Cumq; reūsus est saul postq;
p̄secutus ē philisteos: nunciauerit
ei dicentes. Ecce dauid in deserto
est engaddi. Assumens ḡ saul tria
milia elector uiroy ex omni istl.
prexit ad inuestigandū dauid et
uiros eius: etiam sup abruptissi
mas petras que solis hibicib; per
uie sunt. **E**t uenit ad caulas ou
um: que se offerebant uanti. **C**
ratq; ibi spelunca: quā ingressus ē
saul ut purgaret uentrem. Porro
dauid et uiri eius: in interiorē par
te spelunce latebant. **E**t dixit ser
ui dauid ad eum. Ecce dies: de q̄
locutus ē dñs ad te. Ego tradam
tibi inimicū tuū: ut facias ei si
cūt placuerit in oculis tuis. Sur
rexit ergo dauid: et p̄cidit oram
clamidis saul silenter. Post hec p
cussio cor suū dauid: eo qd absci
disset oram clamidis saul. **D**ixit
q; ad uiros suos. Propicius sit in
dñs. ne faciam hanc rem dño meo
xpo dñi. ut mittam manū meam
in eum: quia xpc dñi est. **E**t cōfri
git dauid uiros suos sermonib;
et nō pmisit eos ut consurgerent
in saul. **P**orro saul exurgens de
spelunca: p̄gebat cepto itinē. Sur
rexit autē et dauid post eum. **E**t e
gressus de spelunca. clamauit p̄
tergum saul: dicens. Dñe mi rex.
Et respexit saul post se. Et incli
nans se dauid. p̄nus in terrā ado
rauit. **Dixitq; ad saul. Quare au**

dis uba hominū loquentiū. da-
uid querit malū aduersum te.
Ecce hodie uiderunt oculi tui qd
tradidit te dñs in manu mea i
spelunca. Et cogitauit ut occidere
te. sed pepercit tibi oculus meus.
Dixi enim. Non extendā manū
meam in dñm meū. quia xpc do
mini est. Quin potius pater mi
uide et cognosce oram clamidis
tue in manu mea; qm cū pscim
derem sūmitatem clamidis tue
nolui extendere manū meam in
te. Animadūte et uide. qm non
est in manu mea malū neq
iniquitas. neq peccavi i te. Tu
aut insidiaris anime mee. ut au
feras eam. Judicet dñs inter me
et te. et uictifatur dñs me ex te. n.
Manus aut mea nō sit in te. Sic
et in puerio antiquo dicitur. Ab
impis egredietur impietas. Ha
nus ergo mea nō sit in te. Quem
psēqueris rex isrl. quem psēqueris.
Canem mortuū psēqueris. et pū
licem unū. Sit dñs iudex. et iudi
cet inter me et te. et uideat et iu
dicet causam meam. et eruat de
manu tua. Cū autē complexz da
uid loquens sermones huicmodi
ad saul. dixit saul. Numquid uox
heet tua est fili mi dauid. Et leua
uit uocem suam saul. et fleuit. Di
xitq ad dauid. Justor tu es q ego.
Tu enim tribuisti in bona. ego au
tem reddidi tibi mala. Et tu indi
casti hodie que feceris michi bona.
quomodo tradidierit me dñs i ma

nu tua. et nō occideris me. Quis
enim cū inuenierit inimicū suū.
dimitteret eū in uia bona. S; dñs
reddat tibi uicissitudine hanc. p
eo qd opatus es hodie in me. Et
nunc quia scio qd certissime regna
turus sis. et habiturus in manu
tua regnum isrl. uira in dñ
ne deles semen meum post me.
neq auferas nom meū de domo
patris mei. Et uirauit dauid sau
li. Abiit ergo saul in domū suam.
et dauid et uiri eius ascenderunt
ad tuncora loca. **XXV**

Domiūs ē aut samuel. Et co
gregatus est uiuūlus isrl.
et planixerunt eū. et sepelierunt
eum in domo sua i ramatha. Con
surgensq dauid. descendit in de
sertum pharan. Erat autem uir
quispiā in solitudine marion. et
possessio eius in carmelo. Et ho
mo ille magnus numis. erantq
ei oves tria milia. et mille capre.
Et accidit. ut tonderetur grec ei
in carmelo. Hom aut uiri illius
erat nabāl. et nom uxoris ei abi
gail. Eratq illa mulier pruden
tissima. et speciosa. Porro uir ei
durus. et pessimus et maliciosus.
Erat aut de genere caleb. Cum g
audisset dauid in deserto qd ton
deret nabāl gregem suum. misit
decem uiuenes. et dixit eis. Ascen
dite in carmelū. et uenietis ad
nabāl. et salutabitis eum ex noīe
meo pacifice. et sic dicetis. Sit fri
bus meis et tibi pax. et domui tue

081
pax: et omnibz quecumqz habes
sit pax. **A**udiui qd' tondéret pasto
res tui gregem: qui erant nobiscū
in deserto. **N**umqñ eis molesti fui
mus; nec aliquando defuit eis qc'
quam de grege: omni tempe quo
fuerunt nobiscū in carmelo. **I**ntro
ga pueros tuos: et indicabunt ti
bi. **N**unc ergo: inueniant pueri
tui grām in oculis tuis. In die enī
bona uenimus. **O**dcumqz inuenie
rit manus tua: da seruis tuis. et
filio tuo dauid. **C**ūqz uenisset pue
ri dauid. locuti sunt ad nabāl oīa
uerba hec ex nōte dauid: et silue
runt. **R**espondens aut̄ nabāl pue
ris dauid: ait. **Q**uis ē dauid. et q̄s
est filius ysai? **H**odie increuerūt
serui: qui fugiūt dños suos. **T**ol
lam ergo panes meos et aq̄s me
as. et carnes pecorum que occidi
tonsoibz meis. et dabo uiris quos
nescio unde sint. **R**egressi s̄t itaq;
pueri dauid p̄ uitam suā: et reuersi
uenerunt. et annūtiauerūt ei oīa
uerba que dixerat. **T**unc ait dauid
pueris suis. **A**ctingatur unq̄uisqz
gladio suo. Et accincti sunt sin
guli gladiis suis: accinctusqz est
et dauid ense suo. **E**t secuti sunt
dauid: quasi quadringenti uiri.
Porro ducenti: remanserūt ad sar
cinas. Abigail autē uxori nabāl.
nunciauit unus de pueris: dicens.
Cece misit dauid nuncios de deser
to. ut bñdicerent dño nro. et au
satus ē eos. **H**omines isti boni sa
tis fuerunt nobis et nō molesti.

nec quicqm aliquando perit. om̄i
tempe quo sumus conuersati cū
eis in deserto. **P**ro muro erant no
bis tam in nocte qm in die: om̄ibz
diebz quibz pāium apud eos gre
ges. **Q**uā obrem considera. et reco
gita quid facias: qm completa ē
malicia adūsum uirum tuū. et
adūsum domū tuam. **E**t ipse fili
est belial: ita ut nemo possit ei
loqui. **F**estinauit igitur abigail.
et tulit ducentos panes. et duos
utres uini. et qnqz arietes coctos.
et quinqz lata polente. et centum
ligaturas uiae passe: et **xi** ducen
tas massas caricarū: et imposuit
sup asinos. **D**ixitqz pueris suis.
Precedite me: ecce ego post tergū
sequar uos. **V**iro aut̄ suo nabāl
nō indicauit. **C**um q̄ ascendisset
asimū. et descenderebat ad radicem
montis: dauid et uiri eius descen
debat in occursum eius. **Q**uibz
et illa occurrit. **E**t ait dauid. Vere
frustra seruaui omnia que huius
erant in deserto: et n̄ perit quicqz
de cunctis que ad eū pertinebant.
et reddidit in malum p̄ bono. **H**ec
faciat dñs inimicis dauid et hoc
addat: si reliqueret de om̄ibz que
ad eum pertinet usqz mane. mi
gente ad parietē. **C**um aut̄ audis
set abigail dauid. festinauit et de
scendit de asino. et peredit corā da
uid sup faciem suam: et adorauit
sup terram. et cœdit ad pedes ei:
et dixit. In me sit dñe mi hec im
quitas. **L**oquut̄ obsecro ancilla tua

in aurib; tuis. et audi uba famu
 le tue. Ne ionat obsecro dñs meus
 rex cor suū ip̄ virum suū istū ini
 qui nabāl quia scđm nōm suū
 stultus ē. erat stulticia ei cum eo.
 Ego aut̄ aicilla tua nō uidi pue
 ros tuos dñe mi: quos misisti. Nūc
 ergo dñe m. uiuit dñs et uiuit aia
 tua. qui phibuit te ne uenires in
 sanguinem et saluauit manū tuā
 tibi. Et nūc fiant sicut nabāl ini
 mici tui: et qui querunt dño meo
 malū. Quip̄ter suscipe benedicti
 onem hanc quā attulit ancilla
 tua tibi dño meo: et da pueris q̄
 sequuntur dñm meū. Aufer nū
 quicatem hīmule tue. Faciens enī
 faciet dñs ab̄i dño meo fidelem
 domū: qui plia dñi. dñe mi tu
 pliaris. Hacīa ergo nō inuenia
 tur in te: omnib; dieb; uite tue.
 Si enī surrexit aliquando homo
 psequens tiet querens aiam tu
 am: erit anima dñi mei custodita
 quasi in fastulo uiuentū. apud
 dñm dñm tuū. Horro inimicor tuor
 aia rotabitur quasi in impetu et
 circulo funde. Cum ergo fecerit do
 minus tibi dñ meo omnia hec q̄
 locutus ē bona e te: et constituerit
 te ducem sup illū: non erit tibi hoc
 in singultū. et inscrupulum cordis
 dño meo. qd̄ effuderit sanguinem
 immoxū. aut ip̄e ultus fūis. Et
 cum ip̄e bñficeri dñs dño meo: re
 cordaberis ancilltue. Et ait dauid
 ad abigail. Bñds dñs deus isrl.
 qui misit te hodum occursum meū;

et benedictū eloquū tuū: et bene
 dicta tu que phibuisti me hodie
 ne irem ad sanguinē: et ulciscerer
 me manu mea. Alioquin uiuit
 dñs d's isrl qui phibuit me ne
 malum facerem tibi: nisi cito ue
 nisses in occursum m: nō reman
 sisser nabāl usq; ad matutinā lu
 cem. mingens ad parietem. Susce
 pit ergo dauid de manu eius: que
 attulerat ei. Dixitq; ei. Vade in
 pace: in domū tuam. Ecce audiui
 uocem tuam: et honorauit facie
 tuam. Venit aut̄ abigail ad na
 bāl. Et ecce erat ei conuivū in
 domo eius quasi conuivū regis;
 et cor nabāl iocundū. Crat enim
 ebrius nimis. Et nō indicauit ei
 uerbū pusillum aut grande. usq;
 mane. Dilucido aut̄ cum digessis
 set uim nabāl. indicauit ei uxori
 sua uerba hec. et emortū est cor
 eius intrinsecus: et factus ē qua
 si lapis. Cumq; ptransiissent dece
 dies. pculic dñs nabāl. et mortu
 us est. Quod cū audisset dauid
 mortuū nabāl: ait. Bñdictus dñs
 qui iudicauit causam obprobrii
 mei de manu nabāl. et seruū suū
 custodiuit a malo: et maliciā na
 bāl redidicit dñs in caput ei. Si
 sit ergo dauid. et locutus ē ad abi
 gal: ut sumeret eam sibi in ux
 rem. Et uenerunt pueri dauid ad
 abigail in carmelum: et locuti se
 ad eam. dicentes. Dauid misit nos
 ad te: ut accipiat te in uxorem
 sibi. Que p̄surgēs adorauit pna

in trām: et ait. Ecce famula tua
sit in ancillā: ut lauet pedes ser-
uoy dñi mei. Et festinauit et sur-
rexit abigail. et ascendit sup' as-
mū: et quinqꝫ puelle ierunt cū ea
pedilleque eius. Et secura ē nun-
cios dauid. et facta est illi uxor.
Sed et achinoēm accepit dauid
de iezrahel: et fuit utrāqꝫ uxor
eius. Saul autē dedit michol fili-
am suam uxorem dauid. falthi
filio lais: qui erat de galliū.

Et uenerunt ziphie **XXVI**
ad saul in gabaa: dicentes.
Ecce dauid absconditus ē in col-
le achile: que est ex adūlo solitu-
dimis. Et surrexit saul. et descen-
dit in desertum ziph. et cū eo tria-
milia uiroy de electis isrl: ut que-
reret dauid in deserto ziph. Et ca-
stra metatus ē saul in gabaa achi-
le: que erat ex adūlo solitudinis
inua. David autē: habitabat in
deserto. Videns autē qđ uenisset
saul post se in desertum; misit ex-
ploratores: et didicit qđ uenisset
certissime. Et surrexit dauid clā:
et uenit ad locum ubi erat saul.
Cumqꝫ uidisset locum in quo dor-
miebat saul. et abner filius ner
princeps milicie eius; et saulem
dormientē in tentorio. et reliquū
uulgas p' circuitum eius: ait da-
uid ad achimelech ethēū: et abisai
filii saruie frēm ioab. dicens. Q's
descendet metū ad saul in castra.
Dixitqꝫ abisai. Ego descendam te-
cum. Venerunt ḡ dauid et abisai

ad p̄līm nocte: et inuenierūt saul
iacentē et dormientē intentorio. et
hastam fixam ad caput eius i ter-
ra: abner autē et p̄līm dimicantes i
circuitu eius. Dixitqꝫ bisai ad da-
uid. Conclusit d̄s hoīum inimicum
tuū in manus tuas. Sinc ḡ p̄fo-
diam eū lancea in terra semel: et
secundo opus nō erit. Et dixit da-
uid abisai. Ne interficias eū. Q's
eū extenderat manū suū in xp̄m
dñi. et innocens erit. Et dixit da-
uid. Uuit dñs. quia n̄li dñs per-
cussit eū. aut dies eis uenerit
ut moriatur. aut in plū descen-
dens perierit: p̄picius ic m̄ dñs
ne extendā manū mem in xp̄m
dñi. Numqꝫ tolle hatam que est
ad caput eius et ciphm aque: et
abeamus. Tulit dauid hastam et
ciphum aque qui era ad caput
saul: et abiuerunt. Et erat quis
quā qui uideret et intelligeret et
euigilaret: sed om̄s dimiebant: qā
sopor dñi irruerat s̄i eos. Cumqꝫ
transilset dauid ex auerso et ste-
risset in uertice motis delonge: et
erat grande intuallū m̄t eos: cla-
mauit dauid ad p̄ph et ad abner
filii ner. dicens. Mine responde-
bis abner. Et respondens abner: a-
it. Quis es tu quodamas. et inq̄
tas regem. Et a dauid ad abner.
Numquid nō uitu es? Et quis
alius similis tua isrl? Quare ḡ
nō custodisti dñi tuū regem? In-
gressus ē enim ius de turba: ut
interficeret rega dñm tuū. Non

est bonum hoc qđ fecisti. **V**iuit dñs qm̄ filij mortis estis uos: q̄ nō custodistis dñm urm̄ xp̄m dñi. Nunc ergo uide ubi sit hasta regis: et ubi sit ciphus aque. qui erant ad caput eius. Cognouit autem saul uocem dauid: et dixit. Numquid uox tua hec est filii mi dauid? Et ait dauid. Vox mea dñe mi rex. Et ait. Quā ob causam dñs m̄s pseq̄ tur seruū suū? Quid feci. aut quod est in manu mea malum? Hunc gaudi owo dñe mi rex: uba serui tui. Si dñs incitat te adūsum me: odo retur sacrificiū. Si autem filij hominū maledicti sunt in conspectu dñi. qui eiecerunt me hodie ut nō habitem in hereditate dñi: dicentes. Hade: serui dys alienis. Et nunc nō effundatur sanguis m̄s in terra dñi; quia egressus est rex isrl̄. ut querat pulicem unū: sicut pseq̄itur perdiç in montibz. Et ait saul. Peccau. Reuertere fili mi dauid. Nequaq̄m enim ultra tibi male faciam: eo qđ preciosa fuerit aia mea in oculis tuis hodie. Apparet qđ stulte egerim: et ignorauerim multa nimis. Et respondens dauid. ait. Ecce hasta regis: transeat unus de pueris regi et tollat eam. Dñs autem recipiueret unicuique: scdm̄ iusticiam suam et fidem. Tradidit enī dñs te hodie in manū meā in xp̄m dñi. Et sicut magnificata ē anima tua hodie in oculis meis. sic magnificetur aia

mea in oculis dñi: et liberet me de omni angustia. Ait ḡ saul ad dauid. **S**ündictus tu fili mi dauid. Et quidem faciens facies et potes poteris. Abiit autem dauid in iuam suā: et saul reuulsus ē in locū suum. **E**t ait dauid in **XXVII**
Corde suo. Aliquando incidā in uno die in manus saul. Nonne melius ē ut fugiam. et saluer in terra philistinoꝝ. ut desperet saul. cesseret me querere in cunctis finibz isrl̄. Fugiam ḡ manus ei. Et surrexit dauid: et abiit ipse et sexcenti uiri cum eo. ad achis filium maoch regem geth. ipse et uiri eius et domus eius: dauid et due uxores eius. achinoen iezrahelitis. et abigail uxor nabal carmelit. Tunciatum ē saul qđ fugiſſ; dauid in geth: et nō addidit ultra querē eum. Dixit autem dauid ad achis. Si inueni grām in oculis tuis: detur in locus in una urbū regioꝝ huius. ut habitem ibi. Cur enim manet seruus tuus in ciuitate regis tecū? Dedit itaq; ei achis in die illa sicheleg. Propter quā causam: facta est sicheleg regū iuda. usq; in diem hanc. Sunt autē numerus dierū quibz habitavit dauid in regione philistinoꝝ: q̄tuor mensū. Et ascendit dauid et uiri eius: et agebant p̄das de iessuri: et de iethri. et de amalechitis. Huius enī pagi habitabantur in terra antiqua: euntibz sur usq; ad terrā egyp-

I

R

ti. Et paviebat dauid omnē terrā:
nec relinquebat uiuentē uiurum et
mulierē. Tollensq; oves et boues
et asinos et camelos et uestes. re
utebatur et uenebat ad achis. Di
cebat aut ei achis. In quē irruisti
hodie? Respondebat dauid. Contra
meridiem iude. et contra meridiē
ieramē. et contra meridiem ceni.
Uirum et mulierē nū uincabat
dauid. nec adducebat in geth. di
cens. Ne forte loquantur adūsu
nos. Hec fecit dauid. et hoc erat de
cretum illius. cunctis dieb; quibz
habitauit in regone philistinoy.
Credidit g achis dauid. dicens.
Multā mala opatus ē. contra po
pulū suū istl. Erit igitur n seruus
sempitnus.

XVIII
Pactum ē aut in dieb; illis cō
gregauerunt philistym agmina
sua. ut p̄pararentur contra istl ad
bellum. Dixitq; achis ad dauid.
Sciens nunc scito. qm̄ metū egr
dieris in castis tu et uiri tu. Di
xitq; dauid ad achis. Nunc scies.
que facturus ē seruus tuus. T ait
achis ad dauid. Et ego custodem
capitis mei ponā te. cunctis dieb;
Samuel aut mortuus est. Plan
xitq; eum omnis istl. et sepelierū
eū in ramathā urbe sua. Et saul
abstulit magos et ariolos de tra.
Congregatiq; sunt philistym. et
uenerunt. et castra metati sūt in
simā. Congregauit aut et saul
uniūlūm isti. et uenit in gelboe.
Et uidit saul castra philistym et

timuit. et expauit cor eius nimis.
Consuluitq; dñm. et n respondit
ei neq; p sacerdotes neq; per somp
nia. neq; p prophas. Dixitq; saul
seruus suis. Querite n mulierē
habentē phytone. et uadā ad eam.
et sciscitabor p illam. Et dixerūt
serui eius ad eum. Est mulier ha
bens phytone in endo. Mutauit
ergo habitum suū. uestitusq; est
alii uestimentis. Et abiit ipse et
duo uiri cū eo. ueneruntq; ad mu
lierem nocte. Et ait. Divina m
in phytone. et suscita michi quē
dicerō tibi. Et ait mulier ad eū.
Ecce tu nosti quanta fecerit saul.
et quom eraserit magos et ariolos
de terra. Quare g insidiatis aīe
mee ut occidar? Et uirauit ei saul
in dño. dicens. Vivit dñs. quia n
euueniet tibi quicquā mali prop̄
hanc rem. Dixitq; mulier. Quem
suscitabo tibi? Qui ait. Samuele
suscita m. Cum autē uidisset mu
lier samuelem. exclamauit uoce
magna. et dixit ad saul. Quare im
posuisti m? Tu es enī saul. Dixitq;
ei rex. Holi timere. Quid uidisti?
Et ait mulier ad saul. Deos video.
ascendentes de terra. Dixitq; ei. Qua
lis ē forma eius? Que ait. Vir se
nex ascendit et ipse amictus ē pal
lio. Et intellexit saul qd Samuel
ēet. et inclinauit se sup facie suā
in terra. et adorauit. Dixit aut sa
muel ad saul. Quare inquietasti
me. ut suscitarer? Et ait saul. Co
artor nimis. Siqdēm philistym

pugniant adūsum me: & dominus recessit
a me: et exaudire me nolunt neq;
in manu propriariar. neq; per sompnia.
Vocauergo te: ut ostenderes mici
quid faciam. Et ait samuel. Quod
introgas me cum dominus recellerit a te.
et transierit ad emulū tuū. Faciet
enim dominus tibi: sicut locutus ē in
manu mea. Et scindet regnū de
manu tua; et dabit illud primo
tuo dauid: quia non obedisti uoci dominus.
neq; fecisti iram furoris eius in a
malech. Idecirco quod preteris fecit tibi
dominus hodie: et dabit dominus etiam isrle
tecum in manu philistim. Cras
autē tu et filii tui metum eritis: &
et castra isrle tradet dominus in manu
philistim. Statimq; saul cecidit
porrectus in terrā. Extinuerat enī
uerba samuelis: et robur non erat in
eo: quia non comedērat panē tota die
illa et nocte. Ingressa est itaq; mu
lier ad saul. Conturbatus enī erat
ualde. Dixeritq; ad eū. Ecce obediuit
ancilla tua uoci tue: et posui aīam
mēā in manu mea: et audiui ser
mones tuos quos locutus es ad me.
Nunc igitur audi et tu uocem an
cille tue: et ponā coram te buccellā
panis: et comedens conualescas. et
possis iter agere. Qui renuit: & ait.
Non comedam. Coegerunt autē eū
serui sui: et mulier. Et tandem au
dit a uoce eoz surrexit de terra: et
sedet sup lectum. Mulier autē illa
habebat uitulū pascualem i domo:
et festinavit et occidit eū. Tollens
quod farinā. miscuit eā & coxit azuma.

et posuit ante saul. et ante seruos
eius. Qui cū comedissent surrexe
runt: et ambulauerūt per totā noctem
Congregata **XXIX** illā.
Sunt ergo agmina philistim
unūsa in affect: sed et isrle castra
metatus ē sup fontē qui erat i re
rael. Et satrapē quidem philistim
incedebant in centuriis et milibz:
dauid autē et uiri eius erant in no
uissimo agmine cū achis. Dixeritq;
principes philistim. Quid sibi uolūt
hebrei isti? Et ait achis ad principes
philistim. Num ignoratis dauid
qui fuit seruus saul regis isrle: et ē
apud me multis diebz uel annis.
Et nō inueni in eo quicquid ex die
qua transfligunt ad me: usq; hanc
diem. Irati sunt autē adūsum eum
principes philistim: et dixerunt ei.
Reūtatur uir et sedeat in loco suo
in quo constitusti eū: et nō descen
dat nobiscū in plumi: ne fiat nobis
adūsarius cū preliari ceperimus.
Quomod enī placare aliter poterit
dominus suū. nisi in capitibz nr̄is. Non
ne iste est dauid cui canebant i cho
ris dicentes. procussit saul in milibz:
et dauid in decem milibz suis. So
cauit quod achis dauid: et ait ei. Si
uit dominus quia rectus es tu: & bonus
in conspectu meo. et exitus tuus et
introitus tuus metum ē in castris:
et nō inueni in te quicquid mali a
die qua uenisti ad me usq; ad hanc
diem: sed satrapis nō places. Reū
tere quod et uade in pace: et nō offen
das oclōs satrapaz philistim. Di

I

Re

xitq; dauid ad achis. Quid enī feci.
Et quid inuenisti in me seruo tuo
a die qua fui in conspectu tuo usq;
in diem hanc. ut nō ueniam et pug-
nem contra inimicos dñi mei regi.
Respondens aut̄ achis: locutus est
ad dauid. Scio quia bonus es tu i
oculis meis sicut angls dei: sed p̄na-
pes philistim dixerunt. Non ascē-
det nobiscū in prelū. Igitur con-
surge mane tu: et seru dñi tuū q
uenerunt tecum. Et cū de nocte
surrexeritis. et ceperit diluescere:
p̄gite. Surrexit itaq; de nocte da-
uid ipse et uiri eius. ut p̄ficiere-
tur mane: et reueterentur ad terrā
philistim. Philistim aut̄: ascen-
derunt in iezraēl. **XXX**

Cumq; uenissent dauid et ui-
ri eius in sicheleg die tertia;
amalechite impetum fecerant ex
parte australi in sicheleg: et p̄cul-
serant siceleg: et succenderūt eam
igni. Et captiuas duxerant mulie-
res ex ea a minimo usq; ad mag-
num: et nō interfecerant quēquā
sed secum duxerant: et p̄gebant iti-
nere suo. Cum ḡ uenissent dauid et
uiri eius ad ciuitatē: et inuenisset
eam succensam igni. et uxores su-
as et filios suos et filias suas due-
tas ēē captiuas: leuauerūt dauid
et p̄pls qui erat cū eo uoces suas.
et planecerunt donec deficerent in
eis lacrime. Siquidē: et due uxores
dauid captiuas ducte fuerant: achi-
noen iezrahelitis. et abigail uxor
nabal carmeli. Et contulstatis ē

dauid ualde. Volebat enī eū p̄pls lapi-
date: qā amara erat aīa iniustiūp
um sup filii suis et filialib;. Conforta-
tus ē aut̄ dauid in dñō deo suo: et
auit ad abiathar sacerdotem filium
achimelech. Aplica ad me ephod.
Et applicauit abiathar ad dauid e-
phod: et consuluit dauid dñm dices.
Persequar an nō latrunculos hos.
et comprehendā eos. Dixitq; ei dō:
Psequere. Absq; dubio enī compre-
hendes eos: et excutes p̄dam. Abi-
ergo dauid ipse et sexcenti uiri qui
erant cū eo: et uenerunt usq; ad
torrentē besor: et lassi quidam sub-
stiterunt. Psecutus ē aut̄ dauid:
ipse et quadringenti uiri. Substite-
rant enī ducenti: qui lassi transire
nō poterant torrentē besor. Et iue-
nerunt uirū egyptū in agro: et
adduxerunt eum: ad dauid. Dederūt
q; ei panē ut comedaret. et biberet
aquam: sed et fragmen masse ca-
ricar. et duas ligaturas iue passe.
Que cū comedisset: reiulus ē sp̄s ei.
et refocillatus ē. Non enī comedat
panem. neq; biberat aquam: trib;
dieb; et trib; noctib;. Dixit ei itaq;
dauid. Cuius es tu. uel unde. et q
pgis. Qui ait. Puer egyptius ego
sum: seruus uiri amalechite. Vere
liquit aut̄ me dñs m̄s: quia egrotā
re ceipi nudius tertius. Siqdem nos
erūpimus ad australem plagā ce-
rethi. et contra iudam. et ad meridi-
em caleb: et siceleg succendimus
igni. Dixitq; ei dauid. Potes me
ducere ad cūneū istum. Qui ait.

Jura in p dñm qd' non occidas me: et
nō tradas me in manus dñi mei:
et ego ducam te ad cunēū istū. Et
urauit ei dauid. Qui cū duxis; eū:
ecce illi discubebant sūg faciem uni
iſle t̄re comedentes et bibentes. et q̄l
festum celebrantes diem p cuncta
pda et spolijs. que ceperant de terra
philistinum et de tra iuda. Et p̄cūs
fir eos dauid a uespa usq; ad uespe
ram altius dier. et nō euasit ex eis
quisquā n̄si quadringenti uiri ado
lescentes. qui ascenderant camelos et
fugerat. Eruit ḡ dauid oīa que tule
rant amalechite; et duas uxores su
as eruit. nec defuit quicq; a par
uo usq; ad magnū. tam de filiis q̄
de filiab. et de spolijs. Et quicq;
rapuerant. oīa reduxit dauid. et
tulit uniueros greges et armā. et
minauit ante faciem suā. Dixerit.
Hec ē preda dauid. Venit autē dauid
ad ducentos uiros qui lassī substite
rant. nec sequi potuerant dauid. et
residere eos uisserat in torrente besō.
Qui egressi sūr obuiā dauid. et p̄plo
qui erat cū eo. Accedens autē dauid
ad p̄plim. salutauit eū pacifice. Res
pondensq; oīs uir pessimus et mi
quis de uiris qui erant cū dauid.
dixit. Quia n̄ uenerit nobiscum. n̄
dabim̄ eis quicq; de pda quā erui
mus. Sufficiat unicuq; uxor sua
et filii. quos cū acceperint recedant.
Dixit autē dauid. Non sic facietis
frēs mei de hys que tradidit domini
nobis. et custodiuit nos. et dedit la
trunculos qui erupant adūsum no-

in manū nrās: nec audiet uos q̄squa
sup sermone hoc. Cqua enī pars erit
descendentis ad preliū. et remanebit
ad sacraias: et similiter dividēt. Et
fēm ē hoc ex die illa et deinceps co
stitutum et p̄finitum et quasi lex
in isrl: usq; in diem hanc. Venit ḡ
dauid in siceleg. Et misit dona de
pda seniorib; uila p̄xmis suis. dices;
acipite benedictionē. de pda hostiū
dñi. hys qui erant in bethel. et q̄
in ramoth ad meridiem. et qui in
rether. et qui in aroer. et qui in se
famoth. et qui in esthama. et qui
in rachal. et qui in urbib; ierameli.
et qui in urbib; cheni. et qui in ara
ma. et qui in lacu assan. et qui in
athat. et qui in hebron. et reliquis
qui erant in hys locis in quib; fue
rat comoratus dauid et uiri eius.
Dhilistinum autē pugna **XXXI**
nabant adūsum isrl. Et fuge
runt uiri isrl ante faciē philistinum.
et cederunt infecti i monte gelboe.
Inueruntq; philistinum in saul et in
filios eius. et p̄cūserunt ionathan.
et abinadab. et melchisue filios saul.
Totumq; pondus p̄ly. uersum est
in saul. Et consecuti sunt eū uiri sa
gitarij. et uulneratus ē uehemiter
a sagittarijs. Dixerit saul ad armi
gerum suū. Euagina gladium tuū
et p̄cute me. ne forte ueniant inci
cūncisi isti et interficiāt me. illu
dentes m̄. Et noluit armiger eius.
fuerat enī nimio timore p̄territus.
Arripiuit itaq; saul gladium suū.
et uiruit sup eum. Qd' cū uidisset

I armiger eius uidelicet qd mortuus eet saul: irruit etiam ipse sup gladium suum. et mortuus est cum eo. Mortuus e ergo saul: et tres filii eius et armiger illius: et unius uiri eius in die illa patit. **H** idenses autem filii israel qui erant tuis uallem et transiordanem. quod fuggissent uiri israelite. et qd mortuus eet saul et filii eius: reliquerunt ciuitates suas. et fugerunt. Venerunt philistym: et habitauerunt ibi. **S** facta aut altera die. uenerunt philistym ut expoliarent interfertos: et inuenierunt saul et tres filios eius. iacentes in monte gelboe. Et perciderunt caput saul: et expoliauerunt eum armis: et miserunt in terra philistinorum per circuitum: ut annuntiaretur in templo yadol et in populis. Et posuerunt arma eius in templo astaroth: corpus uero eius suspenderunt in muro bethsan. Quod cum audissent habitatores iabes galaad quecumque fecerant philistym saul: surrexerunt omnes uiri fortissimi. et ambulauerunt tota nocte. et tulerunt cadaver saul et cadavera filiorum eius de muro bethsan. Venerunt iabes: et combusserunt ea igni. Et tulierunt ossa eorum. et sepelierunt in nemore iabes: et ieiunauerunt septem diebus. **E**xpletus primus liber regum. **I**ncepit secundus lib regum.

R actum est aut postquam mortuus est saul. ut dauid reuteretur a cede amalech: et maneret duos dies in siceleg. In die autem tercia apparuit homo ueniens de castris saul: ueste concissa. et puluere aspergimus caput. Et ut uenit ad dauid: cecidit sup faciem suam. et adorauit. **D**ixitque ad eum dauid. Unde uenis? Qui ait ad eum. De castris israel fugi. Et dixit ad eum dauid. Quod est ubi? qd enim est? Indica mihi. Qui ait. Fugit populus et pluvia: et multi corruentes ex pluvia mortui sunt. **S**ed et saul et ionathas filius eius: interficerunt. **D**ixitque dauid ad adolescentem: qui nunciabat ei. Unde scis quia mortuus est saul. et ionathas filius eius? Et ait adolescentem: qui nunciabat ei. Casu ueni in mon tem gelboe: et saul incubebat super hastam suam. Porro curruerunt et equites: appropinquabant ei. Et comus post tergum suum. uidensque me: vocauit. Cum cum respondisset assul: dixit mihi. Quis nam es tu? Et ait ad eum. Amalechites sum. Et locutus est mihi. Sta super me et interfice me. quoniam tenent me angustie: et adhuc tota anima mea in me est. **S**transponit super eum: occidi illum. Sciebas enim: qd uiuere non poterat post ruinam. Et tuli diadema qd erat in capite eius. et armillam de brachio illius: et attuli ad te dominum meum huc. Apprendens autem dauid uestimenta sua

scidit om̄s q̄ uiri qui erant cū eo; et
 planxerunt. et fleuerunt. et ieiunauerūt
 usq; ad uespam. sup saul & ionathan
 filium ei. et sup poplin dñi. et sup do
 mū isrl. qd̄ corruiſſent gladio. Dix
 itq; dauid ad iuuēnē. qui nuncia
 uerat ei. Unde es tu? Qui respōdit. Si
 lus hominis adiuene amalechite. ego
 sū. Et ait dauid ad eū. Quare non ti
 musti mittere manū tuā. ut occides
 xp̄m dñi. Vocansq; dauid unū de
 pueris suis. ait. Accedens. irruere in eū.
 Qui passit illum. et mortuus ē. Et
 ait ad eū dauid. Sanguis tuus. sup
 caput tuū. Os eū tuum locutū est
 adūsum te. dicens. Ego int̄fecti xp̄m
 dñi. Planxit aut̄ dauid plancū hū
 temodi sup saul et sup ionathā filiū
 eius. et p̄cepit ut docerent filios iuda
 archum sicut scriptum est in libro
 iustor. Et ait. Considera isrl. p̄ his
 qui mortui s̄t. sup excelsa tua uulne
 rati. Incliti isrl. super montes tuos
 interfeci s̄t. Quom̄ ceciderūt fortēs.
 Solite annūciare in geth. necq; an
 nūcietis in compitis ascalonis; ne
 forte letentur filie philistim. ne ex
 ultent filie incircūcis. Montes gel
 boe. nec ros. nec pluua ueniat sup
 uos. necq; sint agri p̄mitiaz; q̄a ibi
 abiectus ē clipeus fortium. clipeus
 saul. quasi non eet unctus oleo. A
 sanguine int̄fectoz ab adiipe fortū.
 Sagitta ionathe nūqm̄ redit re
 trorsum. et gladius saul n̄ est reu
 sus manus. Saul et ionathas ama
 biles et decori in uita sua. in morte
 quoq; nō sunt diuersi. Aquilis uelo

tiores. leonib; fortiores. Filie isrl
 sup saul flete; qui uestiebat uos coc
 atio in delitus. qui p̄bebat ornamē
 ta aurea cultui uro. Quom̄ cecide
 runt fortēs in plio. Ionathas in ex
 cellis tuis occisus ē. Doleo sup te
 frat mi ionatha. decore nimis. et
 amabilis sup amorem mulier. Si
 aut̄ mater amat unicū filiū suū.
 ita te diligebam. Quom̄ ceciderūt
 robusti. et pierunt arma bellica.
 gitur post hec consuluit T
 dauid dñm. dicens. Num ascendā
 in iuā de ciuitatib; iuda. Et ait
 dñs ad eum. Ascende. Et dixit dauid.
 Quo ascendā. Et respondit ei. In
 hebron. Ascendit ḡ dauid & due ux
 res eius. achinoem iezrahelit̄. et
 abigail. uxor nabal carmeli. Sed &
 uros qui erant cū eo duxit dauid
 singulos cū domo sua. et manserit
 in oppidis hebron. Venerūtq; uiri
 iuda. et uixerunt ibi dauid. ut reg
 naret sup domū iuda. Et nūciatū
 est dauid. qd̄ uiri iabes galaad se
 pelissent saul. Hisit ḡ dauid nūcios
 ad uiros iabes galaad. dixitq; ad
 eos. Būdicti uos dñs. qui fecistis
 miām hanc cū dñs uro saul. et se
 pelistis eū. Et nūc retribuet uob
 quidē dñs miām et ueritatē; sed &
 ego reddam grām. eo quod fecistis
 uerbū istud. Confortentur manus
 ure. et elote filii fortitudinis. Licer
 enī mortuus sic dñs uro saul. tamē
 me uexit domus iuda in regē libi.
 Abner aut̄ filius ner. p̄nceps exer
 citus saul. tulit hisboleth filium

II

Re

101

saul. et circūduxit eum p castra. re
gemq; constituit sup galaad et sup
iessuri. et sup iezrahel. et sup effra
ym. et sup beniamin. et sup isrl' uni
ūsum. Quadraginta annoz erat
hisbōseth filius saul cū regnare ce
pisset sup isrl'. et duob; annis reg
nauit. Sola autē domus iuda. seq
batur dauid. Et fuit numer' diez
quos cōmoratus ē dauid impans
in hebron sup domū iuda. septem
annoz. et sex mensū. Egressusq; ē
abner filius ner. et pūi hisbōseth
filii saul de castris. in gabaon. Por
ro ioab filius sarue et puer dauid
egressi sunt. et occurrerūt eis iuxta
piscinā gabaon. Et cū in unū con
uenissent. e regione sederunt. hū
ex una parte piscine. et illi ex altera.
Dixitq; abner ad ioab. Surgant
pueri. et ludant coram nobis. Et
respondit ioab. Surgant. Surrexe
runt ergo. et transierunt numero
duodecim de beniamin ex parte his
bōseth filii saul. et duodecim de pue
ris dauid. Apphensoq; unusquisq;
capite comparis sui. dixit gladiū
in latus contrary. et ceciderunt si
mul. Vocatumq; est nōm loci illi.
ager robustoz in gabaon. Et ortū
est bellum durum satis. in die illa.
Fugatusq; est abner et iuri isrl'. a
pueris dauid. Erant autē ibi tres
filii sarue. ioab. et abisai. et asahel.
Porro asahel cursor uelocissimus
fuit. quasi unus ex capreis que mo
rantur in siluis. Psequebatur autē
asahel abner. et nō declinavit neq;

a dextris neq; a sinistris omittens
psequi abner. Respexit itaq; abner
post tergum suū. et ait. Tu ne es
asahel. Qui respondit. Ego sum.
Dixitq; ei abner. Vade ad dexterā
sue ad sinistrā. et aphende unū
de adolescentib; et tolle tibi spolia
eius. Holuit autē asahel. omittere.
quoniam urgeret eū. Kursusq; locū
est abner ad asahel. Recede. noli n
me sequi ne compellar confodere te
in terrā. et leuare n̄ potero facie
meā ad ioab frēm tuū. Qui audi
re contempsit. et noluit declinare.
Pellit g; eum abner aūsa hasta
in inguine. et transfodit. et mor
tuus est in eodem loco. Om̄isq; qui
transibant p locum ī quo cecidat
asahel et mortuus erat. subsiste
bant. Psequentib; autem ioab et
abisai fugiente abner. sol occubu
it. Et uenerunt usq; ad collem acq
ductus. qui est ex adūlo uallis. et
itineris deserti in gabaon. Congre
gatiq; sunt filii beniamin. ad abn.
Et congregati in unū cineū. Ste
rerunt in sumitate tumuli uni. Et
exclamauit abner ad ioab. et ait.
Num usq; ad intermissionem tuus
mucro deseuier. An ignoras qd' pi
culosa sit despatio. Usq; quo non
dicas plo ut omittat psequi frēs
suos. Et ait ioab. Vnde dñs. si lo
cutus fuisses mane. recessiss. ppls
psequens frēm suū. Insonuit ergo
ioab bucina. et stetit omnis exer
citus. nec psecuti sunt ultra isrl'.
neq; iniere certamen. Abner autē

adūsum iudam hodie. qui fecerim
mā sup domū saulis patris tui.
et sup frēs et primos eius. et nō tra-
didi te in manu dauid. et tu req̄isti
in me qđ argueres p̄ muliere hodie.
Hec faciat d̄s abner et hec addat ei;
nisi quom̄ iurauit dñs dauid sic
faciam cū eo: ut transferatur regnū
de domo saul. et eleuetur thronus
dauid sup isrl̄ et sup iudam. a dan-
isq; veritab̄e. Et n̄ potuit responde
ei quicq;: quia metuebat illū. Ni-
sit ergo abner nuncios ad dauid: p̄
se dicentes. Cuius ē terra? Et ut lo-
querentur. fac meū amicitias; et
erit manus mea tecū. et reducā ad
te uniuersum isrl̄. Qui ait. Optime
ego faciā tecū amicitias. Sed una
rem peto a te: dicens. Non uidebis
faciem meā anteq; adduxeris m̄
michol filiam saul: et sic uenies et
uidebis me. Misit autē dauid nūcios
ad hisbōseth filiū saul: dices. Redde
uxorem meā michol: quā despondi
m̄ centū p̄putis phlistūm. Misit ḡ
hisbōseth: et tulit eam a uiro suo.
fatiel filio lais. Sequebaturq; eā
uir siuis plorans: usq; ad bahurūm.
Et dixit adeū abner. Vade: et reu-
tere. Qui reūsus ē. Sermonē quoq;
intulit abner ad seniores isrl̄: dices.
Tam heri qm̄ nudius tertius que-
rebatis dauid: ut regnaret super
uos. Hunc ḡ facite: qm̄ dñs locut̄
ē ad dauid. dicens. In manu serui
mei dauid saluabo p̄sl̄ meū isrl̄:
de manu phlistinor̄ et oīum ini-
micor̄ eius. Locutus ē autē abner

et uiri ei abierunt p̄ campestria to-
ta nocte illa. et transiēt iordanē:
et lustrata omni bethoron uenerūt
ad castra. Porro ioab reūsus omisso
abner: congregauit omnē p̄sl̄. Et
desuerunt de pueris dauid. decem &
nouem uiri excepto asahēl. Serui
aut̄ dauid pauserunt de beniamin
et de uiris qui erant cū abner trece-
tos sexaginta: qui et mortui sunt.
Tuleruntq; asahēl: et sepelierūt eū
in sepulchro patris sui in bethleem.
Et ambulauerūt tota nocte. ioab et
uiri qui erant cū eo: et in ipso crepus-
culo puerunt in hebron.

Hacta est ḡ longa concertatio in
ter domū dauid. et int̄ domū
saul. Dauid p̄ficiens. et semper se
ipso robustior: domus aut̄ saul de-
crescens cotidie. Hatisq; sunt filii
dauid in hebron. Tertius p̄mogenitus
eius ammon de achimōn iezrahe-
lite: et post eum eleāb de abigail
uxore nabāl carmelī. Porro tertius
absalon filius maachā: filie cholo-
mai regis gessur. Quartus aut̄ ado-
mias filius aggith. Et quintus safa-
cias fili abital. Sextus quoq; ieth-
raām: de eglā uxore dauid. H̄i na-
ti sunt dauid: in hebron. Cum ergo
eret pluim int̄ domū saul et domū
dauid: abner filius ner regebat do-
mū saul. Fuerat aut̄ sauli concubi-
na noīe resp̄ha: filia achia. Dixitq;
hisbōseth ad abner. Quare in gl̄sus
es ad concubinā patris mei? Qui
iratus nimis ppter uba hisbōseth:
ait. Numqd capit canis ego sum

201

etiam ad beniamin. Et abiit ut loqueretur ad dauid in hebron: oia q̄ placuerant isrl. et uniuerso beniamin. Venitq; ad dauid in hebron cū uiginti uiris. Et fecit dauid abner et uiris ei qui erant cū eo coniuruum. Et dixit abner ad dauid. Surgā ut congregem ad te dñm meū regem omnē isrl. et in eam tecū fedus: et impes orb; sicut desiderat aia tua. Cum ḡ deduxisset dauid abner. et ille esset in pace: statim pūi dauid et ioab uenerō celsis latronib; cum pda magna nimis. Abner autē nō erat cū dauid in hebron: q̄a iam dimiserat eū. et pfectus fuerat in pace. Et ioab et om̄is exercitus qui erat cum eo: postea uenēt. Aunciatum ē itaq; ioab a narrantib;. Se nit abner filius ner ad regem. et dimisit eū: et abiit in pace. Et ingressus ē ioab ad regem: et ait. Quid fecisti? Ecce uenit abner ad te. Quare dimisisti eū. et abiit et recessit. Ignoras abner filium ner qm̄ ad hoc uenit ut deciper te: ut sciret exitū tuū et introitum tuū. et nosset oia que agis. Egressus itaq; ioab a dauid. misit nuncios post abner: et reduxit eum a cisterna syra. ignorante dauid. Cumq; redisset abner i hebron: seorsum abduxit eū ioab ad mediu portae. ut loqueretur ei in dolo. Et percussit illum ibi in inguine: et mortuus ē: in ultione sanguinis asael fr̄s eius. Qd cū audisset dauid rā rem gestam: ait. Nundus ego sū et regnū meū apud dñm usq; in

sempitnū a sanguine abner filii ner: et ueniat sup caput ioab. et super omnē domū patris eius. Hec deficiat de domo ioab fluxum seminis sustinens. et lepus: tenens fusū. et cadens gladio. et indigens pane. Igitur ioab et abisai frater eius interfecerunt abner: eo qd occidisset asahel fr̄m eoz in gabaon in plio. Dixit autē dauid ad ioab: et ad omnem pplm qui erat cū eo. Scindite uestimenta urā: et acingimini sacris: et plangite ante exequias abnī. Porro rex dauid sequebatur ferentū. Cumq; sepelissent abner in hebron: leuauit rex dauid uocem suā. et fleuit sup tumulū abner. Fleuit autē et omnis ppls. Plangensq; rex abner: ait. Nequaq; ut mori solent ignavi: mortuus es abner. Nam? tue nō sunt ligate: et pedes tui nō sunt compeditib; aggrauati: sed sic solent cadere coram filiis iniquitatis. corrusti. Congemni nansq; ois ppls. fleuit sup eum. Cuq; ueniss; uniuersa multitudo cibū capere cū dauid. clara adhuc die: uirauit dauid. dicens. Nec faciat m̄ ds. & nec addat: si ante occasum solis gustauero panē uel aliud quicq; Om̄nisq; ppls audiuit: et placuerunt eis cuncta que fecit rex in conspiciens. Et cognovit om̄e uulḡ et uniuersus isrl in die illa: qm̄ no actum fuisset a rege ut occideretur abner filius ner. Dixit quoq; rex ad seruos suos. Num ignoratis. qm̄ p̄nceps et maximū cecidit hodie i isrl?

seth ad dauid in hebron. **Dixit** ad regem. Ecce caput hisboseth filii saul inimici tui qui quererebat animam tuam: et dedit dominus domino nostro regi ultiōne de saul et de semine eius. Respondens autem dauid rechab et baana fratri eius filius remnon berochite dixit ad eos. **Vnuit** dominus quod eruit animam meā de omni angustia; quoniam eum qui annūcīauerat michi et dixerat mortuus es saul. qui putabat se prospera nunciare. tenuit et occidi eum in siceleg: cui oportebat medare mercedem pro nūcio. **Q**uinto magis nunc cum homines impii interfecerunt virum innoxium in domo sua sup lectum suū. non querā sanguinem eius de manu urā. et austera ram uos de terra. Precepit itaque dauid pueris suis: et interfecerunt eos. Precedentesque manus et pedes eorum suspenderunt eos sup piscinam in hebron. Caput autem hisboseth tulerunt: et in sepulchro abner sepelierunt in hebron.

Et uenerunt uniuersitate tribus israel ad dauid in hebron: dicentes. Ecce nos: os tuū et caro tua sumus. Sed et heri et nudius tertius cum esset saul rex super nos: tu eras educens et reducens israel. **Dixit** autem dominus ad te. Tu pasces populum meū israel: et tu eris dux super israel. Venerunt quoque et seniores de israel ad regē in hebron: et percussit cum eis dauid fedus in hebron coram domino. **U**nixeruntque dauid in regem: super israel. **S**ilus triginta annorum erat dauid

Ego autem deliciatus adhuc et unctus rex. Porro isti uiri filii sarue: diuinū michi sunt. **R**etribuat dominus facient malum: iuxta maliciam suā. **A**ydiuit autem filius **I**III saul: quod cecidisset abner in hebron: et dissolute sunt manus ei: omnisque israel perturbatus est. **D**uo autem uiri principes latronum erant cum filio saul. nomen um baana: et nōm alteri rechab: filii remnon berochite de filiis beniamini. **S**i quidem et berochite: reputata est in beniamini. **E**t fugerunt berochite in gerhaim: fueruntque ibi adueniē usque ad illud tempus. Erat autem ionathas filio saul: filius debilis perib; **Q**uinquenniis enim fuit: quando uenit nuntius de saul et ionathas ex iherusalem. Tollens itaque eum nutritus sua: fugit. Cumque festinaret ut fugeret: cecidit: et claudus effecitus est. **H**abuitque vocabulum. mi phiboseth. **V**ementes igitur filii remnon berochite. rechab. et baana. ingressi sunt feruenti die domū hisboseth: qui dormiebat super stratum suū meridie. **E**t ostiaria domū purgans triticū: obdormiuit. **I**ngressi sunt autem domū latenti. assumentes spicas tritici: et percusserunt eum in inguine rechab et baana frater eius: et fugerunt. **C**um autem ingressi fuissent domū: ille dormiebat super lectum suū in conclave. **E**t patientes: interfecerunt eum. Sublatoque capite eius abierunt per viam deservit tota nocte: et attulerunt caput hisboseth ad dauid in hebron. **Dixit** ad regem. Ecce caput hisboseth filii saul inimici tui qui quererebat animam tuam: et dedit dominus domino nostro regi ultiōne de saul et de semine eius. Respondens autem dauid rechab et baana fratri eius filius remnon berochite dixit ad eos. **Vnuit** dominus quod eruit animam meā de omni angustia; quoniam eum qui annūcīauerat michi et dixerat mortuus es saul. qui putabat se prospera nunciare. tenuit et occidi eum in siceleg: cui oportebat medare mercedem pro nūcio. **Q**uinto magis nunc cum homines impii interfecerunt virum innoxium in domo sua sup lectum suū. non querā sanguinem eius de manu urā. et austera ram uos de terra. Precepit itaque dauid pueris suis: et interfecerunt eos. Precedentesque manus et pedes eorum suspenderunt eos sup piscinam in hebron. Caput autem hisboseth tulerunt: et in sepulchro abner sepelierunt in hebron.

cum regnare cepisset: et quadraginta annis regnauit. In hebron regnauit super iudam: septem annis. et sex mensib; In ierusalem autem regnauit triginta et tribus annis: super omnem israel et iudam. Et abiit rex et omnes viri qui erant cum eo in ierusalem: ad iebuseum habitatorem terre. Diciturque est dauid ab eis. Non ingredieris huc: nisi abstuleris cecos et claudos. dicentes. Non ingredietur dauid huc. Cepit autem dauid arcem syon: hec est ciuitas dauid. Proposuerat enim dauid in die illa premium ei qui prouulset iebuseum et tetigisset domum filiolas: et abstulisset cecos et claudos odientes aiam dauid. Idcirco dicitur in puerio. Cecus et claudus: non intrabunt in templum. Habitavit autem dauid in arce: et vocavit eam ciuitatem dauid. Et edificauit per girum. a mello et intrinsecum. Et ingrediebatur proficiens arce: succrescens: et dominus deus exercituum erat cum eo. Misit quoque hiram rex tyri nuncios ad dauid: et ligna cedarina et artifices lignorum. artificesque lapidum ad parietes: et edificauerunt domum dauid. Et cognovit dauid quoniam confirmasset dominus eum regem super israel: et quoniam exaltasset regnum eius super plenum suum israel. Acceptit ergo dauid adhuc concubinas et uxores de ierusalem: postquam uenerat de hebron. Huiusque sunt dauid: et alii filii et filie. Et hec nomina eorum qui nati sunt ei in ierusalem. samua.

et sobab. et nathan. et salomon. et iobaar. et heliusa. et nepheg. et iaphia. et heliusama. et helida. et heliphelch. Audieruntque philistini. quod unirissent dauid regem super israel: et ascenderunt imum ut quererent dauid. Quod cum audisset dauid: descendit in presidiu. Philistini autem uenientes: diffisi sunt in ualle raphaim. Et consuluit dauid dominum: dicens. Si ascendam ad philistinum: Et si lababis eos in manu mea? Et dixit dominus ad dauid. Ascende: quia tradens dabo philistinum in manu tua. Venit ergo dauid in baalpharasim. et percussit eos ibi: et dixit. Divulsi dominus inimicos meos coram me: sicut dividitur ager. Propterea vocatum est nomen loci illius baalpharasim. Et reliquerunt ibi sculptra sua: que tulit dauid et viri eius. Et addiderunt adhuc philistini ut ascenderent: et diffisi sunt in ualle raphaim. Consuluit autem dauid dominum. Qui respodit. Non ascendas: sed gira post tergum eorum: et uenes ad eos ex adiuto pirov. Et cum audieris sonitu gradientis in cacumine pirov. tunc inibis per illum: quia tunc egredietur dominus ante faciem tuam: ut percussat castra philistini. fecit itaque dauid sicut precepit ei dominus: et percussit philistini de gabaa usque dum uestrimas gezer.

O congregauit autem dauid turmas omnes electos ex israel: triginta milia. Surrexitque dauid et abiit.

et unusquisque populi qui erat cum eo de
mbris iudea. ut adduceret arcam dei. super quam invocatum est nomen
domini exercituum sedentis in cherubim
super eam. Et imposuerunt arcam domini super plastrum novum. tuleruntque
eam de domo amminadab. qui erat
in gaba. Ora autem et haec filii
amminadab. minabant plastrum no-
vum. Cumque tulissent eam de domo
amminadab qui erat in gaba custo-
diens arcam dei. haec precedebat
arcam. David autem et omnis israel
ludebant coram domino. in omnibus lig-
nis fabrefactis. et cytharis. et liris.
et tympanis. et sistris. et cymbalis.
Postquam autem uenerit ad aream na-
choe. excedit manus ora ad arcam dei. et tenuit eam; quoniam calcitrabat
boves. et declinauerant ea. Igiturque
est indignatione dominus contra oram.
et percussit eum super temeritate. Qui
mortuus est ibi. iuxta arcam dei.
Contristatus est autem david. eo quod
percussisset dominus oram. Et uocatum est
nomen loci illius percussio ore. usque
in diem hanc. Et extinxit david
domum in die illa. dicens. Quom in
greditur ad me arca domini. Et no-
luit diuertere ad se arcam domini in
ciuitatem david. sed diuinit eam in
domum obedientem gethei. Et habita-
uit arca domini in domo obedientem
gethei. tribus insib[us]. Et benedixit
domus obedientem. et omnem domum et.
Inuictumque est david regi. quod
vincuissest dominus obedientem et omnia
eius. propter arcam dei. Dixitque da-

vid. Ibo. et reduc arcam cum b[ea]titudine
tione. in domum meam. Abiit ergo dauid.
et adduxit arcam dei de domo obe-
dientem in ciuitatem dauid. cum gau-
dio. Cumque transcendissent qui porta-
bant arcam domini sex passus. immo-
labant bouem et arietem. et dauid
percutiebat in organis armigatis. et
saltabat totis uitib[us] ante dominum.
Porro dauid. erat actus ephod
lineo. Et dauid et omnis israel de-
ducebant arcam testamenti domini.
in uibilo et in clangore bucinis. et
Cumque intrasset arca domini in ciui-
tatem dauid. michol filia saul. p[ro]p-
riensiens per fenestram. uidit regem
subsiliente atque saltante coram domino.
et desperit eum in corde suo. Et in-
troduxerunt arcam domini. et posse-
runt eam in loco suo. in medio tab-
naculi quod reenderat ei dauid. Et
obulit dauid holocausta et pacifi-
ca. coram domino. Cumque complessisset ea
holocausta offerens et pacifica. be-
nedixit populo in nomine domini exercituum.
Et partitus est unusquisque multitudi-
ni israel uno quoniam mulieri. singu-
lis collicidam panis una. et assatu-
ram bubule carnis una. et simulam
frixam oleo. Et abiit omnis populus.
unusquisque in domum suam. Reuer-
susque est dauid. ut benediceret do-
minus sue. Et egressa michol filia
saul in occursum dauid. ait. Quia
gloriosus fuit hodie rex israel discop[er]i-
o[n]ens se ante ancillas seruorum
suum. et nudatus est quasi si nudet
unus de scurris. Dixitque dauid ad

401

R e

michol. **I**nuit dñs. q̄a ludam ante
dñm qui elegit me potius qm̄ pa-
trem tuū et qm̄ omnē domū eius;
et p̄cepit m̄ ut ēēm dux sup pl̄m
dñi isrl. **E**t ludam et ulior̄ fiam
plus qm̄ factus sum. et ero humi-
lis in oculis meis: et cū ancillis de
quibz locuta es gloriosior apparebo.
Igitur michol filie saul non est na-
tus filius: usq; ad diem mortis sue.

Pactum est aut̄ cū **VII**
sedisset rex in domo sua. et do-
minus dedisset ei requiem undiq;
ab uniuersis inimicis suis: dixit ad
nathan pl̄ham. **V**ides ne qd̄ ego ha-
bitem in domo cedrina. et archa di-
posita sit in medio pelliū. **D**ixitq;
nathan ad regem. **O**mne qd̄ est in
corde tuo. uade fac: quia dñs tecū ē.
Factum ē aut̄ in nocte illa: et ecce
sermo dñi ad nathan dicens. **V**ade:
et loquere ad seruū meū dauid. **H**ec
dicit dñs. **N**umq; tu edificabis in
domū ad habitandū. **H**ec: enī in
domo habitavi ex die qua eduxi fi-
lios isrl de terra egypti usq; in diem
hanc: sed ambulabā in tabernaculo
et in tentorio. p̄ cuncta loca que cū
sui cū omnibz filius isrl. **N**umquid
loquens locutus sū ad unā de tri-
bubz isrl. cui p̄cepi ut pasceret po-
plm meū isrl dicens. quare n̄ edi-
ficasti in domū cedrinam? **E**t nūc
hec dices seruo meo dauid. **H**ec di-
cit dñs exercituū. **E**go te tuli de
pascuis sequentē greges ut esses
dux sup pl̄m meū isrl: et fū tecū
in omnibz ubiq; ambulasti. **E**t

mfeci uniuersos inimicos tuos a face
tua: feciq; tibi nom̄ grande iuxta
nom̄ magnorum qui sunt in terra. **E**t
ponā locum pl̄o meo isrl. et planta-
bo eū. et habitabo cū eo: et nō tur-
babitur ampli. **H**ec addent filii in
iquitatis ut affligant eum sicut
prius: ex die qua constitui iudices
sup pl̄m meū isrl. **E**t requie dabo
tibi: ab omnibz inimicis tuis. Pre-
dictaq; tibi dñs. qd̄ domū faciat ti-
bi dñs. **C**umq; completi fuerit dies
tui. et dormieris cū patribz tuis: sus-
citabo sem̄ tuū post te. qd̄ egredietur
de utero tuo: et firmabo regnum eius.
Ipse edificabit domū nominu meo:
et stabiliam thronū regni eius usq;
in sempiternū. **E**go ero ei in patrem:
et ipse erit m̄ in filiu. **Q**ui si inique
aliquid gesserit: arguat eū in ure-
ga uiroy. et in plagis filioz homi-
ni. **M**ischiam aut̄ meā n̄ auferā
ab eo: sicut abstuli a saul. quem a
mon a facie tua. **E**t fidelis erit do-
mus tua et regnum tuū usq; in et-
ernum ante faciem meā: et thronū
tuis erit firmus iugū. **S**eundū
oīa uerba heret. et iuxta uniuersam
iustitionē istam: sic locutus est na-
than ad dauid. **I**ngressus ē autē
dauid rex. et sedit coram dñō: et di-
xit. **Q**uis ego sum dñe d's. et que
domus mea. q̄a adduxisti me huc
usq;. **S**ed et hoc parum uestrum est
in conspici tuo dñe d's: nisi loquere-
ris etiam de domo serui tuū in lon-
ginquū. **I**sta ē enim lex adam: dñe
d's. **Q**uid ḡ adhuc addere poterit

david ut loquatur ad te: Tu enim
scis seruum tuum domine deus. Propterea ubi
tuum. et scilicet cor tuum fecisti omnia
magnalia hec: ita ut notum faceres
seruum tuo. Idecirco magnificatus es
domine deus. quia non est similis tui: neque
est deus extra te in omnibus que audi-
imus auribus nostris. Que est autem in
tra gens ut populus tuus israel: propter
quam uirtutem deus ut redimeret sibi eam
in populo. et poneret sibi nomen. facet
que eius magnalia et horribilia super
terram. a facie populi tui quem redemisti
tibi ex egypto gente et deo eius. Et
firmasti tibi populum tuum israel in populo
sempiternum: et factus es tu domine eis
in dominum. Hunc ergo domine deus uerbum quod lo-
catus es super seruum tuum et super domi-
num eum: suscita in sempiternum. et
fac sicut locutus es. et magnificetur
nomen tuum usque in sempiternum: atque
dicatur. Dominus exercituum: deus super israel.
Et dominus seruum tuum dauid: erit sta-
bilita coram domino. Quia tu domine ex-
ercituum deus israel. revelasti auriculam
seruum tuum dicens: domini edificabo ti
bi: propterea inuenit seruum tuus cor
suum. ut ore te oratione hac. Nunc
ergo domine deus. tu es deus: et uerba tua
erunt uera. Locutus es enim ad ser-
uum tuum: bona hec. Incipe igitur et
benedic domini seruum tuum ut sit in sem-
piternum coram te. quia tu domine deus
locutus es hec: et benedictione tua
benedicetur dominus seruum tuum in sem-
piternum.

Auctum est autem post hec percussit
dauid philistum: et humiliauit

eos. Et tulit dauid frenum tributum: de
manu philistum. Et percussit moab:
et insulsus est eos fumicolo. coequans iudeam.
Mensibus est autem duos fumiculos: unum
ad occidentem. et unum ad orientem.
Factusque est moab: dauid seruens
sub tributo. Et percussit dauid adade-
zer filium roob. regem soba: quando
prefectus est ut dominaretur super flumen
eufratensem. Et captis dauid ex parte
eius mille septingentis equitibus: et
uiginti milibus pedibus: subuerauit
omnes uigiles curru. Dereliquit
autem ex eis: centum curru. Venitque
syria damasci: ut presidium ferret
adadezer regi soba. Et percussit da-
uid de syria: uiginti duo milia ui-
torum. Et posuit dauid presidium in syria
damasci: factaque est syria dauid
seruens sub tributo. Seruauitque
datus dauid: in omnibus ad quecumque
prefectus est. Et tulit dauid arma au-
rea que habebant seruum adadezer:
et detulit ea in iherusalem. Et de berthe
et de berothai ciuitatibus adadezer:
tulit dauid rex eis multum numeri.
Audiuit autem thoy rex emath: quod
percussisset dauid omne robur ada-
dezer: et misit thoy ioram filium
suum ad regem dauid. ut salutaret
eum congratulans: et gratias ageret
quod expugnatasset adadezer: et percu-
ssisset eum. Hostis quippe erat thoy
adadezer. Et in manu eius erant
uasa aurea et argentea: et uasa
errea. Que et ipsa sacrificauit rex da-
uid domino: cum argento et auro que
sacrificauerat de uniusquis gentibus quibus

501

RE

subegat. de syria. et moab. et filius amon. et philistum. et amalech. et de manubus adadezer. filii roob regis soba. fecit quoq; dauid sibi nōm. cum reuteretur capta syria in ualle salinay. celsis decem et octo milib;. Et posuit in ydumea cistodes. statuitq; psidū. Et fca est uniuersa ydumea. seruens dauid. Et seruauit dñs dauid. in omnib; ad quecūq; pfectus ē. Et regnauit dauid sup omnē isrl. Faciebat q; dauid iudicū et iusticiam. omni plo suo. Joab aut̄ filius sarue. erat sup exercitu. Porro iosaphat filius ahilud erat a commentariis. et sachoch filius achitob. et achimelech filius abiathar sacerdotes. et saraias scriba. vananias autē filius ioade sup cherethi et pherechi. Si lu autem dauid. sacerdotes erant.

Et dixit dauid. Putas **IX**
ne est aliquis qui remanserit de domo saul. ut facia cū eo misericordiam ppter ionathan. Erat aut̄ de domo saul. seruus. nomine siba. Quē cū uocasset ad se rex. dixit ei. Tu ne es siba. Et ille respondit. Ego sum. seruus tuus. Et ait rex. Num superest aliquis de domo saul. ut faciam cū eo mīam dī. Dixitq; siba regi. Superest filius ionathan. debilis pedib;. Obi inq; est. Et siba ad regem. Ecce ait i domo est machir filii amihel. in lodabar. Misit ergo rex dauid. et tulit eū de domo machir filii amihel. de lodabar. Cū aut̄ uenisset miphib-

seth filius ionathe filii saul. coruit in faciem suā. et adorauit. **D**ixitq; dauid. Miphibosech. Qui respondit. Assūm seruus tuus. Et ait ei dauid. Ne timeas. quia faciens faciā in te mīam. ppter ionathan patrem tuū. et restituam tibi omnes agros saul patris sui. et tu comedes panē in mensa mea semp. Qui adorans eum. dixit. Quis ego sum seruus tuus. quē resperisti sup canē mortuū simile mei. Vocauit itaq; rex sibam puerū saul. et dixit ei. Omnia quecūq; fuerūt saul. et uniuersam domū eius. dedi filio dñi tuu. **O**pere igitur ei terrā tu et filiū tuū. et serui tuū. et inferes cibos filio dñi tuu. ut alatur. Miphibosech aut̄ filius dñi tuu. comedet semp panē sup mensā meā. Crant autē sive quindecī filii. et uiginti serui. **D**ixitq; siba ad regē. Sicut iussisti dñe mi rex seruo tuo. sic faciet seruus tuus. et miphibosech comedet sup mensam tuā quasi unus de filiis regis. Habebat autē miphibosech filii parvulū. nōie multa. **O**mnis uō cognatio domus sive. seruebat miphibosech. Porro miphibosech habitabat in ierlm. quia de mensa regis uigiter uescebatur. et erat claudus utroq; pede. **X**

Factum ē autē post hec. ut moretetur naas rex filioꝝ amon. Et regnauit anon filius eius. p eo. **D**ixitq; dauid. Faciā mīam cum anon filio naas. sicut fecit pater eius metū mīam. Misit ḡ dauid.

consolans eū p seruos suos super
parris interitu. Cum aut̄ uenis-
sent serui dauid in terram filior̄
amon: dixerunt pncipes filior̄ a-
mon ad anon dñm suū. Putas qd̄
pter honorem patris tui miserit
dauid ad te consolatores. et n̄ ideo
ut inuestigaret et exploraret ciui-
tatem et euerteret eam. misit da-
uid seruos suos ad te. Tulerit itaq;
anon seruos dauid. rasitq; dimidi-
am partem barbe eoz; et precidit
uestes eoz medias usq; ad nates: et
dimisit eos. Qd̄ cum nuntiatū eēt
dauid. misit in occursum eoz. Crant
enī uiri confusi turpiter ualde. Et
mandauit eis dauid. Manete ieri-
chō donec crescat barba uira: et tūc
reūtimum. Videntes autem filii a-
mon qd̄ iniuria fecissent dauid. mi-
serunt et conduxerit mercede syriū
roob. et syrum lobā uiginti milia
peditum. et a rege maacha mille
uiros. et ab istob duodeci milia ui-
rox. Qd̄ cum audisset dauid. misit
ioab. et omnē exercitū bellator. C-
gressi sunt ḡ filii amon: et direxe-
runt aciem ante ipm introitū por-
te. Syrus aut̄ lobā. et roob et istob.
et maacha. seorsum erant i campo.
Videns igitur ioab qd̄ preparatū
eisset adūsum se plūm ex adūso et
post tergum. elegit sibi ex omnibz
electis isrl. et instruxit aciem cōt
syrum. Reliquā aut̄ partem ppli
tradidit abyſa fr̄i suo: qui direxit
aciem adūsus filios amon. Et ait
ioab. Si pualuerit adūsu me syri.

eris m̄ in adiutoriū. Si autem filii
amon pualuerint adūsum te. auxi-
labor tibi. Esto uir fortis: et pugne
mus pro pplo nr̄o et ciuitate dei nr̄i.
Dñs aut̄ faciet: qd̄ bonum est in
conspicū suo. Inuit itaq; ioab et ppli
eius qui erat cum eo certam: cont-
syros. Qui statim fugerit: a facie
eius. Filii aut̄ amon uidentes qd̄
fugissent syri. fugerunt et ipsi a
facie abisa: et ingressi st̄ ciuitatē.
Reuisusq; ē ioab a filiis amon: et
uenit ierlm̄. Videntes igitur syri
qm̄ corruissent coram isrl: congrega-
ti sunt partē. Miseric̄ adaderer et
eduxit syros. qui erant trans flu-
mū: et adduxit eoz exercitum. So-
bach aut̄ magister milicie adade-
rer: erat pncips eoz. Qd̄ cū nūcia-
tum eēt dauid. contraxit omnē isra-
hēlem; et transiuit iordanē: et uenit
in helama. Et direxerit aciem syri
ex adūso dauid: et pugnauerit ora-
eum. Fugeruntq; syri: a facie isrl.
Et occidit dauid de syris sepringen-
tos currus: et quadraginta milia
equitū. Et lobach pncipē milicie p-
culsit: qui statim mortuus est. Si-
dentes aut̄ uniuisi reges qui erant
in pslidio adaderer se uictos eēt ab
isrl. fecerunt pacem cū isrl. et ser-
uerunt eis. Tumueruntq; syri: au-
xiliū pbere filius amon. XI

Factum ē aut̄ uertente anno
eo tempe quo solent reges ad
bellā pcedere. misit dauid ioab et
seruos suos cū eo et uniuisum isrl: et
uastauerunt filios amon: et obse-

II

Re

derunt rabbā. David autē remansit
in ierlīm. **D**um hec agerentur acci-
dit ut surgeret dauid de stratu suo
post meridiē: et deambularet ī sola-
rio domus regie. **S**icut mulierē se-
lauantē ex adūlo: sup solariū suū.
Erat autē mulier: pulchra ualde. **M**i-
sit ḡ rex: et requisivit que eēt mu-
lier. **M**unitatūq; est ei: qd̄ esset
bechlabē filia helyam: uxor urie
ethēi. **M**is̄is itaq; dauid nuncius:
tulit eam. **Q**ue cum ingressa eēt
ad illum: dormiuit cū ea. **S**tatiq;
sc̄ificata est ab īmundicia sua: et
reūsa ē in domū suam. **I**cepto fetu.
Mittensq; nūcia, uit dauid: et
art. **C**oncepi. **M**isit autē dauid ad
iob: dicens. **M**itte ad me: uriam
ethēum. **M**isitq; iob uriam. ad da-
uid. **E**t uenit urias ad dauid. **Q**ue
suntq; dauid. qm̄ recte ageret iob
et popl̄s: et quom̄ administraretur
bellū. **E**t dixit dauid ad uriam. Vade
in domū tuam: et laua pedes tuos.
Egressus ē urias de domo regis: se-
cūtusq; est eum cibis regius. **D**ormi-
uit autē urias ante portam domus
regie cū alijs seruis dñi sui: et non
descendit ad domū suā. **M**unitatūq;
est dauid: a dicentib;. **N**on uirt u-
rias ad domū suam. **E**t art dauid
ad uriam. **M**is̄o qd̄ n̄ de uia uenisti.
Quare n̄ descendisti ad domū tuā.
Et art urias ad dauid. **A**rcha dei
et isrl̄ et iuda habitat in papilio-
nib;. et dñs m̄s iob et serui dñi
mei sup faciem terre manent: et
ego ingrediar domū meam ut co-

medam. et bibam. et dormia cū uxo-
re mea. **P**salutē tuam et p salutē
aie tue: nō faciam tem hanc. **A**it ḡ
dauid ad uriam. **M**ane hic etiam
hodie: et cras dimittā te. **M**ansit
urias in ierlīm: die illa ⁊ diē altera.
Et uocauit eū dauid ut comederer
corā se et biberet: et inebriauit eū.
Qui egressus uespere dormiuit in
stratu suo cū seruis dñi sui: et in
domū suam n̄ descendit. **F**actum ē
ergo mane: ⁊ scripsit dauid ep̄lam
ad iob: misitq; p manū urie scri-
bens in ep̄la. **P**onite uriam ex adūlo
belli ubi fortissimū est pl̄um: ⁊ de-
relinquite eū ut paſſus intereat.
Igitur cū iob obſideret urbem: po-
ſuit urias in loco ubi sciebat uiro
ē fortissimos. **E**gressiq; urii de cui
rate bellabant adūsum iob: et ceci-
derunt de pplo seruorū dauid: ⁊ mor-
tuus ē etiam urias ethēus. **M**isit
itaq; iob. et nūciauit dauid oīa
ūba preli: p̄cepitq; nūcio. dicens.
Cum compleueris unūlos sermo-
nes bellī ad regem: si eum uideris
indignari: et dixerit quare accessis-
tis ad murū ut pharennī. an ig-
norabatis qd̄ multa desūp ex muro
tela mitrantur: quis percussit abi-
melech filiū ierobaal. nōne mulier
misit sup eū fragmentū mole de
muro et m̄fecit eū in thebes. q̄re
uxta murū accessistis: dices. **C**ū
seruis tuis urias ethēus: occubu-
it. **A**būt ḡ nūcius: et uenit: ⁊ nar-
rauit dauid om̄ia que ei p̄ceperat
iob. **E**t dixit nūcius ad dauid.

Preualuerit adūsum nos uiri: et e-
 gressi sunt ad nos in agrum. **H**os
 autē factō impetu plectri sumus eo
 usq; ad portam ciuitatis: et direxe-
 runt iacula sagittarij ad seruos tuos
 ex muro desup. Mortuq; sunt ex ser-
 uis regis: quin etiā seruus tuus u-
 trias ethēus mortuus ē. **E**t dixit
 dauid ad nuncū. **P**er dices ioab.
Non te frangat ista res. **I**arius
 enī ceventus est belli: et nunc hunc
 nunc illū consumit gladius. **C**on-
 forta bellatores tuos adūsum urbem
 ut destruas eam: et exhortare eos.
Audiuit autē uxor urie qd̄ mortui
 ēt urias ur suus: et planxit eū.
Transactoq; luctu misit dauid: et
 introduxit eam in domū suam: et
 facta ē ei uxor. Peperitq; ei filium.
Et displicuit uerbum hoc qd̄ fecerat
 dauid: coram domino. **XII**
Dixit ḡ dñs nathan ad dauid.
Qui cū uenisset ad eū: dixit
 ei. **D**uo uiri erant i ciuitate una:
 unus diues: et alter paup. **D**iues
 habebat oves et boves plurimos
 ualde: paup autē nichil habebat
 omnino ppter oculū unā parvulā
 quā emerat et nutrierat: et que cre-
 uerat apud eū cum filiis ei simul.
 de pane illius comedens: et de calice
 eius bibens: et in sinu illius dormi-
 ens. **C**ratq; illi sicut filia. **C**ū autē
 pegrinus quidā uenisset ad diuitē:
 partens ille sumere de quib; et de
 bob; suis: ut exhiberet coniunctū pe-
 grino illi qui uenerat ad se: tulit
 ouem uiri paupis: et preparauit

COI domū suam. **P**ecuslitq; dñs par-
uulū quē peperit uxor urie dauid.
et despatus ē. **D**epeccatusq; ē dauid
dñm; p paruulo. **E**t ieuinauit da-
uid ieuuno: et ingressus seorsum.
iacuit sup terrā. **V**eneruit autē se-
mores domus eius: cogentes eum
ut surget de terra. **Q**ui noluit: n̄
comedit cū eis cibū. **A**ccidit autē
die septima: ut moreretur infans.
Timueruntq; serui dauid nuncia-
re ei: qđ mortuus ēt piulus. **D**ix-
erunt enī. **C**ece cū piulus adhuc
uiueret loq̄bamur ad eum. et nō
audiebat uocē nřam; quanto mā-
gis si dixerimus mortuus ē puer.
se affliger. **C**um ḡ audisset dauid
seruos suos militantes: itellexit
qđ mortuus ēt infantulus. **D**ix-
itq; ad seruos suos. **N**umq; mor-
tuus ē puer. **Q**ui responderūt ei.
Mortuus ē. **S**urrexit ḡ dauid de
terra: et lotus imctusq; est. **C**ūq;
mutasset uelē ingressus ē domum
dñi: et adorauit et uenit in domū
suam; petiuuitq; ut poneret ei pa-
nē: et comedit. **D**ixerunt autē ei
serui sui. **Q**uis ē sermo quē fecisti?
Propt̄ infantē cū adhuc uiueret
ieuinsti et flebas. mortuo aut̄ pue-
ro surrexisti et comedisti panem? **O**
rit. **P**ropt̄ infantē cū adhuc uiueret:
ieuinaui et fleui. **D**icebam enī. **Q**s
scit si forte donet eum m̄ dñs. et ui-
uat infans? **H**unc aut̄ quia mortu-
us ē. quare ieuuno. **N**umq; potero
eum reuocare ampli? **E**go uado
magis ad eū: ille uō nō reuertetur

ad me. **C**t consolatus ē dauid: beth-
sabēt uxorem suā. **I**ngressusq; ad
eam: dormiuit cū ea. **Q**ue genuit
filū: et uocauit nōm ei salomonē.
et dñs dilexit eū. **M**isitq; ī manu
nathan pphete: et uocauit nōm ei
amabilis dño. eo qđ dñs diligenter
eū. **I**gitur pugnabat ioab contra
rabbā filior̄ amon: et expugnabat
urbem regiam. **M**isitq; ioab nūcios
ad dauid: dicens. **D**imicau adūsū
rabbā et capienda ē urbs aquarū.
Hunc aut̄ congrega reliquā partē
ppli: et oblide ciuitatē et cape eā.
ne cum ā me uastata fuerit urbs.
nomini meo ascribatur uictoria.
Congregauit itaq; dauid omnē
ppli: et pfectus est adūsū rabbā.
Cumq; dimicasset: cepit eam. **E**t
tulit dyadema regis eorū de capite
eius. pondo auri talentū habens
et gēmas p̄ciosissimas: et imposi-
tum ē sup caput dauid. **S**; et p̄dā
ciuitatis asportauit: multā ualde.
Poplī quoq; eius adducens serra-
uit: et circumegit sup eos ferrata
carpenta: diuinitq; cultris. et tñs
duxit in typo laterū. **S**ic fecit uni-
ūsus ciuitatib; filior̄ amon. **E**t re-
ūsus ē dauid et omnis exercitus:
in iherusalem. **XIII**

Factum ē aut̄ post hec. ut ab
salon filiū dauid sororem speciosissi-
mā uocabulo thamar. adamaret
amon filius dauid. et deperiret
ī eam ualde: ita ut ppter amorem
eius egrotaret. **Q**uia cū ēet virgo:
difficile ei uidebatur ut quippiā

inhoneste ageret cū ea. Crat autē ammon amicus. nōie ionadab fili semmā frīs dauid. vir prudens ualde. Qui dixit ad eum. Quare sic attenuaris macie fili regis per singulos dies. Cur nō indicas m. Dixit ei ammon. Thamar sororē frīs mei absalon. amo. Cui respon dit ionadab. Cuba sup lectū tuū. et languorē simula. Cūq; uenerit pat̄ tuus ut uisiter te. dic ei. Veniat oro thamar soror mea ut det m cibum. et faciat pulmentū. ut comedam de manu eius. Accubuit itaq; ammon. et quasi egrotare ce pit. Cumq; uenisset rex ad uisitandum eū. ait ammon ad regē. Veni at obsecro thamar soror mea. ut faciat in oculis meis duas sorbicu culas. et cibum capiā de manu ei. Misit ḡ dauid ad thamar domum. dicens. Veni in domū ammon frīs tu. et fac ei pulmentū. Venitq; tha mar in domū frīs suū. ille aut̄ iace bat. Que tollens farinā comiscuit. et liquefaciens in oculis eius. coxit sorbicu culas. Tollenq; qd̄ core rat. effudit. et posuit coram eo. Et noluit comedere. Dixitq; ammon. Ecce umūlos a me. Cumq; eie cissent om̄s. dixit ammon ad tha mar. Infer cibum in conclau. ut uescar de manu tua. Tulit ḡ tha mar sorbicu culas quas fecerat. et intulit ad ammon frēm suū in conclau. Cūq; obtulisset ei cibū. apprehendit eam. et ait. Veni cuba metū. soror mea. Que respondit

ei. Noli frat̄ mi. noli opp̄ mere me. neq; enī hoc fas ē in ist̄. Noli fa cere stulticiā hanc. Cgo enī ferre n̄ potero obp̄brū meū. et tu eris q̄si unus de insipientib; in ist̄. Quid potius loquere ad regē. et nō nega bit me tibi. Noluit aut̄ acquiescere p̄cib; eius. s; p̄ualens uirib; op̄sliit eam. et cubauit cū illa. Et exosam illam habuit ammon magno odio nimis. ita ut manus eēt odiū quo oderat eam. amore quo ante duxerat. Dixitq; ei ammon. Surge et uade. Que respondit ei. Manus est hoc malū qd̄ nunc agis adūlū me. qm̄ qd̄ ante fecisti. expellens me. noluit audire eam. s; uocato pue ro qui ministrabat ei. dixit. Ecce hanc a me foras. et claudē ostium post eam. Que induita erat talari tunica. Huicmodi enī filie regis uirgines uelib; utebantur. Liecit itaq; eam minist̄ illius foras. clausitq; foras post eā. Que aspgens ci nerem capiti suo. scissa talari tunica impositis q; manib; sup̄ caput su um. ibat ingrediens et clamans. Dixit aut̄ ei absalon frat̄ siuis. Nū ammon frater tuus concubuit tecū. s; nunc soror tace. frat̄ tuus est. neq; affligas cor tuum pro hac re. Mansit itaq; thamar contabes tens. in domo absalon fratris suī. Cum aut̄ audisset rex dauid uba hec. contristatus ē ualde. Et nolu it contristari sp̄m ammon filii sui. qm̄ diligebat eū. quia p̄mogenit̄ erat ei. Porro n̄ ē locutus absalon

201

ad ammon: nec malū nec bonum.
 Oderat eñ absalon ammon: eo qđ
 uolasset thamar sororē suā. Sc̄m
 est aut̄ post tempus bienniū ut ton
 derentur oues absalon in baalasor:
 que ē iuxta effraym. Et uocauit ab
 salon om̄s filios regis. Venitq; ad
 regem: et ait ad eū. Ecce tondentur
 oues serui tui: ueniat oro rex cu ser
 uis suis ad seruū suū. Dixitq; rex
 ad absalon. Holi fili mi. noli roga
 re ut ueniamus om̄s: et graueni
 te. Cū aut̄ cogeret eū et noluisse
 ire: bñdixit ei. Et ait absalon. Si
 nō uis uenire: ueniat ammon frat
 m̄s saltē obsecro nobiscū. Dixit
 q; ad eum rex. Non ē necesse: ut ua
 dat tecū. Coegit itaq; absalon eū:
 et dimisit cu eo ammon. et uniueros
 filios regis. Feceratq; absalon con
 uiuiū: quasi conuiuiū regis. Pre
 ceperat aut̄ absalon puis suis: dices.
 Obseruate cū temulenti fuit ammon
 uno. et dixerō uobis: p̄cutite eū et
 m̄ficiete. Holite timere: ego enim
 sum qui p̄cipio uob. Roboramini:
 et escote uiri fortes. Fecerunt ergo
 pueri absalon aduersū ammon: sic
 precepit illis absalon. Surgentesq;
 om̄s filii regis: ascendēt singuli
 mulas suas: et fugerunt. Cumq;
 adhuc p̄gerent i utinere: fama p
 uenit ad dauid. dicens. P̄culit ab
 salon om̄s filios regis: et n̄ reman
 sit ex eis. saltē unus. Surrexit i
 taq; rex et sedidit uestimenta sua: et
 cecidit sup̄ trām. Et om̄s serui illi
 qui assisterant ei: sciderunt uesti

m̄ta sua. Respondens aut̄ ionadab
 filius samma fr̄is dauid: dixit. Ne
 estimet dñs m̄s rex: qđ om̄s pueri
 filii regis occisi sunt. Ammon solus
 mortuus ē: qm̄ in ore absalon erat
 positus. ex die qua opp̄slit thamar
 sororem ei. Hunc ḡ ne ponat dñs
 m̄s rex sup̄ cor suū uerbū istō dices.
 om̄s filii regis occisi s̄r. qm̄ ammon
 solus mortuus ē. Fugit aut̄ absa
 lon. Et leuauit puer speculator ocu
 los suos. et aspergit: et ecce p̄plis mul
 tus ueniebat p̄ iter deūni ex latere
 montis. Dixit aut̄ ionadab ad re
 gem. Ecce filii regis assunt: iuxta
 uerbū serui tui sic sc̄m est. Cumq;
 cessasset loqui: apparuerūt et filii re
 gis. Et intrantes leuauerūt uoce suā:
 et fleuerūt. H; et rex et om̄s serui ei
 fleuerunt: et planxerūt ploratu mag
 no nimis. Porro absalon fugiens. a
 but ad tholomai filiū amur: regē
 gessit. Luxit ḡ dauid filiū suum
 ammon: multis dieb;. Absalon aut̄
 cū fugisset et uenisset i gessit: fuit
 ibi trib; annis. Cessauitq; rex dauid
 plequi absalon: eo quod consolatus
 esset sup̄ ammon interitu. XIII
 intelligens aut̄ ioab filī saruē. qđ
 cor regis isum ēet ad absalon. mi
 sit thecuā: et tulit inde mulierē sa
 pientē. Dixitq; ad eam. Luge te
 simula: et induere ueste lugubri: et
 ne ungaris oleo: ut sis quasi mul
 er plurimo iam tempe lugēs mor
 tuū. Et ingredieris ad regem: et lo
 queris ad eū sermones huicmodi.
 Posuit aut̄ ioab uerba in ore eius.

Igitur cū ingressa fuisse mulier the
autis ad regem: cecidit corā eo sup
terrā et adorauit: et dixit. Serua
me rex. Et ait ad eam rex. Qd cau
se habes? Que respondit. Heu. mu
lier iudicia ego sum. Mortuus ē enī
ure mī: et ancille tue erant duo fi
lii. Qui iuxati sunt adūlsum se in a
gro: nullusq; erat qui eos p̄hibere
posset. Et percussit alter alterum: et
interfecit eum. Et ecce consurgens
imūla cognatio adūlus ancillam
tuā: dicit. Trade eum qui percussit
frēm sūi. ut occidamus eum p̄ aīa
frēs sūi quē interfecit: et deleamus
heredem. Et querunt extinguerē
scintillā meā que relecta ē: ut nō
sup̄sit uero meo nōm et reliquie. super
trām. Et ait rex ad mulierē. Vade
in domū tuā: et ego uibebo p̄ te. Di
xitq; mulier thecuris ad regē. In
me dñe mi rex iniquitas: et in do
mū patris mei. Rex aut et thronū
eius: sit innocens. Et ait rex. Qui
contradicerit tibi adduc eū ad me:
et ultra nō addet ut tangat te. Q
aīt. Recordetur rex dñi dei sūi. et n̄
multiplicantur p̄ximū sanguinis ad
ulciscendū: et nequaquam inefficient
filū meū. Qui aīt. Vnde dñs qā
nō cadet de capillis filii tui super
terrā. Dicit ḡ mulier. Loquatur an
cilla tua ad dñm meū regem: ubū.
Et ait. Loquere. Dixitq; mulier.
Quare cogitasti huicmodi rem cō
tra p̄lin dei. et locutus ē rex uerbū
istud ut peccet. et n̄ reducat erectū
sūi. Omnes morimur: et quasi

aque dilabimur in terrā que nō reu
tentur. Nec uult d̄s perire aīam: sed
retractat cogitans ne penitus peat
qui abiectus ē. Hunc igitur ueni.
ut loquar ad dñm meū regem ubū
hoc p̄sente p̄lo. Et dixit ancilla tua.
Loquar ad regem: si quo m̄ faciat
rex uerbū ancille sue. Et audiuit
rex: ut libaret ancillam suam de
manu omnī qui uolebant delere
me et filū meū simul. de heredita
te dei. Dicat ḡ ancilla tua: ut fiat
ubū dñi mei regis. quasi sacri
cū. Sicut enī angl̄s dñi sic ē dñs
mī rex: ut nec benedictione nec
maledictione moueat. Unde et
dñs d̄s tuus ē tecum. Et respondēs
rex: dixit ad mulierē. Ne abscondas
ā me uerbū: qd a te int̄rogo. Dixitq;
ei mulier. Loquere dñe mi rex. Et
ait rex. Numquid manus ioab te
cum est in omnib; istis? Respondit
mulier: et aīt. p̄ salutē aīe tue dñe
mi rex: nec ad sinistrā nec ad dext
erā est. ex omnib; his que locutus ē
dñs mī rex. Seruus enī tuus ioab
ip̄e p̄cepit m̄. et ip̄e posuit in os an
cille tue oīa uerba hec: ut uerterem
figurā sermonis hui. Seruus tuus
ioab: p̄cepit istud. Tu autē dñe mi
rex sapiens es. sicut habet sapiam
angl̄s dei: ut intelligas om̄ia sup
trām. Et ait rex ad ioab. Ecce placa
tus feci ubū tuū. Vade igitur: et
reiuoca puerū absalon. Cadensq;
ioab sup̄ faciē suā in terrā adorauit:
et bñdirexit regi. Et dixit ioab. Hodie
intellexit seruus tuus: qā inueni

II

Red

001

gram in oculis tuis dñe mi rex. Fe
cisti enī sermonē serui tui. Surrexit
ḡ ioab et abiit in gessur. et adduxit
absalon in ierlm̄. Dixit aut̄ rex. Re
ūatur in domū sua. et faciem meā n̄
uideat. Rēīus ē itaq; absalon ī do
mū suam. et faciem regis n̄ uidit.
Porro sicut absalon vir n̄ erat pul
cher in om̄i isrl̄. et decorus nimis. A
uestigio pedis usq; ad ūricem. non
erat in eo ulla macula. Et quando
tondebat capillos. semel aut̄ in an
no tondebatur. q̄a grauabat eū ce
saries. ponderabat capillos capitis
sui ducentis s̄iclis. pondere publico.
Nati s̄t aut̄ absalon fili tres. et filia
una noīe thamar. elegantis forme.
Nasitq; absalon in ierlm̄ duob;
annis. et faciem regis n̄ uidit. Nasit
itraq; ad ioab. ut mitteret eū ad re
gem. Qui noluit uenire ad eū. Cūq;
scđo misser. et ille nolus; uenire.
dixit seruis suis. Sc̄itis agrū ioab
uxtra agrū meū. habentē messem or
dei. Ite igitur. et succendite eū igni.
Succenderit ḡ serui absalon. segetē
igni. Surrexitq; ioab. et uenit ad ab
salon in domū eius. et dixit. Quare
succenderit serui tui segetē meā igni.
Et respondit absalon ad ioab. Nisi
ad te obsecrans ut uenires ad me
et mittem te ad regem. ut dices ei.
Quare ueni de gessur. Helius in
erat ibi ē. Obsecro ḡ. ut uidea fa
ciem regis. Qd̄ si memor est iniqua
tis mee. interficiat me. Ingressus
ioab ad regē. nūc lauit ei. Vocatq;
absalon intravit ad regem. et ado

rauit sup faciem t̄re coram eo. Oscu
latusq; est rex absalon. XV

gitur post hec absalon fecit sibi cur
rum et equites. et quinquaginta uiros
qui pcederent eū. Et mane surgens
absalon. stabat uirta in fronte porte.
Et omnē uirū qui habebat negotiū
ut ueniret ad regis iudicium uocabat
absalon ad se. et dicebat. De qua
ciuitate es tu? Qui respondes. aie
bat. Ex una tribu isrl̄ ego sū. seruus
tuus. Respondebatq; ei absalon. Vi
dentur in sermones tui boni et iusti.
Si n̄ est qui te audiat constitutus a
rege. Dicebatur absalon. Quis me
constituant iudicē sup t̄ram. ut ad
me ueniat om̄is qui habet negotiū.
et iuste iudice. Si et cū accederet ad
eū homo ut salutaret illū. extende
bat manū suā. et apprehendens os
culabatur eū. Faciebatq; hoc om̄i
isrl̄ qui ueniebat ad iudicium ut au
diretur a rege. et sollicitabat corda
uirorū isrl̄. Post q̄draginta aut̄ an
nos. dixit absalon ad regē dauid.
Uadam et reddam uota mea. que
uouī dñō in hebron. Houens enī
uouit seruus tuus cū ēēt in gessur
syrie. dicens. Si redixerit me dñs
in ierlm̄. sacrificabo dñō. Dixitq;
ei rex. Vade in pace. Et surrexit. et
abiit in hebron. Nasit aut̄ absalon
exploratores in uniuersas trib; isrl̄.
dicens. Statim ut audieritis clan
gorem buvine. dicite. Regnabit ab
salon in hebron. Porro cum absalo
uerunt ducenti uiri de ierlm̄ uocati.
euntes simplici corde. et causam pe

mitus ignorantes. Accesserunt quoque
absalon achitophel gilonite consili-
ariu[m] dauid. de ciuitate sua glo. Cum
imolarent victimas. sc̄a ē conuratio-
nativa. p[ro]p[ter]e concurrens augebat
cū absalon. Venit igitur nūcius ad
dauid. dicens. Toto corde uniuersus
isrl sequitur absalon. Et ait dauid
serui suis. qui erant cū eo i[ps]i ierlm.
Surgite. et fugiam. Hec enim erit
nobis effugiu[m]. a facie absalon. Festi-
nate egredi. ne forte uenens occupet
nos. et impellat sup nos ruinam. et
pauit ciuitate in ore gladii. Dixe
tunc serui regis ad eum. Omnia
quatumque p[re]cepit dñs n[ost]r[us] rex. libent
requiem serui tui. Egressus est g[ener]al[is]
et uniusa domus eius. pedibus
suis. Et reliquit rex dece[m] mulieres
concubinas. ad custodiendā domū.
Egressusque rex et oīs isrl' perib[us] su-
is. iterum peul a domo. Et uniuersi
serui eius ambulabāt iuxta eū. et le-
giones cerechi et pherechi. Et omnis
gerhei pugnatores ualidi sexcenti
uiri. qui secuti eū fuerant de gerch.
pedites p[re]cedebant regē. Dixit autē
rex ad ethai gerhem. Cur uenis
nobiscū. Reuertere. et habita cum
rege. quia p[re]grinus es. et egressus
es de loco tuo. Huius uenisti; et hodie
compelleris nobiscū egredi. Ego autē
uadām. quo iturus sum. Reuertere et
reue teū frēs tuos. et dñs faciat
teū miām et ueritatē. quia ostendisti
geram et fidem. Et respondit
ethai regi. dicens. Vixit dñs. et ui-
uit dñs mīs rex. qm̄ in quocumque

loco fuis dñs mi rex. siue in morte
siue in vita. ibi erit seruus tuus. Et
ait dauid ethai. Veni. et transi. Et
transiuit ethai getheus. et omnis uiri
qui cū eo erant. et reliqua multitu-
do. Omnisque flebant uoce magna. et
uniuersus popl's transibat. Rex quoque
transgrediebatur torrente cedron.
et cunctus popl's incedebat cōtra ui-
am olyue que respicit ad desertum.
Venit autē et sadoch et uniuersi le-
uite cū eo. portantes archā federis
dei. et deposuerit archam di. Et as-
cendit abiathar. donec explet' eēt
omnis popl's qui egressus fuerat de
ciuitate. Et dixit rex ad sadoch. Re-
porta archam dei in urbem. Si in
uenero geram in oculis dñi. redu-
ceret me. et ostenderet mī eam et tab-
naculū suū. Si autē dixerit non
places. presto sum. faciat qd' bo-
num est coram se. Et dixit rex. ad
sadoch sacerdotē. Quidens reuertere
in ciuitate in pace. et achimaas
filius tuus et ionathan filius abi-
athar. duo filii urī. sunt uobiscum.
Ecce ego abscondar in campestrib;
deserti. donec ueniat sermo a uob;
indicans mī. Reportauerit igitur
sadoch et abiathar archam dei in
ierlm. et manserit ibi. Porro dauid
ascendebat clivū oliviar[um] scandens
et flens. opto capite et nudis pe-
rib[us] incedens. Et oīs popl's qui
erat cū eo. opto capite ascendebat
plorans. Iniciatum ē autē dauid.
qd' achitofel ēēt in conurazione
cum absalon. Dixitq[ue] dauid. Infa-

002

tua queso dñe consilii achitophel.
 Cūq; ascenderet dauid sumitatem
 montis in quo adoraturus erat do-
 minū. ecce occurrit ei chusi arachi-
 tes scissa ueste. et tra pleno capite.
 Et dixit ei dauid. Si ueneris meū:
 eris in oneri. Si autem in ciuitate re-
 utaris. et dixeris absalon seruus
 tuus sum rex. sicut fui seruus patris
 tui sic ero seruus tuus: dissipabis
 consilium achitophel. Habes autem tecum:
 sadoch et abiathar sacerdotes. Et
 omne uerbū qđcumq; audieris ī do-
 mo regis: indicabis sadoch et abia-
 thar sacerdotib;. Sunt autem cum eis
 duo filii eoz. achimaas filius sadoch
 et ionathan filius abiathar: et mit-
 tetis ad me p̄ eos omne uerbū qđ au-
 dieritis. Veniente ḡ chusi amico
 dauid in ciuitate: absalon quoq; in-
 gressus est ierlin.

Gymp; dauid transiit paulu-
 lum montis uerticē; apparuit
 siba puer miphiboseth in occursu-
 eius cū duob; asinis: qui onerati e-
 rant ducentis panib; et centū alli-
 gaturis uue passe. et centū massis
 palatarū: et utrib; uini. Et dixit rex
 sibi. Quid sibi uolunt hec? Respon-
 dit siba. Dñe mi rex. Asini domi-
 sticis regis ut se deant: panes et pa-
 late ad uestendū pueris tuis. Imū
 autem ut libbat: si quis defecerit in de-
 seruo. Et ait rex. Abi est filius dñi
 tui. Respondit siba regi. Remā-
 sit in ierlin: dicens. Hodie restituet
 in domus isrl. regnum patris mei.
 Et ait rex sibi. Tua sunt oīa que-

fuerūt miphiboseth. **D**ixitq; siba.
 Oro. inueniā grām coram te: dñe
 mi rex. Venit ergo rex dauid: usq; ba-
 hutum. Et ecce egrediebat uir inde
 de cognatōe domus saul. nōiē semei.
 filius gerā. Procedebat egrediens &
 maledicebat: mittebattq; lapides co-
 tra dauid. et contra uniueros seruos
 regis dauid. **O**mnis autem ppls. & uni-
 uersi bellatores: a dextro et a sinist̄o
 latere regis meodebant. Ita autem loq-
 batur semei: cū malediceret regi.
 Egredere egredē uir sanguinū: et ure-
 belial. Reddidit tibi dñs uniuersum
 sanguinem domus saul. qm̄ inuasisti
 regnum p eo: et dedit dñs regnum in
 manu absalon filii tui. Et ecce pre-
 munt te mala tua: qm̄ uir sanguinū es. **D**icit autem abisai filius saruie
 regi. Quare maledicit canis hic
 moriturus. dño meo regi? **I**adam:
 et amputabo caput eius. Et ait
 rex. Quid m̄ et uobis filii saruie?
Dimitte eū: ut maledicat. **D**ñs
 enī p̄cepit ei: ut maledicet dauid.
 Et quis ē qui audeat dicere quare
 sic fecerit? Et ait rex abisai: & uni-
 uis seruus suis. Ecce filius mīs qui
 egressus ē de utero meo q̄rit aīam
 meā: quanto magis filii iemimi. **D**i-
 mittite eū ut maledicat uixta p̄cep-
 tum dñi: si forte respiciat dñs af-
 flictione meā: et reddat m̄ bonū p̄
 maledictione hac hodierna. Ambu-
 labat itaq; dauid et socii eī p̄ uia:
 cū eo. **S**emei autem p̄ uigū montis ex-
 latere contra illū gradiebatur ma-
 ledicens: et mittens lapides adūsu-

eū terrāq; spargens. Venit itaq;
 dauid rex et uniuersus ppl's cum eo
 lassus: et refocillati sunt ibi. Absa-
 lon aut̄ et omnis ppl's isrl' ingressi
 sunt ierlin: sed et achitofel cum eo.
 Cum aut̄ uenisset chusi arachites
 amicus dauid ad absalon: locutus
 ē ad eū. Salve rex: salve rex. Ad quē
 absalon. Hec est inquit grā tua ad
 amicū tuū. Quare nō iusti cum
 amico tuo? Responditq; chusi ad
 absalon. Nequaqm; quia illius ero
 quē elegit dñs. et omnis hic popl's
 et uniuersus isrl': et cū eo manebo.
 Sed et hoc inferam. Cui ego serui-
 turus sum. Nonne et filio regis? Si
 aut̄ patru patri tuo: sic parebo et ri-
 bi. Dixit aut̄ absalon. ad achitofel.
 Jnre consilii quid agere debeamus.
 Et aut̄ achitofel ad absalon. Ingrēde
 ad concubinas patris tui. quas di-
 misit ad custodiendā domū; ut cū
 audierit oīs isrl' qd' fedauis patrē
 tui: roborentur tecū manus eorū. Te-
 tendet igitur absalon tabernaculū
 in solatio: ingressusq; ē ad concubi-
 nas patris sui coram uniuerso isrl'.
 Consilii aut̄ achitofel qd' dabant in
 dieb; illis: quasi si quis consuleret
 dm. Sic erat omne consilium achi-
 tofel: et cum ēt cum dauid. et cū
 illis cum absalon. **XVII**
Dixit igitur achitofel: ad abla-
 lon. Eligam m̄ duodeci milia
 uiror: et consurgens psequar dauid
 hac nocte. Et irruens sup eū quippe
 qui lassus ē et solitus manib; p-
 ciuam eū. Cumq; fugerit oīs popl's

qui cū eo est. pecciam regē desolatū:
 et reducā uniuersum plim quom oīs
 reūti solet. **I**nī enī iurū tu queris:
 et omnis ppl's erit in pace. Placuitq;
 sermo eius absalon: et cunctis ma-
 torib; natu isrl'. Aut autē absalon.
 Vocate et chusi arachite: et audia-
 mus quid etiā dicat ipē. Cumq; ue-
 nisset chusi ad absalon: aut absalon
 ad eū. Huicmodi sermonē locū
 ē achitofel. Facere debemus an nō?
Qd' das consilii? Et dixit chusi
 ad absalon. Non ē bonū hoc consil-
 um qd' dedit achitofel hac uice. Et
 rursus intulit chusi. Tu nosti pa-
 trem tui. et uiros qui cū eo sunt ē
 fortissimos et amaro animo: uelu-
 ti si ursa rapitis catulis. in saltu se-
 uit. **S** et pater tuus uerbator
 est: nec morabitur cū pplo. forsitan
 nunc latitat in fouisi: aut uno quo
 uoluerit loco. Et cū ceciderit unus
 quilibet in pñcipio: audiet quicq;
 audierit. et dicit. Facta ē plaga in
 pplo: qui sequebatur absalon. Et for-
 tissimus quisq; cuius est cor quasi
 leonis: pauore soluetur. Scit enim
 oīs ppl's isrl'. fortrem ē patrem tui:
 et robustos om̄s qui cū eo sunt. **S**ed
 hoc n̄ rectum uidetur esse consilii.
 Congegetur ad te uniuersus isrl' a
 dan usq; versabes. quasi arena ma-
 ris innumerabilis: et tu eris i me-
 dio eorū. Et irruemus sup eūm. in
 quocumq; loco inuictus fuit: et opie-
 mus eū sicut cadere ros solet super
 tram: et nō relinquem̄ de uiris qui
 cū eo sunt. nec unū quidem. **Q**d' si

II

RE

urbem aliquā fuit ingressus; cir-
cumdabit om̄is isrl̄ ciuitati illi fu-
nes. et trahem̄ eam in torrentē: ut
nō repiatur nec calculus quidē ex
ea. **Dixitq; absalon.**: et oīs uir isrl̄.
Melius consilii chusi arachite: cō-
filio achitofel. **Dñi aut̄ nutu dili-**
patum ē consilii achitofel utile:
ut inducet dñs sup̄ absalon malū.
Et ait chusi: ladox et abiathar
sacerdotib; **Hoc et hoc n̄ consilii de-**
dit achitofel absalon et seniorib; isrl̄.
et ego tale et tale dech consilium.
Nunc ḡ mitite cito: et nunciare
dauid. dicetes. **Ne moreris hac nocte**
i campestrib; deserrit; s; absq; dilâ-
tione transgredere: ne forte absorbe-
atur rex. et om̄is ppl̄s qui cū eo est.
Jonathan aut̄ et achimaas: stabat
uxeta fonte rogel. Abiit ancilla. et
nunciavit eis: et illi pfecti sunt
ut referrent ad regem dauid. nūci-
um. **Non enī poterat uideri:** aut
introire ciuitatē. **Igitur autē eos**
quidā puer: et indicauit absalon.
Illi uō concito gradu ingressi sunt
domū ciudam uiri in bahurim. qui
habebat puteū in uestibulo suo: et
descenderūt in eū. **Tulit autē mu-**
lier et expandit uelam sup̄ os putri
quasi siccans tipsanas: et res sic
latuit. **Cūq; uenissent serui absa-**
lon ad mulierē in domū. dixerūt. **Vbi**
ē achimaas et ionathan? **Et respo-**
dit eis mulier. **Transiēt: gustata**
paululū aqua. At hū qui querebāt:
cū nō inuenissent. reuersi sunt ierim.
Cūq; abissent. ascenderūt illi de-

ptisanas

puteo: et pgentes nunciauerūt regi
dauid. et dixerūt. **Surgite: et transi-**
cito fluuiū qm̄ huicmodi consilii
debet contra uos achitofel. **Surrexit**
ḡ dauid et oīs ppl̄s qui cū eo erat: et
transiēt iordanē. donec dilucesceret
et ne unus quidē residuus fuit q̄
nō transiret fluuiū. **Porro achito-**
phel uidens qd̄ nō fuisset fēm con-
silii suū. stravit asinū suū. et surre-
xit: et abiit in domū suam. et in
ciuitatē suam. **Et disposita domo**
sua. suspedio interiit. et sepultus
ē in sepulchro patris sui. **Dauid aut̄**
uenit in castra. **Et absalon transit**
iordanē. ip̄e et om̄is uiri isrl̄ cū eo.
Amasam uō constituit absalon p-
ioab: sup̄ exercitū. **Amasa aut̄ erat**
filius uiri qui uocabatur iethra. de-
iexeli: qui ingressus ē ad abigail
filiam naas sororem saruie. que
fuit mat̄ ioab. **Et castra metatus**
ē isrl̄ cum absalon: in tra galaad.
Cumq; uenisset dauid in castra;
sobi filius naas de ralath filioꝝ
amon. et machir filius amihel de
lodabar. et berzellai galaadites de
rogelum obtulerunt ei stratoria et
tapetia. et uasa fictilia. frumen-
tum et ordeum et farinam. pole-
tam et fabam. et lentem et fricū
ticer. et mel et butyrum. oues et
pingues uitulos. **Deleeruntq; da-**
uid et plo qui cum eo erat: ad ues-
cendum. **Suspicati enim sunt: po-**
pulū fame et siti fatigari ī deserbo.
gitur considerato **XVIII**
dauid ppl̄o suo: constituit sup̄ eos

Tibi absalon: pendere de queru. **E**t
a^rit ioab iuro: qui nūciabat ei. **S**i
uidisti: quare nō confodisti eū cum
tra. **E**t ego dedissem tibi decem ar-
genti siclos: et unū bāltheū. **Q**ui
dixit ad ioab. **S**i appenderes in ma-
nib^r meis mille argenteos: nequaq;
mittere manū meā in filium regis.
Audentib^r enī nobis. p̄cepit rex ti-
bi et abisai et ethai: dicens. **C**usto-
dice in puerū absalon. **S**et si fecis-
sem contra mām meā audact^r; ne
quaqm hoc regem latere potuisset:
et tu stares ex adūso. **E**t ait ioab.
Non sicut tu uis: s̄ aggrediar eū
coram te. **L**ulit ḡ ioab tres lanceas
in manu sua: et infixit eas ī corde
absalon. **C**ūq; adhuc palpitaret he-
rens in queru: cucurrent decē uiue-
nes armigeri ioab: et p̄cipientes in-
terfecerūt eum. **C**ecinit autē ioab bu-
cina: et retinuit pp̄lm ne p̄sequeret̄
fugientē isrl̄: uolens parcere multi-
tudini. **E**t tulierunt absalon. et pie-
cerunt eū in saltu in fouēā grande:
et comportauerūt sup eū aceruum la-
pidū magnū numis. **O**is autē isrl̄:
fugit in tabernacula sua. Porro absa-
lon erexerat sibi cū adhuc uiueret
titulu: qui est in ualle regis. **D**ixat
enī. **N**on habeo filiū: et hoc erit mo-
numentū nōris mei. **V**ocauitq; titu-
lū noīe suo: et appellatur man^r ab-
salon usq; ad hanc dīe. Achimaas
autē filius sadoch: ait. **C**urrā et an-
nūciabo regi: quia iudicū fecit ei-
ds de manu mūnicor^r ei. **A**d quem
ioab dixit. **N**on eris mūcius ī hac

tribunos et centuriones. **E**t dedit
pli terrā partē sub manu ioab.
et rīam sub manu abisai filiū sar-
uē fr̄is ioab et terciā sub manu
ethai qui erat de gerch. **D**ixitq; rex
ad pp̄lm. **E**grediar et ego uobiscum.
Et respondit pli. Non exhibis. **S**ive
enī fugerimus. nō magnope ad eo
de nobis p̄mebit: sive media pars
ē nobis ceciderit nō satis curabūt:
qua tu unus p̄ decem milib^r cōpu-
taris. **M**elius est igitur: ut sis nob̄
murbe in p̄sido. **A**d quos rex ait.
Quod uobis uidetur rectū: hoc faci-
am. **S**eruit ḡ rex iuxta portā. **E**gre-
diebaturq; pli p̄ turmas suas: cen-
tēni et milleni. **E**t p̄cepit rex ioab
et abisai et ethai: dicens. **S**eruate
in puerū absalon. **E**t omnis popl̄s
audiebat p̄cipiente regem cunctis,
p̄cipib^r: pro absalon. **I**taq; egress^r
est pli in campū contra israel. **E**t
sc̄m est pliū in saltu effram: et
celus ē ibi pliū isrl̄ ab exercitu da-
uid. **F**actaq; est plaga magna in
die illa: uiginti milii. **F**uit autē ibi
pliū diffusum sup faciem omnis
terre: et multo plures erant q̄s sal-
tu consumperat de pp̄lo: q̄m hu-
quos uorauit gladius in die illa.
Accidit autē ut occurret absalon ser-
uis dauid: sedens mulo. **C**umq; in-
gressus fuisset mulius sive conden-
sam queru et magnā: adhesit ca-
put eius queru. **E**t ipso suspensi
mē celum et trām: mulius cui inse-
derat p̄transiit. **V**idit autē hoc quis
piam: et nūciavit ioab. dicens.

die. sed nunciabis in alia. Hodie
nolo te nunciare: fili' enim regis ē
mortuus. Et ait ioab chusi. Vade:
et nuncia regi que uidisti. Adorauit
chusi ioab: et cucurrit. Rursus aut̄
achimaas filius sadoch: dixit ad io
ab. Quid impedit si enī ego currā
post chusi? Dixitq; ei ioab. Quid uis
currere fili mi? Veni hue. Non eris bo
ni nunti baubulus. Qui respōdit. Qd̄
enī si cucurrero. Et ait ei. Curre.
Currens q̄ achimaas p̄ uiam com
pendi: transiuit chusi. Dauid aut̄
sedebat int̄ duas portas. Speculator
uō qui erat in fastigio porte super
mūrū eleuans oculos. uidit hōiem
currentē solum: et exclamans indi
cauit regi. Dixitq; rex. Si solus est:
bonus nūcius ē in ore ei. Propan
te aut̄ illo et accedente pp̄ius. uidit
speculator hōiem altim currentē: et
uociferans in culmine ait. Appa
ret m̄ alter homo currens: solus. Di
xitq; rex. Et iste bonus nūcius ē.
Speculator aut̄ ait contemplor
cursum p̄oris: quasi cursum achi
maas. fili' sadoch. Et ait rex. Vir
bonus ē: et nūciū portans bonū
uenit. Clamans aut̄ achimaas:
dixit ad regem. Salve rex. Et ado
rans regē coram eo. p̄ius in terrā:
ait. Benedictus dñs d's tuus: qui co
clusit homines qui leuauerū manū
suas contra dñm meū regem. Et
ait rex. Est ne pax puerō absalon.
Dixitq; achimaas. Vidi tumultū
magnum: cū mitet ioab seruus
tuus o rex me seruū tuū. Hescio

alud. Ad quē rex. Transi ait: et sta
hic. Cumq; transisset ille et staret:
apparuit chusi. Et ueniens: ait. Vo
num apporto nūciū: dñe mi rex.
Judicauit enī pro te hodie dñs: de
manu omniū qui surrexerūt contra
te. Dixit aut̄ rex ad chusi. Est ne
pax puerō absalon? Cui respondēs
chusi. fiant inq; sicut puer inimici
dñi mei regis: et uniuersi qui cōsur
gunt adūsus eum in malū. Contri
stratus itaq; rex ascendit cenaculū
porte et fleuit: et sic loq;batur ua
dens. Fili mi absalon: absalon fili
mi. Quis m̄ tribuat ut ego moriar
pro te. Absalon fili mi: fili mi ab
Nunciatum ē **XIX** salōn.
aut̄ ioab. qd̄ rex fleret et lu
geret filiū suū: et uersa ē uictoria
in luctū in die illa omn̄ p̄lo. Au
diuit enī p̄lō in die illa dici. Doleat
rex sup filio suo. Et declinabat p̄lō
in die illa ingredi ciuitatē: quom̄
declinare solet p̄lō. Iūsus r̄ fugiens
de p̄lo. Porro rex opuit caput suū:
et clamabat uoce magna. Fili mi
absalon: absalon fili mi. Ingressus
q̄ ioab ad regem in domū: dixit.
Confidisti hodie uultus omnū
seruorū tuorū: qui saluam fecerunt
āiam tuā: et āiam filiorū tuorū et fi
liorū tuorū: et āimā uirorū tuorū: et
āiam concubinorū tuorū. Diligis o
dientes te: et odio habes diligen
tes te. Et ostendisti hodie: quia
nō curas de duclib; tuis r̄ de seruis
tuis. Et uere cognoui modo. q̄a si
absalon uiuet. et omnes nos occu

bussim? tunc placet tibi. Nunc igit
 surge et pcede: et alloquens satissime
 seruis tuis. Iuro enim tibi per dominum: quod
 si non exieris. ne unius quidem remansu-
 tis sit tecum nocte hac. Et prius erit
 hoc tibi: quoniam omnia mala que uenerint
 super te ab adolescentia tua usque in per-
 sens. Surrexit ergo rex: et sedet in porta.
 Et omni populo nuntiatum est: quod rex
 sedetur in porta. Venitque iniusta mul-
 titudo: coram rege. Israhel autem: fugit
 in tabernacula sua. Omnisque populus
 ceterabat in cunctis tribubus; israhel: di-
 cens. Rex libauit nos de manu mi-
 nimorum tuorum; ipse saluauit nos de ma-
 nu philistinorum: et nunc fugit de tra-
 ppe absalon. Absalon autem quem
 maximus super nos: mortuus est in
 bello. Usquequo silentis. et non reducitis
 regem. Et consilium totius israhel: uenit
 ad regem. Rex vero dauid misit ad sa-
 dochet ad abiathar sacerdotes: dices.
 Loquimini ad maiores natu iuda:
 dicentes. Cur uenitis nouissimi ad
 reducendum regem in domum suam?
 Sermo autem omnis israhel: puenerat ad
 regem: in domum eius. Fratres mei uos:
 os mei et caro mea uos. Quare non
 uissem reducitis regem? Et amase
 dicens. Nonne os meu es et caro mea?
 Hec faciat in deo et hec addat: si non
 magis milicie suis coram me omni
 tempore pro iacob. Et inclinavit cor
 omnium tuorum de iuda: quasi uiri u-
 ius. Misericorditer ad regem: dicentes.
 Reuertere tu: et omnes serui tui. Et
 nullus est rex: et uenit usque ad iordanem.
 Et iuda uenit in galgala: ut occurre-

ret regi: et traducetur eum iordanem. Festi-
 nauit autem semeli filius gera filii re-
 minis de balurim: et descendit cum
 uiris iuda in occursum regis dauid: cu[m]
 mille uiris de beniamin et siba puer
 de domo saul: et quindecim filii eius: ac
 uiginti serui: erant cu[m] eo. Et iterum
 pentes iordanem ante regem: transiret
 iuda ut traducerent dominum regis: et
 facerent iuxta uisionem ei. Semeli
 autem filius gera: pstratus coram rege:
 cu[m] iam transisset iordanem: dixit ad
 eum. Ne reputes mihi domine iniuriae;
 neque memineris iniuriarum seruum tui.
 in die qua egressus es domine mihi rex de-
 ierim: neque ponas rex in corde tuo.
 Agnosco enim seruum tuus peccatum
 meum: et idcirco hodie primus ueni-
 de omni domo ioseph: descendique in
 occursum domini mei regis. Respondes
 vero absai filius sarue: dixit. Num
 quid pro his iubibus non occidetur semeli.
 qui maledixit christum domini? Et ait dauid.
 Quid mihi et uobis fili sarue? Cur
 efficiamus in hodie in iathan? Ergo
 ne hodie interficietur uir in israhel?
 An ignoror me hodie secundum regem super
 israhel? Et ait rex semeli. Non morieris.
 Jurauitque ei. Mephibosech quoque filius
 saul descendit in occursum regis: ille
 lotis pedibus: et intonsa barba. Veste
 quoque suas non lauerat a die qua egessus
 fuerat rex: usque ad diem reuisionis
 eius in pace. Cuius de ierim occurrit;
 regi: dixit ei rex. Quare non uenisti
 mecum mephibosech? Et respondens
 ait. Domine mihi rex: seruus tuus contemp-
 sit me. Dicique ei ego famulus tuus

II

R

202

ut sterneret m̄ asinū: et ascendens
abirem cū rege. **Claudus** enī sum:
seruus tuus. **Insuper** & accusauit me
seruū tuū: ad te dñm meū regem.
Tu autē dñe mi rex sicut angl̄s dei
es: fac qđ placitum ē tibi. **Necq;** enī
fuit domus patris mei nisi morti
obnoxia: dño meo regi. **Tu** autē po-
sueristi me seruū tuū: int̄ conuicias
m̄se tue. **Quid** ḡ habeo iuste que-
rele: aut qđ possum ultra uociferari
ad regem? Aut autē ei rex. **Quid**
ultra loqueris? **Dixi** m̄ qđ locu-
tus sum. **Tu** et liba: diuidite pos-
sessiones. **Responditq;** miphileth,
regi. **Etiā** cuncta accipiat: postq; m̄
reuersus ē dñs m̄s rex pacifice in
domū suam. **Berzellai** quoq; gala-
adites descendens de rogelim tra-
duxit regem iordanē: paratus etiā
ultra fluuiū pse qui eū. **Crat** autē
berzellai gala adites senex ualde
id est octogenarius: et ipē prebuit
alimenta regi cū moraretur in cas-
tris. **Fuit** quippe uir diuines numis.
Dixit itaq; rex ad berzellai. **Seni-**
meū: ut requiescas securus metū
in ierlm. **Et** ait berzellai ad regē.
Quot sunt dies annoz uite mee.
ut ascendā cū rege ierlm? **Octoge-**
narius sum hodie. **Huncq;** uigent
sensus mei ad discernendū suaue
uel amaru. aut delectare potest
seruū tuū cibis et potis. uel au-
dire ultra possum uocem cantorū
aut cantatricū. **Quare** seruus tuū
sit oneri dño meo regi. **Paululu**: p-
cedam famulus tuus ab iordanē.

recū. **Hec** indigeo hac uicissitudine;
sed obsecro ut reuictar seruus tuus.
et monar in ciuitate mea: et sepe
liar iuxta sepulchrū patris mei et
matris mee. **Est** autē seruus tuus
chamaām. **Ipē** uadat recū dñe mi
rex: et fac ei qđ tibi bonū uidetur.
Dixit itaq; rex. **Necum** transeat cha-
maām: et ego faciam ei quicq; tibi
placuit: et om̄e qđ petieris a me.
imperabas. **Cumq;** transisset uni-
ūlus ppl̄s et rex iordanē: osculatus
ē rex berzellai: et bñdixit ei. **Et** il-
le reuictus ē in locum suū. **Transiuit**
ergo rex in galgalam: et chamaā cū
eo. **Omnis** autē ppl̄s iuda traduxit
regem: et media tantū pars affue-
rat de pplo isrl̄. Itaq; oms uiri isrl̄
concurrentes ad regem: dixerunt ei.
Quare te furati sunt frēs nři uiri
iuda: et traduxerit regē & domū ei
iordanē. oms qđ uiros dauid cū eo.
Et respondit omnis uir iuda: ad ui-
ros isrl̄. **Quia** m̄ prior est rex. **Cur**
irascis sup hac re. **Nunqđ** come-
dimus aliquid ex rege: aut munia nob̄
data sunt. **Et** respondit uir isrl̄ ad
uiros iuda: et ait. **Decem** ptibz ego
maior sum apud regē: magisq; ad
me pertinet dauid qm̄ ad te. **Cur** m̄
fecisti iniuriā: et nō nunciatur ē m̄
prior: ut reducerē regē meū? **Duri**
aut̄ respondet uir iuda: uiris isrl̄.

XX

Accidit quoq; ut ibi eet

uir belial: nomine sebā filius
bochi uir iemineus: et cecinit bu-
cina: et ait. **Hon** ē nobis pars in
domo dauid: necq; hereditas ī filio

ysai. Reutere in tabernacula tua: uir
 isel. Et separatus est omnis isel a dauid:
 securusq; est seba filiu bochri. Uiri
 aut uida adheserunt regi suo: a ior
 dane usq; ierlm. Cumq; uenisset rex i
 domu suam in ierlm. tulit mulieres
 decem concubinas suas quas dereli
 q;rat ad custodiendā domū: et tradi
 dit eas in custodiam. alimta eis pre
 bens. Et n ingressus est ad eas: s; erat
 clause usq; ad diem mortis sue. i ui
 ditate uiuentes. Dixit autē rex a
 mase. Conuoca nō om̄is uiros uida i
 diem tecū: et tu adesto p̄sens. Abi
 it q; amasa ut conuocaret iudam: et
 moratus est extra placitum. qd ei co
 situerat rex. Aut aut dauid: ad abi
 si. Nunc magis afflicturus est nos
 seba filius bochri: qm absalon. Tol
 le igitur seruos dm̄i tui et psequere
 am: ne forte inueniat ciuitates mu
 nicas: et effugiat nos. Egressi sūt g
 cum eo. uiri ioab. Cerehi quoq; et
 ferchi et om̄is robusti exierunt de
 ierlm: ad psequendum seba filium
 bochri. Cumq; illi eent uixta lapidē
 grandem qui est in gabaon: amasa
 ueniens occurrit eis. Porro ioab ues
 titus erat tunica stricta ad mēsurā
 habitus sui: et desup accinctus gla
 dio dependente usq; ad ilia. in uagi
 na: qui fabrefactus. leui motu egre
 di poterat et pcutere. Dicit itaq;
 ioab: ad amasam. Salve mi frater.
 Et tenuit manu dextera mentū a
 mase: quasi osculans eum. Porro
 amasa nō obseruauit gladium: quē
 habebat ioab. Qui p̄cussit eum in

latere; et effudit intestina eius in
 terram. et mortuus est: nec scdm uuln
 apposuit. Joab aut et abisai frater
 eius: psecuti sunt seba filiu bochri.
 Intē quidā uiri cū stetissent uixta
 cadauer amasa de sociis ioab: dixe
 runt. Ecce qui ee uoluit pro ioab:
 comes dauid. Amasa aut conspus
 sanguine: iacebat i media uia. Vnde
 hoc quidā uiri qd subsisteret omnis
 ppls ad iudendum eū: et amouit a
 masam de uia in agru. Opuitq; eū
 uestimento: ne subsisterent transuen
 tes ppter eum. Amoto igitur illo de
 uia. transibat omnis uir sequens
 ioab: ad psequendum seba filium
 bochri. Porro ille transierat p om̄is
 tribus isel usq; in abelam et i beth
 machā: omnesq; electi cōgregati
 fuerant ad eum. Venerunt itaq; et
 oppugnabant in abela et in beth
 machā: et circumdederūt munitio
 nib; ciuitatē. et obsessa ē urbs. Os
 aut turba que erat cū ioab: molie
 batur destruere muros. Et exclama
 uit mulier sapiens: de ciuitate. Au
 dite: audite. Dicte ioab. Appropin
 qua huc: et loquar tecum. Qui cū
 accessisset ad eam: ait illi. Tu es
 ioab. Et ille respondit. Ego. Ad
 quē sic locuta est. Audi sermones
 ancille tue. Qui respōdit. Audio.
 Rursumq; illa. Sermo inq; dice
 batur in ueteri puerlio. Qui int̄ro
 gant: interrogent in abela. Et sic p
 fitiebant. Nonne ego sum que re
 pondeo ueritate isel: et tu queris s; b
 uertere ciuitatē. et eūtere matrem

in isrl. Quare p̄cipitas hereditatē dñi. Respondensq; ioab: ait. Absit absit hoc a me. Non p̄cipito: neq; de molior. Non se sic habet res. Sed homo de monte estrām. seba. filius bochri cognomine. leuauit manū suam contra regem dauid. Traditē illum solum: et recedemus a ciuitate. Et ait mulier: ad ioab. Ecce caput eius mittetur ad te: p̄ murū. Ingressa est ḡ ad omnē p̄plm: et locuta ē eis sapienter. Qui absclū caput seba filii bochri: piererunt ad ioab. Et ille cecidit tuba: et recesserunt ab urbe. unusquisq; i tabernacula sua. Joab aut̄ reuulsus est iterum: ad regem. Fuit ḡ ioab: sup omnem exercitū isrl. Bananas autē filius iorade sup ceretheos et phere theos. Aduram autē: sup tributa; porro ioraphat filius achilud a commentariis. Siba autem scriba: ladox aut̄. et abiathar. sacerdotes. Hira autē hiarites: erat sacerdos.

Tacta est **XXI** dauid. quoq; fames in dieb; dauid: trib; annis uiginti. Et consuluit dauid oraculū dñi. Dixitq; dñs. Ppt saul et domū sanguinū: quia occidit gabaonitas. Vocatis ḡ gabaonitis: rex dixit ad eos. Porro gabaonite non erant de filiis isrl: s; reliquie amoreor. Filii quoq; isrl: uiuauerant eis. Et uoluit saul p̄cutere eos zelo: quasi p̄ filius isrl: et uida. Dixit ḡ dauid: ad gabaonitas. Quid faciam uobis. et qd̄ erit uen̄ piaculū. ut vindicatis heredi-

tati dñi. Dixeritq; ei gabaomite. Non ē nobis sup auro et argento questio: si contra saul et domū eius. Neq; uolumus: ut iniiciatur homo de isrl. Ad quos rex ait. Quid ḡ uultis. ut faciam uobis? Qui dixerit regi. Ut rum qui attriuit nos. et op̄issit imq; ita delere debem: ut ne unius quide residuus sit de stirpe eius. i cunctis finib; isrl. Dentur nobis septē uiri de filiis eius: ut crucifigan̄ dño eos in gabaon. quondā electi dñi. Et ait rex. Ego dabo. Pēp̄cītq; rex miphilō sech filio ionathan filii saul: propt̄ uslurandū dñi qd̄ fūiat int̄ dauid et int̄ ionathan filium saul. Tulit itaq; rex duos filios resp̄ha filie aia quos pepit saul armori et miphilō sech. et quinq; filios merob filie saul quos generat adriheli filio berzel lat qui fuit de molathī: et dedit eos in manus gabaonitar. Qui crucifixerunt eos in monte: coram dño. Et ceciderunt h̄i septem simul occisi in dieb; messis p̄me: incipiente messio ne ordi. Tollens autē resp̄ha filia aia cliticū. substrauit sibi supra petram ab initio messis: donec stillaret aqua sup eos de celo. Et n̄ dimisit aues lacerare eos p̄ diem: neque stias p̄ noctem. Et nunciata fuit dauid que fetearat resp̄ha filia aia: cōcubina saul. Et abiit dauid: et tulit ossa saul et ossa ionathe filii eius. a uiris iabes galaad. qui furati fuerant ea de platea bethsan. in qua suspenderant eos philistini cū interficissent saul in gelboe: et asportauit

nde ossa saul. et ossa ionathan filii eius. Et colligentes ossa eoz qui affixi fuimus. sepelierunt ea cum ossib; saul. et ionathan filii eius. in tra be mamin. in latere in sepulchro eis patris eius. **S**eceruntq; omnia quecumq; precepit rex. et repiciatus est dominus terre post hec. **F**actum est autem cursu plumbum philistinorum. adiustum usq; et descendit dauid et seruus eius cum eo. et pugnabat contra philistinum. **D**eficiente autem dauid. iesbi de nob qui fuit de genere arapha. cuius ferrum hastae trecentas uncias appendebat. et acinctus erat ense nouo. natus est pugnare dauid. **P**residioq; ei fuit abbas filius saruie. et pugnum philisteum interfecit. **T**unc ira uenerunt uiri dauid. dicentes. **I**am non egredieris nobiscum in bellum. ne extinguias lucernam in isto. **S**ed in quoque fuit bellum in goliath. contra philisteos. **T**unc percussit sabbachai de usathi zip de stirpe arapha. de genere gigantum. **T**ercium quoque fuit bellum in goliath. contra philisteos. In quo percussit adeodatus. filius salt. plimilitarus. bethleemites. goliath getheum. cuius hastae fuit q; si licitorum trecentum. **Q**uartum bellum fuit in goliath. In quo fuit uir excelsus qui senos in manib; et pedib; habebat digitos id est uiginti quatuor. et erat de origine arapha. et blasphemauit sibi. **P**ercussit autem eum ionathan filius simeon. frater dauid. **H**uic quatuor nati sunt de arapha in goliath. et ceciderunt in manu dauid et seruorum eius.

Locutus est autem dauid domino uerba carminis huius in die qua libauit eum dominus de manu omnium inimicorum suorum et de manu saul. et ait. **D**omini petra mea et robur meum. et saluator noster. **O**ps noster. fortis noster. sperabo in eum. **S**icutum meum et cornu salutis mee. eleuator noster. et refugium meum. **S**aluator noster. de iniuriate libabis me. **L**audabile imuocabo dominum. et ab inimicis meis saluus ero. **Q**uia circuiderunt me pretiones mortis. torrentes belial terruerunt me. **F**unes inferni circuiderunt me. puererunt me laquei mortis. In tribulatione imuocabo dominum. et ad dominum meum clamabo. **E**t exaudiuit de templo suo uocem meam. et clamor noster ueniet ad aures eius. **C**onmota est et totum tremuit terra. fundamita montium confusa sunt et conquassata. quoniam iratus est. **A**scendit fumus de naribus eius. et ignis de ore eius uoravit. carbones succensi sunt ab eo. **E**t inclinavit celos et descendit. et caligo sub pedibus eius. **E**t ascendit super cherubim et uolauit. et lapsus est super penas uenti. **P**osuit tenebras in circuitu suo latubulum. cribrans aquam de nubibus celorum. **P**er fulgore in conspicuus eius. succensi sunt carbones ignis. Tonabit de celo dominus. et excelsus dabit uocem suam. Misit sagittas. et dissipauit eos. fulgura. et consumpsit eos. **E**t apparuerunt effusionis maris. et reuelata sunt funda menta orbis. ab increpatione domini. ab inspiratione spiritus furoris eius. Misit

T de excelso et assumpsit me: et ex
trapit me de aquis multis. **L**ibau-
it me ab inimico meo potentissi-
mo: et ab his qui oderant me. qm̄
robustiores me erant. **P**reuenit
me in die afflictionis mee: et fes-
tis est dñs firmam̄tū meū. et eduxit
me in latitudinē. **L**ibauit me: qd̄
placui ei. **R**etribuet m̄ dñs scdm̄
iusticiā meā: et scdm̄ mundiciā
manū meaz reddet m̄. **Q**uia
custodiuī uias dñi: et n̄ egi impie-
a deo meo. **O**mnia enī iudicia eius
in conspectu meo: et p̄ceptra ei n̄ o-
amouī a me. **C**t ero p̄fectus cū eo:
et custodiā me ab iniquitate mea.
Et restituet m̄ dñs scdm̄ iusticiā
meā: et scdm̄ mundiciā manū
meay in consp̄ciū oculorū suorū. **C**ū
scō sc̄is eris: et cū robusto p̄fctūs.
Ct cū electo electus eris: et cum
puerlo p̄teris. **C**t pl̄m paupere
saluū facies: oculisq; tuis excelsos
humiliabib;. **Q**a tu lucerna mea
dñe: et tu dñe illuminabis tene-
bras meas. **I**n te enī currā accin-
ctus: in deo meo transilia mūrū.
Ds immaculata uia eius: eloqui-
um dñi igne examinatū: scutū
est ónum sp̄antū in se. **Q**uis est
ds p̄ter dñm. et quis fortis preter
dñm n̄m. **D**s qui accinxit me for-
titudine: et coplanauit p̄fectam
uiam meā. coequans peles meos
terius. et sup ecclesia mea statuen-
me. **D**ocens manus meas ad p̄li-
um: et componens quasi arcum
ereum brachia mea. **D**edisti m̄

Relipeum salutis tue: et mansuetudo
mea multiplicauit me. **D**ilatabis
gressus meos subtrus me: et n̄ defi-
cient tali mei. **P**sequat inimicos
meos et conterā: et n̄ reūtar do-
nec consumā eos. **C**onsumā eos et
confringā ut n̄ consurgat: cadent
sub pedib; meis. **A**ccinxisti me for-
titudine ad preliū: incuruasti resi-
stantes in sub me. **I**nimicos meos de-
disti in dorsum: odientes me: et das
p̄dam eos. **C**lamabūt et n̄ erit qui
saluet: ad dñm. et n̄ exaudiet eos.
Delege eos ut puluere tr̄e: quasi
lutum platearū cōminuā eos atq;
compingā. **S**aluabis me a contra-
dictionib; p̄li mei: custodies me i
caput gentiū. **P**opl̄s quē ignoro ser-
uier m̄: filii alieni n̄ resistent m̄:
auditu auris obedient m̄. filii alie-
ni defluxerunt: et contrahentur in
angustus suis. **V**iuit dñs. et bñdes
ds m̄s: et exaltabitur ds fortis sa-
lutiſ mee. **D**s qui das uindictas m̄:
et derectisti p̄los meos sub me. qui
eduxit me ab inimicis meis. et a re-
sistenteſ: in eleuas me: a uiro mi-
quo libabib; me. **P**ropriea cōfitebor
tibi dñe in gentib;: et nō tuo can-
tabo. **M**agnificans salutes regis
sui. et faciens m̄ias xp̄o suo dauid.
Et semini ei in sempitnū. **XXII**
Dixit dauid fili' ysai. **D**ixit
uir cui constitutū ē de xp̄o dī iacob:
egregius psaltes isrl. **S**ps dñi locu-
tus est p̄ me: et sermo ei' p̄ linguā
meā. **D**ixit. **D**s isrl' m̄ locutus est.

fortis sis: dñator hominū iustus.
dñator in timore dei. Sicut lux au-
tore oriente sole mane absq; nubib;
rutilat: et sicut pluuijs germinat
herba de terra. Nec tanta est domus
mea apud deum: ut pactū eternū
miceret meū. firmū in omnib; atq;
minutū. Cuncta em̄ salus mea: &
ōis voluntas: nec ē quicq;m ex ea
qd no germinet. Preuaricatores aut̄
quasi sp̄ne euellentur uniusi. que
no colluntur manib; et siq;s tan-
gere eas uoluit. armabitur ferro
et ligno lanceato: igneq; succense
cōburentur usq; ad nichilum. Hec
noī fortū dauid. Dauid sedens i
cathedra: sapientissimus p̄nceps
inter tres. Ipse ē quasi tenerissimus
ligni iūnctilus: qui odingētos in-
terfecit impetu uno. Post hūc elea-
zat filius patru eius aohi int̄ tres
fortes qui erant cū dauid qndo exp-
brauerū philistum: et cōgregati
sunt illuc in prelū. Cumq; ascen-
dissent uiri isti. ip̄e stetit et p̄cuillit
philisteos: donec deficerit manus ei.
et obrigescet cū gladio. fecitq; dñs
salutē magnā in die illa: et ppl's
qui fuderat reūsus ē ad cesoy spolia
derrahenda. Et post hūc séma filiu-
age: de arari. Et congregati sunt
philistum in statione. Erat quippe
in ager: plenus lente. Cumq; fu-
isset ppl's a facie philistum. stetit
ille in medio agri: et tutus est eū.
p̄cuillitq; philisteos: et fecit dñs sa-
lute magna. Hecno et ante descen-
derunt tres qui erant p̄ncipes in

triginta: et uenerāt tempe messis ad
dauid. in speluncā odollām. Castra
aut̄ philistinor̄ erant posita i ualle
gigantū: et dauid erat in p̄sidio.
Porro statio philistinor̄: tunc erat
in bethleem. Desidauit q̄ dauid:
et att. Si quis daret m̄ potum aque
de cisterna que ē in bethleem: uixit
portam. Iruperunt q̄ tres fortes
castra philistinor̄: et hauserit aquā
de cisterna bethleem que erat uixit
portam: et attulerūt ad dauid. At
ille noluit bibere: sed libauit eam
dño dicens. Propicius sit m̄ dñs:
ne faciam hoc. Num sanguinē ho-
minū istor̄ qui p̄fecti sunt. et aiaz
piculum bibam? Noluit q̄ bibere.
Hec fecerunt tres robustissimi. Abi-
sai quoq; frat̄ ioab. filius sarue:
p̄nceps erat de trib; ip̄e est qui le-
uauit hastam suā contra trecentos
quos interfecit. noiatus in trib; et
int̄ tres nobilioz. Cratq; eoz prin-
ceps: s̄ usq; ad tres p̄mos no puene-
rat. Et banaias filius ioiade uiri
fortissimi. magnor̄ opum de capse
hēl: ip̄e p̄cuillit duos leones moab.
et ip̄e descendit et p̄cuillit leone in
media cisterna. in dieb; niuis. ip̄e
quoq; interfecit uirū egyp̄tū. uirum
dignū spectaculo: habentē in ma-
nu hastam. Itaq; cū descendiss; ad
eum in uirga. ui extorxit hastā de
manu egyp̄tu: et interfecit eū hastā
sua. Hec fecit banaias filī ioiade:
et ip̄e noiatus int̄ tres robustos.
qui erant int̄ triginta nobiliores.
Veruntām usq; ad tres n̄ puenāt.

Re
duo
Secutus eum sibi dauid auricularium:
a secreto. **A**sahel frat̄ ioab: inter tri-
ginta. Cieanan filius patri ei: de
bethleem. **S**ēma: de arari. **H**elica:
de arodi. **H**elas: de phalti. **H**ira fili
aches: de thecua. **A**biezzer: de ana
thot. **N**obonay: de usachi. **S**el
mon: achorites. **M**acharai: netho
phathites. **H**eled filius banaa: et
ip̄e nethophathites. **H**itay filius
rabay: de gebeeth filioꝝ beniamin.
Banaya: arathonites. **H**edday: de
torrente gaas. **A**rialbon: arbathi
tes. **A**lmauech: de beromi. **H**elia
ba: de salboni. **F**ili iasen Jonatha.
Sēma: de horodi. **H**arem filius sa
rat: arothites. **H**elifelech filius a
basbar: filii maachathi. **H**eliam
filius achithofel: gilonites. **C**rai:
de carmelo. **P**harai: de arbi. **I**ga
al filius nathan: de soba. **B**onni:
de gaddi. **S**ilech: de ammoni. **H**a
harai berothites: armiger ioab fi
lii sarue. **H**ira: hietrites. **G**areb: et
ip̄e hietrites. **D**rias etheus. **O**m̄s:
triginta septem. **XXIII**

Gt addidit furor dñi trasci cō
tra isrl. cōmouit̄ sibi dauid in
eis: dicente. **J**ude: numera isrl et
iudam. **D**ixit̄ rex ad ioab: principe
exercitus sui. **P**ambula oīs tribus
isrl a dan usq; versabee: et numiate
pplm ut sciā numerū eius. **D**ix
it̄ ioab regi. **A**daugeat dñs deus
tuus ad pplm tuū quantus nūc ē:
iterumq; centuplicet in conspectu
dñi mei regis. **S**; quid sibi dñs m̄s
rex vult in re huiscmodi. **O**bni-

nuit aut̄ sermo regis: uerba ioab: et
principum exercitus. **E**gressusq; est
ioab et principes militum a facie re
gis: ut numerarent pplm isrl. **C**ūq;
ptransiſſent iordanē. uenerunt in
aroet: ad dextram urbis que est in
ualle gad. **E**t piazer transierunt
in galaad in terrā inferiore hodis:
et uenerūt in dan siluestria. **C**irtue
untesq; iuxta sydonē transierunt
prope menua tyri: et omnē terram
euei et chananei. **V**enerunt̄ ad
meridiem iuda: in versabee. **E**t lu
strata uniuersa terra: affuerunt post
nouē menses et uiginti dies in ihe
ilm. **D**edit q̄ ioab numerū descrip
tionis ppli: regi. **E**t inuenta sūt de
isrl octingenta milia uirorum fortiū
qui educerent gladū: et de iuda q̄n
genta milia pugnator. **P**ercussit
aut̄ cor dauid eum: postquā numera
tus ē ppli. **E**t dixit dauid ad dñm.
Peccau iudae in hoc facto: s; p̄cor
dñe ut transferas iniuritatem serui
tui. quia stulte egi nimis. **S**urrexit
itaq; dauid mane. **E**t sermo dñi f̄s
est ad gad. **P**ham et uidentē: dices.
Jude et loquere ad dauid. **H**ec dīc
dñs. **T**rium tibi datur optio. **E**lige
unū qđ uolueris ex his: ut facia
tibi. **C**ūq; uenisset gad ad dauid:
nūciant ei. dicens. **A**ut septē an
nis ueniet tibi fames in terra tua:
aut trib; m̄sib; fugies adūsarios
tuos: et illi te p̄sequentur: aut ēte
trib; dieb; erit pestilentia in terra
tua. **N**unc q̄ delibā et uide: quem
respondeam ei qui me misit sermo

d's tuus: suscipiat uotū tuū. Cui
respondens rex: ait. Nequaquam ut
uis: sed emā precia a te: et nō offerā
dño deo meo holocausta gratuita.
Emisit ḡ dauid aream et boues ar-
genti sicut quinquaginta: et edificauit
ibi dauid altare dño. Et
obtulit holocausta et pacifica; et
repiciatus ē dñs terre; et cohibita
est plaga ab isrl. **Explicit sc̄l's liber
regum. Incipit tertius lib' regum.**

t rex dauid semic-
rat: habebatq; e-
tatis plurimos di-
es. Cumq; opere-
tur uelibz: n̄ ca-
lefiebat. Dixerit ḡ
serui sui. Queram dño nro regi
adolescentulā uirgine: et stet corā
rege: et foueat eum. Dormiatq; in
snu suo: et calefatiat dñm nr̄m
rege. Quesierunt igitur adolescen-
tulam speciosam: in omnibz sumibz
isrl. Et inuenierunt avisag sunanitē:
et adduxerunt eam ad regem. Erat
aut puerula pulchra nimis. Dormi-
ebatq; cum rege: et ministrabat ei.
Rex uero: nō cognovit eā. Adoni-
as aut filius aggith: eleuabatur.
dicens. Ego regnabo. Secutq; sibi
curru et equites: et quinquaginta
uiros qui ante eū curserent. Nec
corripuit eū pater suus aliquido.
dicens. Quare hoc fecisti. Erat aut
et ipse pulcher ualde: sed natus
post absalon. Et sermo ei' cū ioab
filio sicut et cū abiathar sacerdote:
qui adiuuabant partes adonie.

nem. Dixit aut dauid ad gad. Coartor
namis. Si melius ē ut incidam in
manus dñi: multe enī misericordie eius
sunt: qm̄ in manibz hominū. Inimi-
cū: dñs pestilentia in isrl de mane
usq; ad tempus constitutū: et mor-
tu sunt ex plo a dan usq; versabée^z
septuaginta milia uiror. Cūq; ex-
rendisset manū suā anglo's dñi sup-
ierim ut dispideret eam: inservit ē
dñs sup afflictionē. Et ait anglo p-
acienti p̄lm. Sufficiat nūc: cotine
manū tuam. Erat aut anglo's dñi
uixit area hareuna iebusei. Dixitq;
dauid ad dñm: cū uidisset angelū
cedente p̄lm. Ego sum qui peccavi:
et ego iniquus egi. Iste qui oues sūt qd
itterunt. Uertatur obsecro manus
tua contra me: et contra domū pa-
ris mei. Venit aut gad ad dauid
in die illa: et dixit ei. Ascende: con-
stuge altare dño in area hareuna
iebusi. Et ascendit dauid: iuxta
sermonē gad. quē precepit ei dñs.
Conspiciensq; hareuna: ait adūnt.
regem et seruos eius transire ad se.
Et egressus adorauit regem prono-
multu in trām: et ait. Quid cause
ē ut ueniat dñs n̄s rex ad seruum
sū. Cui dauid ait. Ut emā a te a-
ram et edificem altare dño: et ces-
terfectio que grassatur in plo.
Et ait hareuna: ad dauid. Accipi-
at et offerat dñs n̄s rex: sicut pla-
ceret ei. Habes boues in holocaustū:
et plaustrū et uiga boum in usū
lignoz. Omnia dedit hareuna re-
g. Dixitq; hareuna ad regē. Dñs